

Kronologija ustaških zločina 1941.

dragutin:

- 1.) *ESTO SE UPOTREBLJAVA RIJE* „**SRBSKI STANOVNICI**“? “pa u kojoj su to državi?”
- 2.) *Koristi se rije* „**STRADANJE**“ što bi moglo biti svašta,
- 3.) *U kartiranju je »lokacija = okolica«* jer je bilo važno odrediti bilo kako ako nije druga rije,
- 4.) *Iz ovih podloga za kartiranje je redni broj 001-635 a korištena je oznaka „Cro_NDH“* itd,
- 5.) *Nekoja mjesta kao naselje je bilo više jednakih naselja, zato su mogu e i ve e greške o tome,*
- 6.) *Ovo numeriranje sa oznakom „Cro_NDH_x_xxx“ je korištena samo ovaj zapis od 50 stranica,*
- 7.) *Sam sadržaj ovog zapisa nije dirnut osim oznaka zbog lakšeg pregleda korištenih podataka.*

Ovaj članak nije preveden djelomično ili uopće. (Rasprava)

Pomozite u prijevodu vode i razina o stilu i pravopisu. Izvornik se možda nalazi na popisu drugih jezika.

Nezavisna Država Hrvatska (1941.-1945.) proglašena je 10. travnja 1941. nakon ulaska njemačkih okupacijskih trupa u Zagreb. Tijekom prve godine postojanja NDH počinjeni su neki od najmasovnijih zločina ustaša nad srpskim, židovskim i romskim civilima i komunistima, među kojima je najviše bilo pripadnika hrvatskog naroda.

Ideologija ustaškog pokreta bila je temeljena na rasističkoj i ekstremno nacionalističkoj politici, po uzoru na fašističke pokrete u Europi, osobito one najutjecajnije - u Italiji i Njemačkoj, na temelju čega ovaj pokret ubrajamo među fašističke pokrete. Osnovna tendencija ustaške politike ticala se stvaranja etnički homogenog prostora u kojemu ne bi bila mjesta za pripadnike srpskog, židovskog i romskog naroda, kao i za političke neistomišljenike, osobito kada je riječ o komunistima. Ovakva politika rezultirala je masovnim uništavanjem srpskog, židovskog i romskog stanovništva, kao i političkih protivnika bez obzira na etničko podrijetlo. Ovakva praksa bila je karakteristična za sve dijelove NDH.

Prvi masovni zločini Nezavisne Države Hrvatske i ustaškog pokreta javljaju se već u drugoj polovici travnja 1941. Zločini ustaškog pokreta i NDH traju do okončanja Drugog svjetskog rata.

Izbijanjem partizanskog ustanka u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini smanjen je intenzitet ustaških zločina u pojedinim regijama na području NDH. Ovo je posebno izraženo u Istočnoj Hercegovini, Lici, Kordunu i Bosanskoj krajini, gdje od druge polovice kolovoza 1941, uslijed izbijanja ustanka, ustaški pohodi sve manje rezultiraju pokoljima, a ujedno gube na intenzitetu. Boljom organizacijom partizanskog pokreta i masovnijim priljevom boraca omogućeni su aktivniji otpor fašističkim formacijama i stvaranje slobodnog teritorija. Unato smanjenom intenzitetu nakon uspostave partizanskog pokreta krajem 1941., zločini su nastavljani, a 1942. godina također je bila obilježena brojnim zločinima.

Od kraja travnja do početka lipnja 1941. godine, ustaše vrše ubojstva odabranog muškog stanovništva, ali najčešće ne svih muškaraca unutar pojedinih zajednica i naselja koja su bila izložena njihovim napadima, iako je u ovom razdoblju bilo značajnih izuzetaka (**Gudovac, Hrvatski Blagaj**). Od početka lipnja do početka kolovoza vrše istrijebljenja svih muškaraca u okviru naselja koja bi napali, mada je u ovom razdoblju bilo primjera kolektivnog istrijebljenja čitavih obitelji i zajednica (okolina Donjeg Lapca i okolina Gackog). Od početka kolovoza ustaše vrše kolektivna istrijebljenja čitavih naselja i zajednica, bez obzira na spol i dob. Ovakva praksa umnogome je osuđena stvaranjem slobodnog partizanskog teritorija u ljeto i jesen 1941. godine, ali su ustaše u ovom razdoblju nastavili deportirati čitave zajednice u logore, naročito kada je bila riječ o židovskom stanovništvu.

Boljom organizacijom partizanskog pokreta omogućen je aktivniji otpor fašističkim snagama i stvaranje slobodnog teritorija. Ustaše su sada morali angažirati velike snage kako bi prodrli u srpska naselja, nasuprot situaciji tijekom ljeta 1941. godine, kada bi im polazilo za rukom manjim snagama pohvatati

velik broj stanovnika koje bi potom likvidirali. Međutim, u određenim područjima u kojima su uvjeti organiziranja antifašističke borbe bili otežani (Srijem, Slavonija) ili u onima koja su bila izložena ofenzivama ustaških i njemačkih snaga (**Kozara, Kordun**) zabilježeni su masovni zločini i masovne deportacije lokalnog stanovništva u logore, uz što su bile vezane iznimno velike ljudske žrtve. Također, tijekom 1942. godine zapaža se masovnije uništavanje romskog stanovništva nego prethodne godine. Ovo se odnosi na kolektivne deportacije romskih zajednica u logor Jasenovac. Isto tako, tijekom 1942. (osobito od travnja do rujna te godine) ušestale su kolektivne deportacije stanovništva srpskih sela **Bosanske krajine, Slavonije, Banije, Korduna i Srijema**, kao i masovne deportacije iz drugih područja u logor Jasenovac. Nastavljene su i deportacije židovskog stanovništva u logore.

Sljedećem u drugoj polovici 1942. godine, partizanske borbene aktivnosti prenose se na područja nastanjena hrvatskim stanovništvom (sjeverozapadna Hrvatska, prethodno Dalmacija) i time su Oružane snage NDH vezane za daleko širi prostor što dovodi do smanjenja ustaških upada na područja nastanjena Srbima.

Sadržaj [sakrij]

- 1 Travanj
- 2 Svibanj
- 3 Lipanj
- 4 Srpanj
- 5 Kolovoz
- 6 Rujan
- 7 Listopad
- 8 Studeni
- 9 Prosinac
- 10 Povezani lanci
- 11 Izvori
- 12 Literatura

Travanj [uredi VE | uredi]

10. travnja: (001)

Prva uhićenja u **Gospiću** provedena su u večernjim satima, 10. travnja 1941., na dan proglašenja NDH. Prvi uhićeni bili su muškarci srpske nacionalnosti, njih 20. Tijekom travnja i svibnja 1941., u Gospiću je uhićeno nekoliko desetaka osoba srpske nacionalnosti, uključujući i nekoliko žena. Uhićenja su nastavljena i nakon 10. travnja, kada je uhićena skupina **od 23 gospićkih komunista** i lijevih HSS-ovaca, Hrvata. Objavljena su imena **19 uhićenika** hrvatske nacionalnosti, zatočenih u ustaškom zatvoru u Gospiću iz travnja 1941., uključujući i imena pojedinih komunista iz Perušića. **Uhićenici Srbi likvidirani** su početkom svibnja 1941., najvjerojatnije pokraj **Macoline jame**. Jedan broj uhićenih Hrvata pušten je iz zatvora. Poznata je struktura izvršitelja uhićenja i počinitelja navedenih ubojstava i imena su im objavljena. [1]

11. travnja: (002)

Uhićenje oko **30 srpskih** muškaraca u Novoj Gradišci. Uhićenici su u zatvoru u Novoj Gradišci ostali do 6. svibnja 1941, kada su prepraćeni u kaznionicu u tvrđavi **Stara Gradiška**. Dvojica su **ubijena** u zatvoru u Novoj Gradišci, prije 6. svibnja. Iz kaznionice u Staroj Gradišci 16 zatočenika pušteno je 2. srpnja 1941., pod uvjetom da se presele u Srbiju. Ostali su stradali u ustaškim logorima. [2] Prema pojedinim istraživanjima, 11. travnja 1941. u Novoj Gradišci uhićeno je **57 osoba**, od čega sedmero djece i trinaest žena. Za uhićenja u Novoj Gradišci odgovoran je Mirko Eterović. [3]

13. travnja: (003)

Pripadnici Hrvatske seljačke zaštite opkolili su šest sela u seoskoj općini **Novigrad Podravski** (kotar Koprivnica) i uhitili veliki broj muškaraca Srba (prema tvrdnjama svjedoka riječ je o **oko 500 uhićenih**).

Od njih je 40 zadržano u pritvoru, a ostali su pušteni. Od 40 zadržanih osoba, rat su preživjele samo 2 osobe. Ostali su stradali tijekom ljeta 1941. [4]

13. - 14. travnja: (004)

Uhi enje 12 komunista Hrvata u Peruši u i sprovo enje u mjesni ustaški zatvor, gdje je istovremeno izolirano 5 muškaraca Srba. U sli nim okolnostima uhi enja su vršena i u Gornjem Kosinju i Donjem Kosinju. U Kosinju je uhi eno najmanje **8 komunista** (4 hrvatske i 4 srpske nacionalnosti) i najmanje 4 muškarca srpske nacionalnosti nekomunista. Objavljeni su podaci o uhi enim osobama, poimence. Me u uhi enima je bio i Dušan Bruji , lan Okružnog komiteta KPJ/KPH za Liku. **Uhi enici srpske nacionalnosti ubijeni su krajem travnja 1941. te ba eni u jamu Duman pokraj Li kog Leš a.** [5] Prema drugim, preciznijim, podacima, dio uhi enih Srba s podru ja **Kosinja**, koji su lišeni slobode 13.-14. travnja 1941., ubijen je **pokraj jame Duman** 10. srpnja 1941. [6]

14. travnja: (005)

Uhi enje **12 srpskih** stanovnika **Topuskog**, od kojih su objavljena imena njih 7. Ove su osobe stradale tijekom ljeta 1941. u logorima u Lici.[7]

14. - 15. travnja: (006)

Uhi enje **20 Hrvata**, lanova i simpatizera KPJ/KPH i lijevo naklonjenih HSS-ovaca u Pazarištu pokraj Peruši a u Lici. Me u uhi enima bio je i španjolski borac Mile Butorac iz Donjeg Pazarišta. Imena uhi enih su objavljena. **Od 20 uhi enih ustaše su u travnju ubile etiri komunista u blizini sela Klanca.** Me u **ubijenima** bili su španjolski borac, Mile Butorac, i predsjednik seoske op ine Pazarište, Vicko Milinkovi . Ve ina uhi enih puštena je nakon odre enog vremena, ali su mnogi od njih ponovno uhi eni u drugoj polovici svibnja 1941.[8] [9]

15. travnja: (xxx)

Formiran je **prvi ustaški logor, logor Danica**, u Koprivnici. Prvi zato enici su u logoru izolirani izme u 18. i 24. travnja 1941. Rije je o manjoj grupi lokalnih stanovnika srpske, hrvatske i židovske nacionalnosti, uhi enih u Koprivnici i okolici. Prvi upravnik logora bio je koprivni ki ustaša - emigrant Martin Nemeč. Ve 4. svibnja, u **logoru je bilo 763 logoraša**, a 18. svibnja, 1007, 30. lipnja, 2175, a 15. srpnja, **2656 logoraša**. U drugoj polovici srpnja 1941. dolazi do prebacivanja logoraša iz logora Danica u ustaške logore u Lici (Gospi , Jadovno), tako da je do kraja srpnja iz logora Danica za Gospi upu eno 1960 logoraša, dok ih je 76 oslobo eno. [10] [11]

Sredinom travnja: (xxx)

Uhi enje 2 osobe hrvatske i 2 osobe srpske nacionalnosti u Dugoj Resi. Prema izvorima iz NDH, jedan od uhi enih, radnik Josip Juran, ubijen je 16. travnja 1941. Ostali su sprovedeni u ustaške zatvore i logore odakle se nisu vratili. [12]

17. travnja: (007)

Prvi poznati masovni zlo in ustaša nad srpskim stanovništvom u NDH, na temelju do sada poznatih povijesnih izvora, dogodio se u blizini **Starog Petrovog Sela**, na podru ju kotara Nova Gradiška, 17. travnja 1941. Rije je o ubojstvu **oko 25 srpskih** stanovnika sela Stari Slatinik i Brodski Stupnik sa podru ja kotara Slavonski Brod (sela se nalaze izme u Nove Gradiške i Slavanskog Broda i bila su etni ki mješovita, ali ve inski naseljena hrvatskim stanovništvom). Ustaše su u ovim selima sredinom travnja uhitile oko 30 srpskih stanovnika i 17. travnja 1941. provele su ih prema Novoj Gradiški, ali su na putu prema gradiškom zatvoru odlu ili **izvrše strijeljanje uhi enika u blizini Starog Petrovog Sela**. Od oko 30 uhi enika **strijeljano je oko 25**, dok se za petoricu vjeruje da su uspjeli pobje i. [13] [14]

18. travnja: (008), (009), (010), (011), (012), (013), (014)

Ubojstvo 39 muškaraca srpske nacionalnosti i jednog muškarca hrvatske nacionalnosti na podru ju kotara Slavonska Požege. Iz grada Slavonske Požege odvedena su i ubijena dvojica muškaraca, jedan srpski, a drugi hrvatske nacionalnosti. Ubojstva odraslih muškaraca vršena su u nekoliko sela u Požeškoj kotlini. U **Amatovci** je zabilježeno ubojstvo 5 lica, u **Bogdaši e 3**, u Kruševu 2, u Mijaca 2, u **Mihajlije**

5, u **Sažije 4**, u **Kamenskoj Šeovica 7**, u **Ratkovici 6**, u **Gradskim Vrhovcu 3**, u Vu ijaku e avske jednog lica. Istog dana u selu Striježevica uhi ena su dva muškarca srpske nacionalnosti koji su transportirani u logor Danica, gdje su ubijeni nepoznatog datuma. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima. [15]

19. travnja: (015)

Osnovan ustaški **logor u Kerestincu**. Prvih dana postojanja logora u Kerestinec su deportirani uglavnom Židovi i Srbi. Prvi komunisti zato eni u logoru bili su lica koja su novouspostavljenim ustaškim vlastima predali organi Banovine Hrvatske. Procjenjuje se da je tijekom svibnja u logoru bilo zato eno **oko 300 osoba**, od ega je komunista bilo oko 50. Po etkom srpnja u logoru je bilo oko 100 komunista. Ve ina srpskih i židovskih zato enika premještena je tijekom svibnja i lipnja u logor Danica te u logore u Lici, dok je ve ina komunista **ubijena** tijekom srpnja 1941. [16]

20. - 21. travnja: (016)

Nekoliko stotina ma arskih vojnika i 25 ustaša izvršili su opkoljavanje i pretres sela Silaš, dobrovolja kog naselja izme u Osijeka i **Vukovara**. U selu su uhi ena 24 muškarca. Tako er, manja uhi enja su izvršena i u susjednim selima: Ada (tri muškarca) i Pala a (dva muškarca). Sutradan, 21. travnja, u blizini **Laslova, strijeljano je devet** stanovnika Silaša, dva stanovnika Pala e i tri stanovnika Ade. Me u ubijenima 11 je bilo srpske nacionalnosti, jedan hrvatske nacionalnosti i jedna osoba nepoznate nacionalnosti. Publicirani su poimeni ni podaci o stradalima. [17]

20. - 24. travnja: (017), (018), (019), (020), (021), (022), (023), (024)

Ubojstvo **38 muškaraca** srpske nacionalnosti na podru ju kotara **Slavonska Požega**. Izme u 20. i 21. travnja, ubojstva su izvršena nad stanovništvom sljede ih naselja: **Kantarovci** (4 ubojstva), **Treštanovci** (4), **Aleksandrovac** (3), **Poljanska** (1), Gornji Vrhovci (1), Škrabutnik (1). Tijekom 23. travnja, **ubojstva** su vršena nad stanovništvom sljede ih naselja: **Ivanovci** (13), **Migalovci** (3), Bratuljevci (2), Br ani (2), Lu inci (2), Treštanovci (1). **Stanovnici** Ivanovaca ubijeni su u šumi pokraj sela **Eminovci**. Uhi enja i ubojstva izvršili su pripadnici osje kog ustaškog stožera na elu s Franjom Pavi em i Zvonkom Mazurom. Publicirana su imena stradalih. [18]

Uhi enje i stradanje srpskih muškaraca iz sela Šibuljina, u podnožju Velebita, izme u Karlobaga i Starigrada. Najprije je 20. travnja **uhi eno 4**, a potom 22. travnja **8 stanovnika** Šibuljina. Svi su deportirani u Gospi i ubijeni u **Jadovnom** 24. travnja 1941, osim dvojice, od kojih je jedan uspio pobje i sa strijeljanja, a drugog su ranije oslobodili Talijani. [19]

25. travnja: (025)

Uhi enje 2 srpskog stanovnika u Kosjerskom Selu pokraj Barilovi a a (u blizini Duge Rese). Uhi enici su sprovedeni u logor Danica da bi kasnije stradali u logoru Jadovno. [20]

26. travnja: Uhi enje **9 srpskih** muškaraca u selu Borik (tada : Petrovac) pokraj Mikleuša (kotar Podravska Slatina). Uhi enici su sprovedeni u zatvor u **Mikleuš**, a zatim u zatvor u Osijek odakle se nisu vratili. [21]

27. - 29. travnja: korija), (026), (027)

U **Gudovcu** pokraj Bjelovara ubijeno je **195 Srba** iz nekoliko sela kotara Bjelovar. Najprije je tijekom no i 27/28. travnja 1941. **ubijeno 11** osoba, a 28. travnja 1941. **strijeljano je 185** lica. Zlo in je organizirao Eugen Dido Kvaternik, ravnatelj za javni red i sigurnost NDH, koji je prisustvovao likvidacijama. [22]

Strijeljanje **etiri** srpskih muškarca u **Dvoru** na Uni. [23]

29. travnja: (028)

U logor Danica u Koprivnici pristigao prvi željezni ki transport logoraša : 504 zato enika srpskih nacionalnosti iz kotara Grubišno Polje, koji su pristigli u logor preko Zagreba. Rije je o osobama uhi enim nakon 26. travnja 1941, na temelju zapovijedi šefa Ustaške nadzorne službe Eugena Dide Kvaternika. Ve a skupina logoraša transportirana je 30. lipnja 1941. iz logora Danica sto nim vagonima ka Gospi u, i potom izolirana u logorima **Gospi i Jadovno**. Pretpostavlja se da je itava grupa od **504**

srpskih zatočenika iz Grubišnog Polja transportirana **iz Danice u Liku gdje su pobijeni**. Prethodno su u logoru Danica bili izloženi torturi. [24] Popisana su imena 557 stanovnika kotara Grubišno Polje koji su stradali u ustaškim logorima u Lici. [25]

Krajem travnja: Prvi ustaški zločin na području Bihaća. Zločin je izvršio ustaški poručnik, Himzo Bišević, u selu Žegar. Bišević je ubio dvojicu srpskih stanovnika Ružice i jednog stanovnika sela Meljinovac. [26]

Svibanj [uredi VE | uredi]

1. svibnja: (029), (030), (031), (032)

Ubojstvo **4 muškarca** u selu **Paka** i 2 muškarca u selu **Ciglenik** u kotaru Slavonska Požega. Publicirana su imena stradalih. [27]

Poslije svibnja: Osnovan logor Jadovno pokraj sela Trnovac na Velebitu u Lici. Logor je jedno vrijeme postojao usporedno s logorima u Gospiću i na Pagu i mnogi logoraši su iskusili boravak u nekoliko ovih logora. Logor je postojao do 21. kolovoza 1941. Prema publiciranim podacima u tzv. grupi gospićkih logora (**Jadovno, Gospić, Pag**) **stradalo je najmanje 10 502 žrtava**. Ovaj broj **nije konačan**. Prema znanstveno utemeljenoj pretpostavci suradnika Muzeja žrtava genocida iz Beograda, u ovim logorima stradalo je između **16.000 i 17.000** žrtava. [28] Povjesničar Bruno Zatezalo je iznio pretpostavku da je u ovim logorima stradalo **40 123 osoba**, ali je publicirao samo **10 502 imena žrtava**.

Uhićenje većeg broja stanovnika srpske nacionalnosti u Slavonskom Brodu i okolnim selima. Prema jednom svjedočenju poslije svibnja 1941. uhićeno je 28 lokalnih Srba. Uhićenici su osuđeni na mjesecne kazne i provedeni u kaznionicu u Staroj Gradiški. Prema istom svjedočenju, ova lica su po isteku kazne puštena na slobodu, osim tri osobe koje su kasnije ubijene u logoru Jasenovac. Izvor navodi poimena i podatke o ubijenima i nepotpune podatke o uhićenima. [29]

1. - 11. svibnja: (033), (034)

Prva ubojstva u kotaru Udbina. U dva navrata, između 1. i 10. svibnja, ustaše iz Udbine ubile su **12 lokalnih Srba**. Najprije je, poslije svibnja, na **Koriji** ubijeno 7 muškaraca, a nekoliko dana kasnije, na mostu **Gečet**, još 5 muškaraca. Prema nekim indicijama, drugo ubojstvo dogodilo se 5. svibnja. Publicirana su imena stradalih. [30]

3. svibnja 1941: (035)

Ubojstvo **trojice** srpskih muškarca u **Makovom Selu** i jednog muškarca u **Dodošima** pokraj Gline. [31]

4. - 11. svibnja 1941: (036), (037), (038), (039), (040), (041)

Ubojstvo 11 srpskih muškaraca u selima oko Gline: **Bačuga** (5), **Banski Grabovac** (3), **Veliki Šušnjar** (3). [32]

Ubojstvo 5 članova hrvatske obitelji Mravunac od strane ustaša iz Hrvatskog Blagaja u **Srpski Blagaju** pokraj **Veljuna**. Ustaše su ovaj zločin pripisale Srbima kao izgovor za otpuštanje pokolja nad stanovništvom Veljuna i okolice koji se odigrao u Hrvatskom Blagaju, 6. - 9. svibnja 1941. [33] [34]

Uhićenje **4 osobe srpske i jedna osoba ruske** nacionalnosti u **Topuskom**. Nitko od njih nije preživio rat. Za neke od ovih osoba pretpostavlja se da su ubijene u logoru Jadovno. Publicirani su poimena i podaci o stradalima. [35]

Uhićenje **6 osoba srpske** nacionalnosti u Vrginmostu. Ove osobe su tijekom ljeta 1941. ubijene u logoru **Jadovno**. Publicirani su poimena i podaci o stradalima. [36]

6. - 9. svibnja: (042)

Pokolj u Hrvatskom **Blagaju** pokraj **Veljuna na Kordunu**. Masovno uhićenje srpskih muškaraca na području bivšeg kotara Veljun ustaše su započele 6. svibnja. Iz Zagreba su u Hrvatski Blagaj stigla dva kamiona ustaša, pod zapovjedništvom Ivana Šarića, koji su, uz podršku ustaša iz Hrvatskog Blagaja i Slunja, izvršili uhićenje i ubijanje lokalnih Srba. Ukupno je uhićeno 625 muškaraca od kojih je 95, pretežno staraca, pušteno kućama, a **530 je ubijeno u Hrvatskom Blagaju**. Uhićenja su vršena u sljedećim selima: Veljun, Sparenjak, Stojmerić, Bandino Selo, Crno Vrelo, Veljunska Glina, Cvijanovi Brdo, Lapovac, Donji Poloj, Točak, Šlivnjak, Bogovolja (okolina Cetingrada). Od **oko 530 zatočenika**, preživio je jedino Dušan Nikšić, koji je prije masakra uspio pobjeći. Među pobijenima bila su dva

pravoslavna svećenika, kao i 17 članova Komunističke partije Hrvatske, među kojima i tajnik kotarskog komiteta KPH / KPJ Slunjski Nikola Kukić. [37] [38] [39] [40] Prema objavljenim podacima, poznato je koliko je stradalo po pojedinim mjestima: Veljun (119), Lapovac (48), Šljivnjak (34), Tomak (22), Zagorje (19), Veljunska Glina (18), Sparenjak (17), Stojmerić (12), Bandino Selo (11), Kuzma (11), Bogovolja (9), Kosjersko Selo (8), Donji Poloj (8), Volevi Brdo (7), Srpska Blagaj (6), Glinice (5), Crno Vrelo (4), Klanac (4), Cvijanovi Brdo (3), Ponorac (2), Snos (2). [41] [42]

7. - 9. svibnja: (043)

Strijeljani u **Sanskom Mostu**. Ustaše su najprije 7. svibnja izvršili **strijeljaje 3 srpska seljaka**, uhićena 5. i 6. svibnja. Dvojica strijeljanih poticali su iz sela Tramošnja. Ovo je bio prvi ustaški zločin na području **Sanskog Mosta**. Uhićenja lokalnog srpskog stanovništva uznemirila su stanovništvo u selima Tramošnja i Kijevo te se javlja prvi oružani otpor ustašama na području NDH, u kome su sudjelovali i stanovnici drugih srpskih sela koja gravitiraju Sanskom Mostu. Nakon neuspjelog ustaškog napada na ova srpska sela, 8. svibnja su intervenirale njemačke snage koje su uhitile oko 300 srpskih seljaka iz okolice grada, koji su ubrzo pušteni nakon intervencije jednog talijanskog asanika. Međutim, ustaše su ponovo izvršili uhićenje dijela prethodno uhićenih seljaka iz Tomine, Lužana i okolice te 9. svibnja 1941. u **Sanskom Mostu strijeljali 27** osoba (26 osoba srpske i jedne osobe hrvatske nacionalnosti). [43]
8. svibnja: Prema podacima ustaškog redarstva u Zagrebu je uhićeno 114 "etničkih ljudi koji su s njima bili u vezi." Pretpostavlja se da je ovo samo sinonim za uhićene osobe srpske nacionalnosti. Među uhićenima bio je i zagrebački mitropolit Dositej Vasić. U izvoru se ne navodi daljnja sudbina uhićenika. [44]

10. svibnja: (044)

Uhićenja većeg broja muškaraca u Vukovaru. Prema podacima povjesničara Zatezala, u logor Jadovno, tijekom ljeta 1941. **ubijeno je 10 stanovnika Vukovara i 5 stanovnika sela Mikleuševci**, uhićeni su 10. svibnja te je jedan stanovnik Vukovara uhićen 5. svibnja. [45]. Ovo nisu jedina uhićenja u Vukovaru početkom svibnja, s obzirom na to da se u literaturi spominje još nekoliko imena uhićenih Vukovara, lišenih slobode početkom svibnja, za koje se ističe da su nestali u logorima. [46]

11. - 12. svibnja: (045)

Pokolj nad 340 Srba iz Gline i okolice u selu **Prekopa (Glina)**. Zločin su inicirali ustaški dužnosnici: Mirko Jerec, Juco Rukavina i Nikola Vidaković. Poznata su imena dijela izvršilaca zločina. Riječ je o ustašama iz sela Prekopa, Jukinac, Kihalac i Haer pokraj Gline i same Gline. [47] [48]

13. svibnja: (xxx)

Uhićenje stanovnika sela Rogulje pokraj Dvora. Prema podacima povjesničara Zatezala, u logoru Jadovno u srpnju 1941., ubijeno je 15 stanovnika sela Rogulje, uhićenih ovog dana, 13 muškaraca i 2 žene. Publicirani su poimenični podaci o stradalim uhićenima. Tijekom svibnja 1941., uhićenja su vršena i u drugim naseljima kotara Dvor na Uni, nakon čega su uhićeni odvođeni u logore. Publicirani su poimenični podaci o **56 osoba s područja Dvora koji su ubijeni u logoru Jadovno**. [49]

13. - 14. svibnja: (046)

Strijeljaje 45 srpskih civila u blizini Sanskog Mosta. [50]

13. - 16. svibnja: (047), (048), (049), (050), (051)

Ubojstvo većeg broja muškaraca srpske nacionalnosti na području kotara **Slavonska Požega**. Prema podacima iz literature, ubojstva su vršena nad stanovništvom sljedećih naselja: **Ratkovica (14 ubijenih)**, **Stojinovac (3)**, **Duboka (3)**, **Posine Laze (3)**, **Treštanovci (3)**, **Brestovac (1)**, **Vukojevci (1)**, **Pasikovci (1)**, **Škrabutnik (1)**, **Pleternica (1)**. Publicirani su poimenični podaci o stradalima. [51]
Međutim, prema podacima povjesničara Zatezala **9 muškaraca iz Ratkove**, koji su uhićeni 15-16. svibnja 1941, ubijeni su u **logoru Jadovno**. [52] Prema podacima povjesničara Filipa Škiljana, 16. svibnja 1941. u selu Ratkovića uhićeno je 16 srpskih stanovnika. Jedan uhićenik je pušten na slobodu, a ostalih 15 su postali logoraši logora Danica u Koprivnici, odakle su puštena još 2 uhićenika. Za **ostalim 13 se pretpostavlja da su ubijeni u logoru Jadovno**. [53]

20. svibnja: (052)

U logoru **Gospi** ubijeno **15 muškaraca** srpskog sela, **Lipovo Polje**, pokraj Peruši a. Publicirani su poimeni ni podaci o stradalima. [54]

22. - 23. svibnja: (xxx)

U Josipdolu, pokraj Ogulina, uhi eno je šest srpskih mladi a, simpatizera KPJ, koji su sutradan sprovedeni u logor Danica. Publicirana su imena ovih lica. [55]

23. svibnja: (053)

Uhi enje 29 osoba srpske nacionalnosti u selu **Gornje Dubrave**, pokraj Ogulina. Od **29 uhi enika** samo dvoje ih se vratilo u selo, dok su ostali **kasnije ubijeni**. [56]

29. svibnja: (xxx)

Na podru ju sela **Jablan, Hajdine, Presika, Stubica i Tuk**, pokraj **Ogulina**, uhi eno je **20 Srba i 7 Hrvata**. Svi su bili u ustaškom zatvoru u Ogulinu od 8 do 30 dana, a onda su pušteni. Prema sa uvanim svjedo enjima, ova je grupa nedugo nakon puštanja ponovo bila uhi ena, a ove okolnosti su **preživjela samo dvojica uhi enika**. [57],

29. - 30. svibnja: (054)

U Zagrebu uhi eno **165 Židova**, starosti od 17 do 23 godine, koji su 31. svibnja otpremljeni u logor Danica u Koprivnici, a potom u **logor Jadovno, gdje su svi ubijeni**, osim desetorice mladi a koji su ubrzo postali zato enici logora Jasenovac (rat su preživjela samo trojica). Publicirani su poimeni ni podaci o stradalima.[58]

30. svibnja: (055)

Strijeljanje Dušana Zelembaba, kuhara hotela Esplenada u Zagrebu, zbog navodnog "napada na ustašku ophodnju." Pretpostavlja se da je ovo prvo strijeljanje izvršeno na masovnom stratištu **Dotrš ina** pokraj **Zagreba**. [59]

31. svibnja - 1. lipnja: (xxx)

Prva uhi enja Srba u Mostaru uslijedila su 31. svibnja, kada su uhi ena **petorica** muškaraca. U no i izme u 31. svibnja i 1. lipnja ustaše su, na elu sa Ivanom Ho evarom i Stankom Šarcem, izvršile likvidaciju uhi enika kod sela **Ortiješ**. Jedan od uhi enika, Fedor Luka , uspio je pobje i sa stratišta. [60]
Lipanj [uredi VE | uredi]

Po etkom lipnja: (056)

Stradanje **više stotina Srba s podru ja Kupreškog polja i okolice**. Po etkom lipnja, ustaše iz Kupresa i njegove okolice proveli su masovna uhi enja i likvidacije srpskih civila iz sela **Blagaj, Malovan, Ravno i Vukovsko**. Uhi enici su pobacani u jame **Kupreškog polja**. Pojedini izvori ukazuju na to da je u prvim danima lipnja 1941. na ovaj na in **stradalo oko 500 Srba** s ovog podru ja. [61] Ovaj podatak zahtjeva potvrdu u drugim izvorima.

1. lipnja: (057)

U **Trebinju** lokalna grupa pripadnika ustaškog pokreta sa Zagreba kog sveu ilišta strijeljali su **9 osoba srpske nacionalnosti iz Trebinja** i okolice te uhitili ve i broj drugih osoba (podaci variraju od **15 do 70 uhi enika**). [62] [63]

1. - 2. lipnja: (058)

Masovno uhi enje srpskih stanovnika **Nevesinja** i okolice. U selu **Udrežnje**, 2. lipnja, ustaše su **ubile 29 muškaraca**. Poznata su imena žrtava. [64]

2. - 3. lipnja: (059)

Ustaše iz Josipdola uhvatile su **14 srpskih stanovnika** iz **Josipdola**, **Vajinog Vrha** i **Vojnovcu** i nakon izvršene torture nad uhićenima, sutradan ih zatočili u logor Danica. Ove osobe su stradale kao zatočnici logora **Jadovno** krajem srpnja i početkom kolovoza 1941. Publicirani su poimenični podaci o stradalima. [65]

2. - 5. lipnja: (060)

U selu Korita, između Bile i Gackog, od strane ustaša iz Fazlagića Kule i drugih mjesta u okolini Gacka, na čelu sa Hermanom Togonalom, ustaškim povjerenikom za naselje Gacko, uhićeno je **oko 140** lokalnih srpskih stanovnika, koji su zatočeni i mučeni gotovo tri dana u zgradi lokalne škole. U noćima 4. lipnja, **121 uhićenik** je odvedeno do **Koritske jame**, u skupinama, i ondje ubijeno maljevim i baričnim rudno poljejamu. U selu **Korita** 5. lipnja pobijeno je **5 seljana**, a istog dana od strane istih počinitelja **ubijeno je 7** stanovnika obližnjeg sela **Zagradci**. Poznati su poimenični podaci za ubijene osobe. Među ubijenima bilo je 47 članova obitelji Svorčan. [66] [67] [68]

4. - 5. lipnja: (061)

U blizini **Banje Luke** uhićeni su, mučeni i ubijeni, banjaluci episkop Platon (Jovanović) i protojerej Dušan Subotić iz Bosanske Gradiške. Nakon ubojstva baričeni su u **rijeku Vrbanju**. Njihovi unakaženi leševi pronađeni su 23. lipnja na obali rijeke, pokraj sela **Kumsale**. [69]

4. - 8. lipnja: (062), (063)

Ustaše na čelu sa Leonom Togonalom, ustaškim povjerenikom za kotar Ljubinje, počevši od 4. lipnja započeli su uhićenje u selima ljubinjanskog kraja (Vlahovići, Ubosko, Pocrnje, Kapavica, Rankovci). U naredna tri dana ukupno su uhitili oko **170 muškaraca** od 16 do 60 godina starosti koji su zatim zatočeni u selu Rankovci. Prilikom uhićenja u **Vlahovićima je ubijeno 6 osoba**. Likvidacije uhićenika započele su 8. lipnja u blizini sela **Kapavice**, pokraj **istoimene jame**. Sa stratišta je uspjelo pobjeći oko 50 ljudi, ali većina uhićenih je ubijena i baričena u jamu. Pokraj jame **Kapavica ukupno je ubijeno 114 osoba**. Iz Vlahovića - 28; iz Rankovaca - 23; iz Pocrnja - 13; iz Kapavice - 17; iz Uboskom - 33. Publicirani su poimenični podaci o stradalima. [70]

8. lipnja: (064)

Ubojstvo 21 srpskih stanovnika zaseoka Rončevića pokraj Lovinca u Lici. Među ubijenima bilo je 7 djece i 6 žena. Svi su bili članovi obitelji Rončević. Zločin se dogodio u mjestu **Sveti Rok**. Publicirani su poimenični podaci o stradalima. [71] Prema nekim pretpostavkama ovaj zločin dogodio se 10. srpnja, kada je pobijeno još 7 članova obitelji Rončević. Ovo bi značilo da je 10. srpnja ubijeno 28 Rončevića. [72]

9. lipnja: (065)

Gatačke ustaše po naređenju Jure Francetića, tadašnjeg ustaškog povjerenika za Bosnu i Hercegovinu, koji je tada boravio u gatačkom kraju, maljevim i kundacima pobile oko **20 civila iz Gacka, Avtovca, Rudnog Polja i Nadanića** i bacili ih u jamu pokraj sela **Korita** [73] [74]

9. - 19. lipnja: (xxx)

Ustaše i policija iz Vukovara izvršili su blokadu sela Lipovaca pokraj Vukovara. Nakon deset dana blokade srpsko stanovništvo iz Lipovaca je prisilno raseljeno: jedna grupa seljana je otjerana u susjedno naselje Bršadin, druga je iseljena u Srbiju, a treća je, kako se ističe u literaturi, otjerana u logor, bez navođenja konkretnijih podataka. [75]

11. lipnja: (066)

Početak prisilnog iseljavanja stanovništva dobrovoljnih naselja između Vinkovaca, Osijeka i Vukovara, nastalih nakon provođenja agrarne reforme, početkom 1920s, doseljavanjem obitelji dobrovoljaca u srpskoj vojsci iz Prvog svjetskog rata. Iseljeno je stanovništvo Klise, Silašica, Ludvinaca, Šodolovac, Palača, Ade, Podrinja, Petrove Slatine. [76]

Ubojstvo 12 muškaraca srpske nacionalnosti iz zaseoka **Rasoje** pokraj Lovinca u Lici. Zločin se dogodio u selu **Radu**. Publicirana su imena stradalih. Svi su bili članovi obitelji Gnjatović. [77]

12. lipnja: (067), (068)

U selu Komar, izme u Travnika i **Donjeg Vakufa**, ustaše su izvršile **strijeljanje 15 lokalnih Srba** zbog navodnog pucanja na ustašku kolonu. [78]

Ubojstvo **6 lokalnih srpskih** muškaraca u selu **Visu** (kotar Udbina). Publicirani su podaci o stradalima. [79] [80]

12. - 13. lipnja: (069), (070)

U selu **Sušine** pokraj Našica ustaše zaklale **6 lokalnih** srpskih stanovnika. Publicirana su imena stradalih kao i imena po initelja zlo ina. [81]

Ustaše na elu sa Leonom Togonal, izvršile ubojstvo **32 osobe** iz Ljubinja. Me u ubijenima, koji su ba eni u **jamu Panduri** , bilo je **29 Srba** 0,2 Hrvata i 1 Bošnjak. [82]

13. lipnja: (071), (072)

Kolektivno protjerivanje srpskog stanovništva u Srbiju iz pojedinih sela u kotaru Podravska Slatina. Iz Ilmin Dvora protjerano je **360 osoba**, iz a avi kog Luga **30**, iz **Martinaca 370**. [83]

Uhi enje 25 muškaraca u selu **Srpske Moravice** pokraj **Vrbovskog**. Uhi enici su otjerani za Ogulin, a potom u logor Danica, da bi ve ina njih bila **ubijena u logorima Jadovno ili Pag**. [84]

13. - 28. lipnja: (073), (074)

Stradanje srpskih muškaraca sela Lipovo Polje pokraj Peruši a u logoru Jadovno. Prema publiciranim poimeni nim podacima u ovom razdoblju u **Jadovnom stradalo je 39** stanovnika ovog sela. Prethodno, 20. svibnja 1941, u logoru **Gospi** ubijeno je **15 stanovnika Lipovog Polja**. Tijekom Drugog svjetskog rata ustaše su pobile **111 civilnih stanovnika ovog sela**, prvenstveno u ljeto 1941. Publicirani su poimeni ni podaci o stradalima. [85]

15. lipnja: (075)

U selima u okolici Knina provedeno uhi enje lokalnih Srba od strane ustaša. Prema dostupnim podacima uhi eno je **oko 60 seljaka** koji su **potom ubijeni**. [86]

Ubojstvo **4 srpskih** mladi a u **Bosanskoj Kostajnici**. Publicirana su imena stradalih. [87]

15. - 18. lipnja: (076), (077), (078), (079), (080)

Prva ubojstva po injena od strane ustaša na podru ju kotara **Drvar** : ubojstvo **2 muškarca** u selu **Bastasi**, 15. lipnja 1941. Jedan muškarac uspio je pobje i sa strijeljanja. Publikovani su podaci o stradalima. Prethodno 0,13-14. lipnja 1941, pohvatana je ve a grupa srpskih muškaraca u Drvaru odakle je provedena u ustaški zatvor u Bosanskom Petrovcu. Nakon mu enja u zatvoru, ustaše su najve i broj uhi enika odveli na stratište kod **Risova ke špilje**, gdje su ih **pogubili** 18. lipnja 1941. NDH izvori spominju ubojstvo od **25 do 32 osoba** srpske nacionalnosti na lokaciji **Risova ke pe ine**. Sredinom lipnja 1941. ustaše su izvršile uhi enje **9 muškaraca u selu Gornji Tiškovac**. Ova lica likvidirana su u **Kninu**. Publikovani su podaci o stradalim Tiškovanima. Dalje ustaške upade u Tiškovac sprije io je oružani otpor lokalnog stanovništva 1-2. srpnja 1941, kao jedan od najranijih primjera oružanog otpora na teritoriju NDH. [88] [89] [90]

16. lipnja: (081), (082)

Kolektivno protjerivanje srpskog stanovništva u Srbiju iz **Sopjanska Grede** (kotar Podravska Slatina). **Protjerano je 235 žitelja**. [91]šva

Ubojstvo **21 osobe** na mostu na **Lašvi kod Travnika**. Me u ubijenima bilo je 10 stanovnika sela Bradina izme u Konjica i Sarajeva, koji su uhi eni 8. lipnja i ubrzo sprovedeni u ustaški zatvor u Sarajevu, gdje su zadržani do 15. lipnja. Toga dana su izvedeni iz zatvora i zajedno sa 5 stanovnika Dubrovnika i 7 stanovnika Fo e i Goražda, premješteni u zatvor u Travniku. Sutradan su svi, osim jednog koji je izvršio samoubojstvo u travni kom zatvoru, i još jednog lica koje je uspjelo pobje i, pobijeni **na mostu na rijeci Lašvi**. [92]

Ubojstvo **19 srpskih** muškaraca iz sela Borik (tada : Petrovac), pokraj Mikleuša (kotar Podravska Slatina). Zločin je izvršen **na groblju** u selu **a inci** pokraj **Orahovice**. [93] Izvori NDH provenijencije spominju 10 ubijenih Petrova. [94]

16. lipnja: (083)

U **Gavrilovcu** pokraj **ur enovca** (kotar Našice) **ubijena trojica Srba** od strane ustaša. [95]

17. lipnja: (084), (085)

Iz ustaškog zatvora u Ogulinu upućeni veći broj srpskih zatočenika u logor Danica u Koprivnici. Publicirani su poimenični podaci o 33 muškaraca iz Plaškog i okolnih sela na području kotara Ogulin koji su pohapšeni između 28. svibnja i 17. lipnja 1941, a koji su potom postali logoraši u logoru Danica, odakle su 20. srpnja 1941. provedeni u logor Jadovno. Većina ih je **ubijena u logoru Jadovno**, tijekom srpnja i kolovoza, dok se za neke pretpostavlja da su ubijeni na **Pagu**. [96]

17. lipnja: (086)

Ubojstvo **3 lana** obitelji Budimlija u **Lovincu**. Publicirani su poimenični podaci o stradalima. Među ubijenima bilo je dvoje djece i jedna žena. [97]

18. lipnja: (087)

Uhićene veće grupe komunista u Vukovar u Borovu Naselju. Jedna grupa uhićenika je 26. lipnja 1941. provedena u ustaški zatvor u **Osijek**, gdje je najkasnije 17. rujna 1941. strijeljana u **Gradskom vrtu** grupa od **5 vukovarskih komunista**. Ostali uhićenici iz ove skupine zadržani su u zatvoru do 16. siječnja 1942. kada su pušteni. Istog dana, 18. lipnja 1941, uhićena je skupina od 16 komunista u Vukovaru, od kojih je nekoliko uskoro pušteno, a 9 ih je provedeno u logor Danica. Od ove grupe 0,3 komunista su ubijeni u ustaškim logorima (Jadovno, Stara Gradiška), a ostali su pušteni nakon 18 mjeseci. Publicirani su poimenični podaci o 8 stradalih i jednom dijelu uhićenih komunista. [98]

19. - 20. lipnja: (088)

Ustaše iz Boričevca i Kulen Vakufa, na čelu s Vinkom Mataija 0,19, lipnja 1941. upali su u selo Bujanj i odveli 6 stanovnika zatočenih u poljskim radovima, a nedugo potom još 4 stanovnika. Isto se dešavalo i u selima : Doljani (odvedeno 7 osoba), Mišljenovac (19), Donji Srb (12), Donji Štrpci (6), Begluci (4), Birovača (3), Buševići (15), Kestenovac (7). Stanovnici sela Buševići stradali su od ustaša iz Kulen Vakufa. Stanovnici sela Dobroselo (10) i Dobroselski Bujanj stradali su lipnja 1941. od ustaša iz Boričevca, pretežno u ataru sela Boričevac gdje su odvedeni iz matinih naselja. Od boričevčanih ustaša najteže su stradali stanovnici sela **Nebljusi** od kojih je **65 pobacano u jamu u Boričevcu**. Većina Nebljušana ubijenih lipnja 1941. u Boričevcu bili su žene i djeca. Publicirani su poimenični podaci o stradalima. [99]

20. lipnja: (089)

U blizini sela **Lastva** pokraj **Trebinja** ustaše **ubile 8 srpskog** seljaka. [100] [101]

20. lipnja: (090)

Ubojstvo **5 muškaraca** srpske nacionalnosti na području kotara **Slavonska Požega**. Stradali su 2 stanovnika Jurkovic i po 1 stanovnik Ratkovic, Kaptola i Čosinaca. Publicirana su imena stradalih. [102]

22. lipnja: (091)

U blizini Vlasenice ubijeno oko **40 Srba** iz ove varoši i okoline. [103]

Ubijeno 10 Srba iz Gacka i okoline, zatočenika gataškog zatvora, kod sela **Gornje Plužine** u blizini **Nevesinja**. Zločin su izvršile ustaše iz Fojnice (naselje između Gacka i Nevesinja) pod rukovodstvom Džemila Sarića i HIMZIJA Baćuka. [104]

22. - 27. lipnja: (092)

Početak stradanja srpskog stanovništva u okolici **apljine**. Ustaše su 22-23. lipnja 1941. započele masovna uhićenja srpskih muškaraca na području **apljine** i okolnih sela : Tasovići, Klepci, Počitelj,

Reića, Loznica, Gnjilišta, Hotanj. Uhićenici su smješteni u privremeni logor u Tasovici, odakle su odvođeni u grupama i ubijani na stratištima u **okolici apljine**. Prva grupa od 4 uhićenika ubijena je u noći

22. - 23. lipnja: (093), (094), (095), (096), (097), (098)

Druga skupina uhićenika (**10 muškaraca** iz apljine) ubijena je 24. lipnja u blizini sela **Hutovo**, gdje su baćinici u jamu. Treća skupina od **27 muškaraca** ubijena je 24-25. lipnja na stratištu **Pod brijestom**, zapadno od **apljine**. Sa stratišta je uspio pobjeći Desimir Mihić koji je kasnije svjedočio o ovom zločinu. Četvrta skupina od **27 apljinskih Srba** odvezena je iz Tasovica 26-27. lipnja do **Opuzena** gdje je likvidirana. Ove zločine nad muškarcima pratila su i istrijebljenja pojedinih porodica, uključujući i žene i djecu, u Klepcima, što se tijekom kolovoza postalo ustaljeno i u drugim hercegovačkim selima. Pomenute zločine izvršile su ustaše iz apljine i okolnih sela. Na stratištu **Krupa** pokraj sela Dračeva, južno od Tasovica prema Metkoviću 25-26. lipnja ubijeno je **41 osoba** iz Dračeva (npr. ubijeno je 20 članova obitelji Brstina). Zločine su izvršile ustaše iz Dračeva. Ustaše iz Dračeva i Hutova su 26-27. lipnja ubile nepoznat broj srpskih muškaraca iz Kolojanju, Dubravice i Cerovice (sela južno od Hutova blata). Ova lica ubijena su u jednom dijelom u **blizini Gabele**, a drugim dijelom kod **Opuzena**. Sem posljednjeg navedenog zločina, poznata su imena stradalih. Također, poznat je i velik broj imena počinitelja navedenih zločina. [105]

23. lipnja: (099), (100)

Pod rukovodstvom Franje Sudara ustaše iz Fazlagića Kule i prispjele ustaše iz zapadne Hercegovine izvršile ubojstvo nad **14 odraslih** muških stanovnika Zborne Gomile i Međulića, pokraj **Gacka**, koji su pobijeni u **Avtovcu**. [106]

U selu **Vrbica** pokraj Gacka, ustaše iz Fazlagića Kule izvršile ubojstvo **29 stanovnika**. Među ubijenima bilo je 8 djece i 5 žena i djevojaka. [107]

23. - 24. lipnja: (101), (102), (103), (104), (105), (106), (107), (108), (109), (110), (111), (112), (113), (114), (115)

Masovni zločin u **Ržana dolu** (Ražljevo?) žljevonad muškim stanovništvom sela u Popovom polju (**Velićani, Dubljani, Dračeva, Drijenjani, Mrkonjić, Tulje**). Ubistvo su organizirale ljubinjске ustaše na čelu s Vidom Žutcem i Leonom Togonal. Od **ukupno 168** stanovnika sela Velićani, Dubljani, Dračeva, Drijenjani, Mrkonjić i Tulje koji su 23. lipnja pohvatani i dotjerani na **jamu u Ržani do**, uspjela su pobjeći samo trojica. Ostali su pobijeni ili su živobaceni u jamu gdje su skončali. Poznati su poimenični podaci o stradalima. Sutradan je ista grupa ustaša izvršila hvatanje stanovnika sela **Zavala, Grmljani, Sedlari i Poljice** (**ukupno 32** poimenice poznata stradala stanovnika). [108]

U blizini sela Pridvorci pokraj **Trebinja** ustaše ubile **13 trebinjskih Srba**, a njihove leševe potom bacili u jamu. Trojica muškaraca su uspjela pobjeći sa stratišta. Poznati su poimenični podaci o stradalima. Ovaj zločin potvrđuje izvor NDH provenijencije. [109] [110]

U Gackom i susjednom **Avtovcu** pohapšeni svi odrasli srpski muškarci, od strane lokalnih i zapadnohercegovačkih ustaša, pod rukovodstvom Franje Sudara. Poznata su imena **18 osoba ubijenih u Gacku** na svirep način. Jedan dio uhićenih lokalnih stanovnika, koji nije pobijen u noći 23-24. lipnja, transportovan je iz Gacka u Nevesinje. Ubrzo potom u **Nevesinju je ubijeno 28** prispjelih stanovnika Gacka i Avtovca. [111] Ove zločine potvrđuju i izvori NDH. [112]

24. lipnja: (116a), (116b), (117), (118), (119)

Ustaše iz Fazlagića Kule pokraj Gacka **ubile su 29** stanovnika sela **Zborna, Gomila i Međulić** u zaseoku **Stolac u Fazlagića Kuli**. Među ubijenima **bilo je 14 djece i 11 žena**. Većina ubijenih pripadala je obiteljima Popović i Zlatanić. [113]

U blizini sela **Cerno, između Ljubuškog i Međugorja, ubijeno 16 srpskih** muškaraca iz Ljubuškog. Zločin su organizirali kotarski predstojnik Ivan Bukovac, logornik Staniša Vasilj i druge ustaše iz Ljubuškog. [114] [115]

24. lipnja: (120)

Deportacija svih srpskih i židovskih stanovnika iz Bihaća, po naređenju velikog župana Ljubomira Kvaternika. Bihaćki Židovi su protjerani u Kulen Vakuf, gdje su se privremeno zadržali, dok su bihaćki

Srbi protjerani u Bosanski Petrovac. Uskoro su biha ki Židovi tako er provedeni u **Bosanski Petrovac**. Po etkom srpnja bili su izolirani u zgradi petrova ke bolnice, nazvane " sabirni logor ". Po etkom rujna zato eni Židovi preba eni su u Prijedor gdje su bili smješteni u ku ama lokalnih Židova. Ustaše su potom dozvolile biha kim Židovima da se presele u gradove u Bosni, izuzev Biha a, što je ve ina u inila. Me utim, najve i dio biha kih Židova podijelio je sudbinu Židova Bosne i Hercegovine i bio je ubijen u ustaškim logorima tijekom 1941-1943. Od 146 **biha kih Židova ustaše su ubile 109**. Ve inu ostalih biha kih Židova spasili su partizani. [116]

24. - 25. lipnja: (121)

Ustaše iz Fazlagi a Kule **ubile 9** lanova obitelji Nikoli i 13 lanova obitelji Boljanovi koje su živjele u Fazlagi a Kuli. Njihovi leševi ba eni su **u jamu** nedaleko od zaseoka **Drugovi i u Kuli**. Obitelj Nikoli u potpunosti je istrijebljena, a od Boljanovi a je preživio jedan dje ak koji je svjedo io o zlo inu. Publicirani su poimeni ni podaci o stradalima. [117]

24. - 28. lipnja: (122), (123), (124)

Masovna uhi enja u Mostar u otpo inju 24. lipnja i traju do 26. lipnja. Pojedini izvori procjenjuju da je uhi eno oko **450 osoba**, tj.. odraslih muškaraca. Uhi enici su izolirani u privremeni sabirni logor. Nakon nekoliko dana uhi enici su kamionima transportovani u pravcu **itluka i Širokog Brijega**, da bi u blizini ovih **nasjela bili likvidirani**. Likvidacije su vršene i na **obali Neretve, izvan Mostara**, kako zaklju ujemo na temelju svjedo enja preživjelih. Kako isti e povjesni ar Savo Skoko, "smatra se da je za nekoliko dana (od 24. do 28. lipnja) samo iz grada Mostara **ubijeno 160** ljudi. " Poimenice je poznat dio stradalih. [118]

25. lipnja: (125), (126)

Ubojstvo 9 srpskih muškaraca iz sela Mekinjar, pokraj **Korenice**. Zlo in se dogodio u blizini sela Bajinovac. Publikovani su podaci o stradalima. [119]

Uhi enje oko **60 srpskih muškaraca** u Drvaru. Uhi enici su provedeni u ustaški zatvor u Biha u, odakle su krajem srpnja 1941. odvedeni na stratište na **Garavicama gdje su ubijeni**. [120]

25. - 26. lipnja: (127)

U no i izme u 25-26. lipnja južno od **Opuzena**, na **obali Neretve**, ustaše izvršile ubijanje **oko 283 osoba** srpske nacionalnosti sa podru ja kotara Stolac. [121] [122]

25. - 28. lipnja: (xxx)

Kolektivno protjerivanje srpskog stanovništva u Srbiju iz pojedinih sela u kotaru Podravska Slatina. 25. srpnja iz Novaka protjerano je 60 stanovnika, istog dana iz Dubrave Noskova ka 174, a iz španatom 445. 26. lipnja iz Bjelkovca protjerano je 570 stanovnika, iz omborja 420, iz Aleksandrovca 550, iz Petrovca 827, iz Balinac 174, iz Gornjeg Miholjca 39, iz Nove Bukovice 22, 27. lipnja iz ojluk 115, 28. lipnja iz Bistrice 13 žitelja. Prinudno iseljavanje pratila je plja ka stanovništva i nasilno provo enje. Iz grada Podravska Slatina 26. lipnja protjerano je 35 srpskih porodica. [123]

26. lipnja: (128)

Pokolj nad **16 stanovnika** sela Kozice i **23 stanovnika** sela Prenj, Pješivci, Oplj i i Lokov, u blizini Stoca. Pokolj su izvršile stola ke ustaše na elu sa Martinom maslacu i Stojanom Ragužom. Zlo in je izvršen u selu **Kozice**. Leševi ubijenih ba eni su **Neretvu** u blizini **apljine**. Poznati su poimeni ni podaci o žrtvama. [124]

26. - 27. lipnja: (129a), (129b)

U blizini **Borova pokraj Vukovar strijeljano 12** srpskih muškaraca iz sela u Sremu : **4** iz La arka **0,4** iz Bosut a **4** iz Grabovaca. Publicirani su poimeni ni podaci za **8** streljanih osoba. [125] [126]

Pokolj nad oko 170 stanovnika sela Berkovi i, klack, Ljuti Do, Me a, **isto no od Stoca**. [127]

26 - 28. lipnja: (130), (131)

Masovno hapšenje i stradanje dijela stanovništva u selima u okolini Mostara. Po evši od 26. lipnja ustaše su uhitile ve i broj muškaraca u srpskom i etni ki mješovitim selima Bijelo Polje, Raštane, Gnojnice, Ortiješ, Lakševine, Malo Polje, Blagaj, Hodbina, Bogodol, Pijeska, Ba evi e, Žitomisli . U Pijescima i Žitomisli u **stradalo je oko 50 muškaraca**, uklju uju i i **sedmoricu** monaha iz manastira Žitomisli . Ova lica su ubijena u blizini **Domanovi a i Blizanaca**. Iz sela Bogodol ubijeno je 5 muškaraca i 4 žene (ubijeni su pokraj sela Gradac u blizini Širokog Brijega). U selu **Hodbina** i Ortiješ ubijena su **šestorica** muškaraca. Kako isti e povjesni ar Savo Skoko, ovi doga aji su za ustavljeni krajem lipnja dolaskom u Mostar generala Vladimira Lakse, Paveli evog opunomo enika za Hercegovinu. "On je u cilju što brže pacifikacije pobunjenog podru ja, privremeno obustavio pokolje hercegova kih Srba i 30. lipnja pustio na slobodu oko 300 ljudi ", zato enih u Mostaru. Poznata su imena izvršilaca navedenih zlo ina. [128]

27. lipnja: (132), (133), (134)

Pokolj nad 137 lokalnih stanovnika u **Nevesinju**. Zlo in je organizirao ustaški zapovjednik Franjo Sudar i u njemu su sudjelovale lokalne i zapadnohercegova ke ustaše. Poznati su poimeni ni podaci o stradalim osobama. [129]

Strijeljanje 4 komuniste hrvatske nacionalnosti u **Zagreb** u. Publicirani su poimeni ni podaci o strijeljanim osobama. [130]

Uhi enje 25 srpskih muškaraca u Viskomi njihovo provo enje u logor **Gospi** . Publicirana su imena uhi enika. Ve ina je stradala u ustaškim logorima. [131]

27. - 28. lipnja: (135), (136)

Pokolj nad srpskim stanovništvom kotara Stolac na Vidovom polju pokraj Stoca. Pokolj su organizirale lokalne ustaše i grupa ustaških profesionalnih ubojica iz Ljubuškog i apljine. Masovna uhi enja na podru ju stola kog kraja zapo ela su 22. lipnja 1941. i trajala su nekoliko dana. Prema nepotpunim podacima, poznata su imena **96 stanovnika stola kog kraja ubijenih na Vidovom polju**. Rije je o odraslom muškom stanovništvu Stoca i okolnih seoskih naselja : Poprati, Š epan Krst, Ošani i, Dragovilje, Hrgud, Dabrica. < ref >Skoko (1991),126-132.</ref>

Uhi enje 27 stanovnika Bijeljine. Me u uhi enima bila je jedna žena. Ve ina uhi enih (22) bili su srpske nacionalnosti, dok je 5 uhi enika bilo židovskog porijekla. Me u uhi enima za 12 se navodi da su lišeni slobode " kao komunisti ". Publicirana su imena uhi enika. [132]

29. lipnja: (137)

Olovske ustaše ubile **6 srpskih seljaka** iz sela **Brda** pokraj **Olova**. [133]

30. lipanj - 1. srpnja 1941: (138), (139)

Iz pravca apljine i Stoca dovezeno **oko 90 Srba** i ubijeno i ba eno u jamu u neposrednoj blizini samostana **Humac pokraj Ljubuškog**. Drugi izvori **spominju 86 stradalih**, za koje se pretpostavlja da potje u iz okoline **Stoca**. [134] < ref >Skoko (1991),164-165.</ref>

30. lipanj - 1. srpnja: (140)

Deportacija **oko 1.500 srpskih** stanovnika s podru ja Plitvi kih jezera i seoske op ine Li ko Petrovo Selo, po nare enju ustaškog velikog župana Ljubomira Kvaternika. Dio stanovništva je protjeran u okolinu Bosanskog Petrovca, a dio u pravcu Bosanskog Grahova. U Borovac pokraj Bosanskog Grahova ustaše na elu s Nonom Šari em izvršile su silovanje dijela prognanih žena. Prognano stanovništvo je razmješteno u selima u okolini Grahova, a izbijanje ustanka 27. srpnja 1941, **spasilo je živote prognanicima**, za razliku od ve eg broja njihovih suseljana koji su ubijeni u okolini **Biha a**, krajem srpnja 1941. [135]

Srpanj [uredi VE | uredi]

1. srpnja 1941: (141), (142)

Ustaški pokolj nad stanovništvom sela **Donja Suvaja**, smještenom izme u **Srba i Donjeg Lapca**. Ovaj pokolj je najmasovniji ustaški zlo in nad stanovništvom kotara Donji Lapac prije ustanka 27. srpnja 1941. Ustaše pristigle iz Gospi a ubile su 1. srpnja 1941, prema podacima iz zbornika Kotar Donji Lapac u NOR - u (Karlovac 0,1985) najmanje **161 stanovnika** ovog sela. Poznati su osnovni podaci o svakoj

žrtvi. Toga dana ustaše su u selu ubile ukupno **70 djece** do 15 godina starosti 0,7 djevojaka i 39 žena. [136] Prema podacima povjesni ara ure Zatezala, ovaj zlo in bio je još masovniji. On navodi da su ustaše tog dana " ubile i nožem **usmrtili 243 srpskih civila od kojih 118 djece 0,75 žena i 50 muškaraca**".[137] Prilikom pokolja nad stanovnicima **Suvaje, ubijeno je 45 lanova** obitelji Ke a i 22 lana obitelji opi . Odgovornost za zlo in snose ustaški veliki župan Ljubomir Kvaternik i Vjekoslav Maks Luburi , koji je zapovijedao jedinicom koja je izvršila zlo in.

2. srpnja 1941: (143), (144)

Dan nakon pokolja u selu **Donja Suvaja**, ustaše su upale u naselje **Osredci (Li ki Osredci)** pokraj Srba. Lokalno stanovništvo je bilo obaviješteno o pokolju u Donjoj Suvaji i ve ina stanovnika se sklonila u šumu. Me utim, ustaše su uspjele **uhvatiti 13 žitelja koje su pobili**. Sutradan su se ustaše vratili u selo i **uhvatile 9 starijih osoba koje su tako er likvidirali**. [138] odgovornost za zlo in snose ustaški veliki župan Ljubomir Kvaternik i Vjekoslav Maks Luburi , koji je zapovijedao jedinicom koja je izvršila zlo in.

3. srpnja 1941: (145)

Pokolj nad stanovništvom sela **Bubanj** pokraj **Donjeg Lapca** nastavljen je 3. srpnja 1941. Prethodno su ustaše ve **ubile 10 stanovnika Bubernja**. Toga dana u **Bubnju ubijeno je 83 stanovnika**, pretežno žena i djece. **Me u ubijenima bilo je 37 djece mla e od 15 godina** 0,15 djevojaka i 28 žena. Zlo in je izvršen na vrlo svirep na in, klanjem i masakriranjem. Zlo in su provele ustaše iz Donjeg Lapca i Bori evca na elu s Vinkom Mataija iz Lapca i Milom Markovinovi iz Bori evca. [139] Odgovornost za zlo in snose ustaški veliki župan Ljubomir Kvaternik i Vjekoslav Maks Luburi , koji je zapovijedao jedinicom koja je izvršila zlo in.

6. srpnja 1941: (xxx)

Nastavljeno protjerivanje srpskog stanovništva iz kotara Podravska Slatina u Srbiju. Iz Dobrovi a je protjerano 70, a iz Brezika 115 stanovnika. [140]

7. srpnja 1941: (146), (147)

Ubojstvo 27 srpskih stanovnika sela **ukur** na Baniji. Zlo in je izvršen u **Kostajnici**. Leševi žrtva pobacani su u rijeku **Unu**. [141]

8. srpnja 1941: Strijeljanje komunista Budislava Borjana, predratnog zato enika kaznionice u Lepoglavi. [142]

9. srpnja 1941: (148)

U **Maksimirskoj šumi** pokraj Zagreba ustaše **strijeljale 10 komunista**, prethodno zato enih u logoru Kerestinec. Ova grupa komunista je iz logora izvedena 5. srpnja 1941. Izme u ostalih, strijeljani su: A ugust Cesarec, Ognjen Prica, Otokar Keršovani, Božidar Adžija. [143] [144]

9. srpnja 1941: (149)

Osnivanje ustaškog Sabirnog logora u **Slavonskoj Požegi**. Logor je postojao do 22. listopada 1941, a definitivno je likvidiran 18. studenog 1941. Zapovjednik logora bio je satnik Ivan Štir, a njegov zamjenik (pobo nik) ustaša Emil Klai . **Kroz logor je prošlo 8.178 osoba**. Ve ina ovih lica su etapno boravili na ovoj lokaciji, na putu za Srbiju (rije je o prinudno iseljenim srpskim stanovništvu sa šireg podru ja Slavonije i sjeverne Bosne) ili je rije o protjeranim Slovencima na putu za prinudna mjesta boravka u NDH. **U logoru je ubijeno najmanje 438 osoba srpske nacionalnosti**. [145]

10. srpnja 1941: (150)

Ubojstvo ve eg broja srpskih muškaraca pokraj jame **Duman** u blizini **Li kog Leš a**. Prema publiciranim podacima, u ovu jamu je ba eno 3 stanovnika Donjeg Kosinja. [146]

12. srpnja 1941: (151a)

U selu **Prisoje** pokraj **Dicma** (kotar Sinj) uhva eno **90 osoba** koje su potom **pobijene**. [147]

12. srpnja 1941: (151b), (151c)

Pokolj nad stanovnicima sela **ora i Bober** pokraj **Dvora**. Zločin je izvršen u Krnjaji a potoku pokraj Dvora. [148]

13 - 14. srpnja 1941: (152)

Zatočnici komunisti iz logora Kerestinec izvršili akciju bjekstva iz logora. Logorska uprava i straža su savladani, ali je bjekstvo bilo neuspješno za većinu logoraša zbog loše organiziranog prihvata odbjeglih. Ustaše su izvršile potjeru za odbjeglih logorašima i **većinu pobili** ili pohvatali. Potjerna odijeljenja bila su mnogobrojnija i daleko bolje naoružana od odbjeglih logoraša. Od stotinjak bjegunaca **44 su uhvaćeni** i nakon nekoliko dana strijeljana na **Dotršini** pokraj **Zagreba** 0,12 je uspjelo da se izvuče iz obruba, a ostali su poginuli u borbi. [149]

Sredina srpnja 1941: (153)

Uhićenje 27 članova i simpatizera KPJ u **Ogulinu**, među kojima je 26 bilo hrvatske nacionalnosti. [150]

Sredina jula 1941: (154)

Masovna deportacija srpskih muškaraca iz sela u Cazinskoj krajini u ustaške logore U Lici. Iz Stabandza odvedeno je **38**, iz Dobrog Sela **57**, iz Ivanjske **42**, iz Perne **8**, iz Baštre **4**, iz Mrazovca **4**, iz Bosanske Krupe **4**, iz Osredke **3**, iz Velike Kladaše **3**, iz Ljusine **2**, iz Otoke **2** i po **1** stanovnik iz Glinice, Varoške Rijeke, Rujnice, Mutnika i Vrela. **Ukupno: 171**. Svi su **stradali na stratištima** u okolici **Jadovnog**. Publicirani su poimenični podaci o stradalima. Ovo nisu jedini ljudski gubici stanovništva ovih naselja tijekom ljeta 1941. Najodgovorniji za provođenje ovih zločina bio je ustaški funkcioner Ljubomir Kvaternik, veliki župan velike župe Krbave i psát. [151]

17. srpnja 1941: (155)

U **Dotršini** pokraj **Zagreba** streljano **44 komunisti** odbjegli iz logora Kerestinec. [152]

19. srpnja 1941: (156)

Početak masovnih uhićenja i represalija nad stanovništvom Mostara. Uhićenja su trajala do početka kolovoza i procjenjuje se da je kroz ustaški zatvor u Mostaru u tom razdoblju prošlo oko **750** Mostaraca srpske, bošnjačke, hrvatske i židovske nacionalnosti. Većina uhićenika deportirana je u logore Gospić i **Jadovno, gdje je ubijena**. Preživjeli zatočnici mostarskog zatvora spominju intenzivnu torturu u zatvoru. Najodgovorniji za ovu kampanju zločina bio je ustaški povjerenik u Mostaru, Ivan Herenčić. Poznata su imena organizatora i izvršitelja zločina na području Mostara. [153]

19. - 20. srpnja 1941: (157)

Transport **17** zatočnika srpskih nacionalnosti iz ustaškog zatvora u Ogulinu u ustaški logor u **Gospiću**. Većina zatočnika bili su stanovnici Plaškog. Među zatvorenicima nalazili su se i episkop gornjokarlovački, Sava Trlajić, trojica svećenika, kao i dvojica članova KPJ. **Svi su stradati** kao zatočnici logora u **Lici**. [154]

21. srpnja 1941: (158)

U kotaru Velika Kladaša otpočela masovna uhićenja srpskih civila. Najprije je 21. srpnja 1941. uhićeno **30 osoba** koje su provedene u logore u **Lici, gdje su pogubljeni**, a narednih dana uslijedila su masovna uhićenja svih odraslih muškaraca od kojih su mnogi ubijeni. [155]

22. srpnja 1941: (159)

Strijeljanje **6 komunisti** u **Sisku**, među kojima je **5** bilo hrvatske, a **1** srpska nacionalnosti. Publicirana su imena stradalih. [156]

jase

22. - 23. srpnja 1941: (160), (161)

Ustaške vlasti u Koprivnici uhitile su sve koprivničke Židove i izolirali ih u logoru Danica. Ukupno je uhićeno **213 osoba**, oba spola i svih doba starosti. Ubrzo su iz Danice transportirani u logor Jastrebarsko, zatim u Gospić, a potom u Kruševicu kod Travnika, odakle su muškarci odvedeni u Jasenovac, a žene u

Loborgrad. Gotovo **svi muškarci poubijani su u Jasenovcu**, a od žena i djece, koji su 8. lipnja 1942. iz Loborgrad odvedeni u A uschwitz, nitko se nije vratio. [157]

22-23. srpnja 1941: (162), (163), (164), (165), (166)

Ustaške vlasti u Ludbreg u pokraj Varaždin a uhitile su **29 židovskih i 26 srpskih** stanovnika i deportirali ih u logor Danica, odakle su upu eni u druge logore NDH. Ova lica su uglavnom **stradala u Jadovnom, Metajni, Jasenovcu, Staroj Gradiški i Lepoglavi**. [158] Publikovana su imena stradalih. Uhi eni Židovi su bili stanovnici **Ludbrega**, a uhi eni Srbi stanovnici ludbreških sela **ukovec i Tor ec**. Židovi su pohapšeni svi, bez obzira na spol i starost, a srpska uhi enici su bili isklju ivo odrasli muškarci. [159]

23-24. srpnja 1941: (167)

Ustaše pohapsile oko **150 mještana Bosanskog Petrovca** i okoline i potom ih **strijeljali** u blizini ovog mjesta. [160]

24. srpnja 1941: (168)

Uhi enje oko **120 srpskih muškaraca** u selima u okolici Bosanske Krupe: Vranjska, Mrkonji , Vu ijak, i druga. Masovnom uhi enju je prethodio otpor i ubojstvo jednog ustaše tijekom prethodnog uhi enja. Uhi enici su provedeni, kako se isti e u literaturi, u **Karlobag**, gdje su **pobijeni**. [161]

24. srpnja 1941: (xxx)

Transport 31 Židova i 8 " Srba - komunista " iz Banje Luke u logor Gospi . Publicirana su imena transportovanih lica. [162]

24. srpnja 1941: (xxx)

Transport 26 židovskih i 30 srpskih civila iz Siska u logor Gospi . Publicirana su imena transportovanih lica. [163]

24. srpnja 1941: (169)

Strijeljanje 7 komunista u **Karlovcu**, od kojih su petorica bili hrvatske, a dvojica srpskih nacionalnosti. Publicirana su imena stradalih. [164]

24. - 27. srpnja 1941: (170), (171a), (171b), (171c), (172)

Pokolj u Banskom Grabovcu pokraj **Gline**. U Banskom Grabovcu su 24. srpnja 1941, neposredno poslije ustani ke oružane akcije, koncentrirane znatne ustaške snage, iz Petrinje, Gline i Zagreba, pod rukovodstvom Božidara Cerovskog, šefom Ravnateljstva ustaškog redarstva iz Zagreba. Ustaše su izvršile uhi enja srpskih muškaraca u kotarevima Glina i Petrinja. Uhi enici su potom odvedeni u **Banski Grabovac** gdje su **ubijani** od 25. do 27. srpnja 1941. Tako er, u Banski Grabovac provedeni su i zato enici ustaških zatvora iz Siska, Petrinje, Gline, Kostajnice i Dvora. U literaturi se navodi da je samo **iz ustaškog zatvora u Sisku doprijemljeno oko 100 zatvorenika**. Procjenjuje se da je tada uhi eno ili dovedeno iz zatvora oko 1.285 ljudi. **Oko 800 je ubijeno** i pokopano u **tri velike masovne grobnice** u šumi nedaleko od željezni ke stanice **Banski Grabovac**, a preostali su odvedeni u logor **Jadovno**, gdje su **ubijeni**. Najviše pohvatanih bilo je s podru ja kotara Glina: iz sela Dragotina - 146, iz Klasni a - 72, iz Dabrina - 30, iz Buzetu. Ustaše su izvršile uhi enja srpskih muškaraca i u seoskim op inama Banski Grabovac, Kraljev ani i Mali Gradac. Pominje se, bez navo enja poimeni nih podataka, da je na podru ju kotara Glina 0,24-27. srpnja 1941, **uhi eno 782 osoba. Likvidacijama je prisustvovao** i Eugen Dido Kvaternik. Zlo in je preživio Ananije Štekovi koji je poslije rata svjedo io o svom iskustvu. [165]

25. srpnja 1941: (173)

Uhi enje **32 srpskih** seljaka u selu Kliševi izme u Biha a i Kulen Vakufa. Uhi enje je naredio ustaški na elnik seoske op ine Lipa, Džafer Ibrahimpaši . Uhi enici su odvedeni u susjedno naselje ukovi gdje su tu eni, a potom u **Ripa** gdje su pobijeni na lokaciji **Zabarice**. [166]

26. srpnja 1941: (xxx)

Transport 47 Srba iz Siska u logor Gospi . Publicirana su imena transportovanih lica. [167]

26. srpnja 1941: (174), (175)

U selu **Buni**, **pokraj Korenice**, u zgradi žandarmerijske stanice, ustaše su 26. srpnja 1941. **masakrirale 80** žitelja, među kojima nekoliko desetaka stanovnika sela Ljubovo pokraj Buni a. Uskoro je potom kolovoza uslijedio i zločin na **pravoslavnom groblju** u istom selu kada je **ubijeno nekoliko desetaka** ljudi. [168]

26. srpnja 1941: (176)

Ubojstvo **12 srpskih** stanovnika sela Poljani pokraj Topuskog, uključujući i ubijanje žena. Zločin su izvršile ustaše iz Topuskog i okolnih sela. Istog dana ustaše su u Poljanima uhitili **34 stanovnika** koji su nedugo potom **stradali u pokolju u pravoslavnoj crkvi u Glini**. Publicirani su poimenični podaci o stradalima. [169]

26. srpnja 1941: (xxx)

Lokalne ustaške vlasti u Garešnici deportirale **15 srpskih** muškaraca iz Garešnice i okolnih sela u logor Gospić. [170]

26. srpnja 1941: (177)

Najmasovnije uhićenje srpskog i židovskih muškaraca u Karlovcu. Prema podacima povjesničara Zatezala, u logoru **Jadovno ubijena su 82** stanovnika **Karlovcu** uhićena ovog datuma i po 1 stanovnik uhićen 25. srpnja i 27. srpnja 1941. Publikovani su podaci o **153 stanovnika Karlovca koji su stradali u logoru Jadovno**. [171]

26. srpnja - 2. kolovoza 1941: (178), (179), (180), (181), (182), (183)

Zločini nad Srbima u kotaru Vrginmost. Poimenice su poznati podaci o **881 stradalih osoba**, ubijenih u ovim okolnostima: općina **Topusko** - 640, općina **Bovi** - 126, općina **Vrginmost** - 74, općina **Lasinja** - 23, općina **emernica** - 18. Među ovih lica ubijena su na stratištima **u okolici Topuskog**, a oko 200 osoba je zaklano u **Bogorodici u crkvi u Glini**. [172] U kampanji ustaških zločina genocida nad stanovništvom Korduna, od 24. srpnja do 8. kolovoza 1941, na području kotara **Vrginmost ubijeno je 2.225** lica srpske nacionalnosti. [173]

26. - 27. srpnja 1941: (xxx)

Nastavak protjerivanja srpskog stanovništva s područja kotara Podravska Slatina u Srbiju. Iz Voćina je prinudno raseljeno 27, a iz Miljevaca 20 stanovnika. [174]

27. srpnja 1941: (184)

Pokolj nad srpskim stanovništvom seoske općine Ličko Petrovo Selo. Pokolj nad stanovništvom seoske općine Ličko Petrovo Selo u najintenzivnijem obliku dogodio se 27. srpnja 1941. kada je u sedam sela ove općine, uključujući i **Ličko Petrovo Selo, Željavu, Rešetar**, pohapšeno **313 muškaraca** i odveženo kamionima i brutalno ubijeno u **Garavicama pokraj Bihaća**. Ubijeni muškarci su se odazvali pozivu ustaških vlasti na javne radove i pohvatani su na prijevaru. Najodgovorniji za provođenje ovih zločina bio je ustaški funkcioner Ljubomir Kvaternik. Nakon ovog pokolja lokalno stanovništvo se više nije odazivalo lažnim pozivima na javne radove, pogotovo s obzirom na to da potom kolovoza 1941. na području kotara Korenica izbija narodni ustanak pod vodstvom komunista, koji je uskoro poprimiti karakter partizanskog rata. [175]

27. srpnja 1941: (185)

Uhićenje i **ubijanje oko 100** srpskih muškaraca u **Bravskom** pokraj [**Bosanski Petrovac** | Bosanskog Petrovca]. Hapšenja muškaraca u Bravskom vršena su i narednih dana. Jedan dio muškaraca **ubijen je kolektivnim spaljivanjem**. Narednih dana ustaše su izvršili ubijanje lokalnih žena i djece, koji su se okupili da sahrane mrtve. **Uhićene žene i djeca ubijeni su kolektivnim spaljivanjem**. Ovom prilikom ubijeno je **oko 85 osoba**, kako se navodi u literaturi. Ove zločine izvršili su ustaše pristigli iz Banje Luke i Sanskog Mosta. [176]

27. - 31. srpnja 1941: (186), (187), (188), (189), (190), (191), (192), (193), (194), (195), (196), (197), (198)

Stradanje **više stotina** srpskih stanovnika na području **Ključa**. Stradali su stanovnici okolnih sela nastanjenih srpskim stanovništvom, ali i stanovnici grada Ključa. Prema podacima iz literature, u ovom intervalu zabilježeno je ubijanje velikog broja muškaraca u mikroregionu **Sanica** pokraj **Ključa**. Stradali su stanovnici sljedećih naselja: **Biljani Donji, Biljani Gornji, Budelj Gornji, Korjenovo, Pištanica, Prisjeka Donja, Prisjeka Gornja, Sanica, Sanica Donja, Sanica Gornja i Zavalje**. U korištenoj literaturi se ne navodi broj stradalih. Ubistvima je prethodilo kolektivno uhićenje srpskog stanovništva na ovom području, bez obzira na spol i dob, počevši od 27. srpnja. Međutim, iako su bili uhićeni, žene i djeca u ovim selima su pošteđeni ubijanja. [177] Također, ubijanje srpskih stanovništva provedeno je u gradu Ključu. Podaci o broju stradalih na području Ključa i okoline, od 27. srpnja do 2. kolovoza 1941., nisu precizni i variraju u izvorima. U korištenoj literaturi se navodi da je posljednjih dana srpnja 1941. na **području Ključa** i okolnih sela ubijeno **od strane ustaša 902 lica**. [178] Izvori NDH provenijencije spominju različite brojke strijeljanih: **od 400** [179] **do 500 osoba iz Ključa** i okolnih sela. [180] Prema postojećim podacima, izvršitelji ovih zločina bili su pripadnici 5. jurišne ustaške satnije iz Zagreba, na čelu s natporučnikom Josipom Kurelcem, kao i lokalne ustaše. [181]

27. - 28. srpnja 1941: (199)

Pokolj nad stanovništvom sela Meljinovac pokraj Donjeg Lapca. Na dan ustanka naroda kotara Donji Lapac i naroda Like, koji se vezuje za oslobođenje Srba, 27. srpnja 1941., ustaše iz Boričevca i Kulen Vakufa, upali su u selo **Meljinovac** i **ubili dio stanovnika na licu mjesta**, a ostatak zarobljenika odveli su u **Zavalje** i 28. srpnja 1941. ubili ih pokraj **Jame Deli**. Publicirani su poimenični podaci o **82 ubijena stanovnika Meljinovca u ova dva dana**. [182]

27. - 28. srpnja 1941: (200), (201), (202)

U selima oko **Glamoča** ustaše su uhitile **oko 200 Srba**, a u samom **mjestu oko 20**. Uhićenici su potom odvedeni i **ubijeni pokraj jedne jame u blizini puta Glamoč - Livno**. U danima nakon ovog zločina, livanjske i bugojanske ustaše su izvršile pokolje nad stanovništvom srpske sela **Podgradina i Vrba**. Pojedini izvori procjenjuju da je u ovoj kampanji ubijanja u kotaru **Glamoč ubijeno oko 500 ljudi**. [183]

27. srpnja - 2. avgusta 1941: (203), (204)

Stradanje stanovnika sela Rešetar (kotar Korenica). U razdoblju od 27. do 30. srpnja ustaše su na stratištu **Garevice** pokraj Bihaća **ubili 55 muškaraca** iz Rešetara, a istovremeno na stratištu pokraj sela **Prijeboj**, od 27. srpnja do 2. kolovoza, **ubili su 31 muškarca** iz Rešetara. Publicirani su poimenični podaci o stradalima. [184]

28. srpnja 1941: (205)

Uhićenje **oko 60 odraslih muških** stanovnika, srpska nacionalnosti, u selu **Kljevcu** pokraj Sanskog Mosta. Uhićenje je izvršeno na prevari od strane lokalnih ustaša iz Kljevacu. Uhićenici su provedeni u ustaški zatvor u **Sanskom Mostu i ubrzo su ubijeni**.

28. srpnja 1941: (206)

Uhićenje 76 srpskih muškaraca u selu Ponikvari pokraj Topuskog od strane ustaša iz **PONIKVAR** i Topuskog. Uhićenici su zatvoreni u Topuskom i nedugo potom su **stradali u pokolju u pravoslavnoj crkvi u Glini**. Sutradan, 29. srpnja, ustaše su uhvatile **8 žena iz PONIKVAR** koje su nosile hranu muževima i ocima u Topusko **i poklali ih u šumi Kauri jarak**. Publicirani su poimenični podaci o stradalima. [185]

28. srpnja 1941: (207)

Uhićenje **23 srpskih** muškarca u Topuskom. Pretpostavlja se da su ova lica **ubijena u logoru Jadovno**. Publicirani su poimenični podaci o stradalima. [186]

28. srpnja 1941: (208)

Ustaše **ubile oko 50** stanovnika sela **Polja** a pokraj **Knina**. [187]

28. srpnja 1941: (209)

Ustaše **ubile 17 Srba** iz **Grubišnog Polja** i okolnih sela. [188]

28. srpnja 1941: (210)

Po etak višednevnih masovnih zločina nad srpskim stanovništvom kotara **Livno**. Prema nepreciznim izvorima **pobijeno je na stotine** stanovnika sela u **Livanjskom polju, Donji Rujani, Gornji Rujani, eprazlije, Golinjevo**, itd.. Ubistva su vršena bez obzira na spol i starost stanovništva. Likvidacije su vršene u blizini sela **Polog na obroncima Dinare**. [189]

28. srpnja - 3. avgusta 1941: (211), (212)

Stradanje srpskog stanovništva Starog Naselja pokraj Topuskog. Ustaše su odgovorne za smrt **601 stanovnika** Starog Naselja tijekom Drugog svjetskog rata. Na izlazu iz **Starog Sela prema Topuskom**, u **Duga koj Luci**, u vremenu od 28. srpnja do 3. kolovoza 1941, ustaše su **ubile oko 250 lokalnih seljaka**, a na lokalitetu **Bobi a obala**, prema **Vrnogra**, istovremeno, 28. i 29. srpnja usmrtili su **36 mještana** među kojima **je bilo 16 djece**. Počinio zločin bili su ustaše iz zaseoka Bijeljevina pokraj Starog Sela kao i ustaše iz Topuskog i okoline. Publicirani su poimeni ni podaci o stradalima. [190][191]

29. srpnja 1941: (213)

Prvi masovni ustaški pokolj nad stanovništvom kotara Vojni. Zločin je izvršen u selu **Krnjak**, na stratištu **Ivanovi jarak**, gdje je pobijeno **oko 96 osoba** s područja kotara **Vojni i Vrginmost**. Najodgovorniji za provedbu ovog zločina bili su Božidar Cerovski, izaslanik ravnateljstva za javni red i sigurnost NDH i ustaški povjerenik općine Krnjak Dragutin Muic iz Vukmani. Trojica muškaraca uspjela su pobjeći sa stratišta i ostavili su svjedočenje o ovim događajima.[192]

29. srpnja 1941: (214)

Ubojstvo **8 muškaraca** iz sela Ljubovo pokraj Korenice. Njihova tijela bačena su u jamu na **Prijeboju**, u blizini **Plitvica**. Publicirana su imena stradalih. Prema dostupnim podacima u ovu jamu je krajem srpnja 1941. **bačeno 119 osoba s područja Like**. [193]

29. srpnja 1941: (215)

Upad ustaša iz Gline u sela u okolici Vrginmosta. U **Kozarcu je uhvaćeno 11, u Bovi u 20, u Stipanu 15, a u Golinja 10 odraslih** muškaraca koji su **ubijeni u Prekopi pokraj Gline**. Publicirani su poimeni ni podaci o stradalima. [194] [195]

29. srpnja 1941: (216), (217), (218), (219)

Zločin ustaša iz Gline i okolnih sela nad stanovništvom srpske sela **Donje Selište, Gornje Selište, Šibine i Balinac** pokraj Gline. **Ubijen je veći broj muškaraca i žena**. [196]

29. - 30. srpnja 1941: (220), (221), (222), (223), (224), (225), (226), (227), (228)

Pokolj u **glinskoj crkvi**. Ustaše su od 26. do 28. srpnja 1941. pohvatale veći broj srpskih muškaraca na području Topuskog i Čemernice. Uhićenici su potom transportirani u Glinu gdje su **likvidirani klanjem u tamošnjoj pravoslavnoj crkvi**. Prema dostupnim podacima, **u crkvi u Glini 29-30. srpnja 1941. zaklano je najmanje 203 osoba**. Od ovog broja **65** su bili stanovnici **Grečani 0,6 Katinovca 0,9 Male Vranovine 0,26 Poljana 0,63 PONIKVAR 0,2 Starog Sela 0,22 Topuskog 0,9 Čemernice i 1 Malicka**. [197]

29. - 30. srpnja 1941: (229)

Ustaše ubile **38 Srba** s područja Klasniča, Malog Gradca i Obljaja, kotar Glina, uhićenih počevši od 27. srpnja 1941. Zločin je izvršen na lokalitetu **Latinov**, između sela **Marinbrod i Novo Selo Glinsko**. [198]

30. srpnja 1941: (230)

Uhićenje **16 seljaka** iz **Donjih Dubrava** na sajmu u Ogulinu. Pohapšeni seljaci su ubrzo ubijeni. [199]

30. srpnja 1941: (231)

....**ve eg broja srpskih** civila s područja Slunja na stratištu Mehine stanje, između Slunja i Velike Kladuše. Publicirani su poimenični podaci o stradanju **18 srpskih** muškaraca iz Cetingrada 0,37 muškaraca iz sela Maljevac 0,36 muškaraca iz sela Ruševica i 5 muškaraca iz sela Grabarska. < Ref > ŽFT Slunj - Veljun,989-1019.</ref> Drugi izvori navode da je na stratištu **Mehine stanje** 30. srpnja 1941. ubijeno **izme u 130 i 150 muškaraca**. Inspirator ovog zločina bio je Božidar Cerovski.[200]

30. srpnja 1941: (232)

Ubojstvo **161 srpskih** muškarca iz sela u okolici Slunja na brdu **Bliznice** pokraj sela **Broćanac**. Zločin su izvršili ustaše i pitomci došnički škole iz Zagreba, zatim ustaše iz Gline i Petrinje koje je doveo u Slunj zamjenik ravnateljstva za javni red i sigurnost NDH, Božidar Cerovski, te ustaše i oružnici iz Slunja i Rakovice, kojima je rukovodio ustaški časnik Vital Baljak. Ubistvima je prisustvovao Božidar Cerovski osobno. Žrtve su poticale iz sela : Broćanac, Duji Brdo, Brezovac, Nova Kršlja, Oštarski Stanovi, Močila i Stara Kršlja. **Oko 90 žrtava bačeno je u jamu Špejarka na brdu Bliznice**, a istog dana je u blizini jame **ubijen 71 muškarac**. Ovaj zločin je preživio Milan Kvočka iz Broćanca o čemu je svjedočio nakon rata.[201] [202]

30. srpnja 1941: (233)

Ubojstvo ve eg broja srpskih muškaraca iz sela u okolici Slunja u mjestu **Laćevac**. Publikovani su podaci o **38 ubijenih** iz sela Zbjeg 0,17 iz sela Furjan 0,13 iz sela Slušnica 0,9 iz sela Toboli 0,6 iz sela Tržišće, 2 iz sela Zečeva Varoš. [203]

30. - 31. srpnja 1941: (234)

Masovno hapšenje židovskih muškaraca u Osijeku. U literaturi se spominje uhićenje **oko 500 osječkih Židova** u ovim okolnostima. Uhićenici su zatvoreni u osječkoj Tvrđici, potom 0,8-9. kolovoza 1941. transportirani u sabirni logor "Zagrebački zbor", a zatim u logor u Gospiću nekoliko dana kasnije iz Gospića odvedeni **u logor Jadovno, gdje su usmrćeni**. [204]

30. - 31. srpnja 1941: (235)

Ubojstvo 30 srpskih seljaka iz Plaškog i sela u sjevernoj Lici (Janja Gora, Međeak, Kuni, Latini, Podhum, Jezero). Ubijeni seljaci su uhićeni na sajmu u Ogulinu 30. srpnja i likvidirani su u noć između 30. i 31. srpnja 1941. **pod Klekom kod Ogulina**. Publicirani su poimenični podaci o stradalima. [205]

30. - 31. srpnja 1941: (236)

Ustaše iz sela Bučica, pokraj Gline, uz pomoć ustaša pristiglih iz Zagreba, uhvatile **72 srpskih** seljaka s područja seoske općine Bučica (sela : Gornje Taborište, Donje Taborište, Donja Trstenica. Od ovog broja **uhićenih 24 šalju za Glinu** (gdje će uskoro biti **pogubljeni**), a **ostalih 48 ubijaju u šumi Kobiljača**. [206] [207]

31. srpnja 1941: (237)

Ustaše iz sela Bučica, pokraj Gline, uhvatile u **Donjoj Bučici** istog dana **ubile 19 srpskih** 0,11 romskih i **3 hrvatska** stanovnika. [208]

31. srpnja 1941: (238)

Prema naređenju Jure Francetića, ustaškog povjerenika za Bosnu i Hercegovinu, od 31. srpnja 1941, na području kotara **Ljubinja** uhvaćeno je **235 osoba srpske** nacionalnosti, uglavnom žena i djece. Prema podacima Velike župe Dubrava, od ovog broja uhićenih, u logor Gospić upućeno je 145 lica. [209]

31. srpnja 1941: (239), (240a)

Ubojstvo 41 srpskih muškarca iz sela Golinja (kotar Vrginmost). Ubistvo su izvršile ustaše iz susjednog sela Bučica na čelu sa Milom Išek. Zločin je izvršen **u šumi Kobiljača**. Dva dana prije ovog događaja (29. srpnja 1941) **stradalo je 10 stanovnika Golinja**. Njih su pohvatale ustaše u Boviću i Kozarcu i zajedno sa stanovnicima ova dva sela **pobili u Prekopi pokraj Gline**, tako da je naselje Golinja 29-31. srpnja 1941. izgubilo **51 odraslog muškog** stanovnika. Publicirani su poimenični podaci o stradalima. [210] [211]

31. srpnja 1941: (240b)

Ubojstvo 43 srpskih muškarca iz sela u okolici Slunja na lokalitetu **Taborište** nedaleko od Slunja. Većina ubijenih uhvaćeni su istog dana na sajmu u Slunju i poticali su iz Maljevca, Ruševica, Brezovca, Donjeg Kremena, Gornje Gline, Miljevci, Cvijanovi Brda, Kosjerskog Naselja, Kutanja, Rabinja, snošaju, Stojmeri, Glinice, Crnog Vrela, Srpski Blagaja, Grobnika, Donjeg Primišlja, Dvorišta, Kestenovca i Blata kod Plaškog. Prema izjavama počinitelja zločina, žrtve su živjeli u **u jamu Vrtača na Taborištu**. Inspiratori zločina bili su ustaški natporučnik Jure Kutnjak i ustaški emigrant Mladen Marković. Poznata su imena dijelova počinitelja zločina. Zločin je preživio Milutin Lovrić koji je o ovom događaju svjedočio nakon rata [212]

31. srpnja 1941: (241)

Strijeljanje 15 stanovnika sela Bobota pokraj Vukovara na lokalitetu **Dudik** na obodu Vukovara. Ova lica uhićena su 26. srpnja 1941. prilikom racije u Boboti. Zločin je proveden pod opravdanjem kažnjavanja "pomaga organizirane komunističke zavjere". Publicirana su imena stradalih. [213]

31. srpnja 1941: (242)

74 srpskih stanovnika sela **Ploča pokraj Gračaca**, bez obzira na spol i dob. Publicirani su poimeni ni podaci o **stradalima**. [214]

Kraj srpnja 1941: (243), (244), (245), (246), (247), (248), (249), (250), (251), (252)

Masovno stradanje srpskog stanovništva Cazinske krajine na stratištu **Garavice** pokraj Bihaća. U pitanju su zločini nad odraslim muškim stanovništvom, da bi od početka kolovoza 1941. ustaše započele istrebljenje cjelokupnog srpskog stanovništva na ovom području. Publicirani su poimeni ni podaci o stradanju stanovništva Cazinske krajine na Garavicama, krajem srpnja 1941. Kotar **Bihać: Donja Gata (64), Gornja Gata (22)**; kotar **Cazin: Bukovica (23), Rujnica (89)**, [**Gradina (Cazin) | Gradina (14), Vrelo (23), Mutnik (1)**]. Poznat je datum stradanja muškog stanovništva cazinskih sela **Krndija (35)** i **Tržak Raštela (23) na Garavicama** (31. srpnja 1941). Najodgovorniji za provedbu tih zločina bili su ustaški funkcioner Ljubomir Kvaternik, veliki župan velike župe Krbave i psat, i ustaški poručnik Enver Kapetanović. Zločine su izvršili ustaše s područja Bihaća i Cazina. [215]

Kraj srpnja 1941: (253)

Masovno stradanje srpskog stanovništva Cazinska krajina je na stratištu **Vučja jama u šumi Osoj** nedaleko od sela **Vrsta pokraj Bihaća**. U pitanju su zločini nad odraslim muškim stanovništvom. Publicirani su poimeni ni podaci o stradanju stanovništva Cazinske krajine na ovom stratištu, krajem srpnja 1941. Kotar **Cazin: Mutnik (25), Čorali (15), Selište (13), Rujnica (8)**, [**Gradina (Cazin) | Gradina (6), Jankovac (7), Zlopoljac (6), Bukovica (5)**]. Kotar **Bihać: Donja Gata (5), Gornja Gata (2), Vrsta (4), Bugar (1)**. Sa stratišta su uspjeli pobjeći Luka Petković i Bruno Mudrini, koji su poslije rata svjedočili o svom iskustvu. Najodgovorniji za provedbu tih zločina bili su ustaški funkcioner Ljubomir Kvaternik, i ustaški poručnik Enver Kapetanović. Zločine su izvršili ustaše s područja Bihaća i Cazina. [216]

Kraj srpnja 1941: (254), (255), (256), (257)

Masovno stradanje srpskog stanovništva na području kotara Bihać. Ustaše su prethodno (24. lipnja 1941.) protjerali cjelokupno srpsko i židovsko stanovništvo iz grada Bihaća. Najintenzivniji zločini na području istočnog dijela kotara Bihać (sela istočno od desne obale Une) odgodili su se od 27. srpnja 1941. Tada je u selu Ripa **uhićeno 19** muškaraca, u Hrgar **10**, u Pritoci **oko 150**, u Lipi **32**, u Ripu, Golubiću i okolnim selima **oko 30**, a u Rašiću i Lohovu **oko 400**. Dio uhićenika je **ubijen na Zabarićama pokraj Ripa**, dio u **Kulen Vakufu**, a najveći broj u **Garavicama** pokraj **Bihaća**, krajem srpnja i u prva dva dana kolovoza 1941. Mnogi su iskusili boravak i mučenje u ustaškom zatvoru **Kula** u Bihaću. Najodgovorniji za provedbu ovih zločina bili su ustaški funkcioner Ljubomir Kvaternik, i ustaški poručnik Enver Kapetanović. [217]

Kraj srpnja 1941: (258), (259), (260), (261), (262), (263), (264), (265), (266)

Masovno stradanje srpskog stanovništva s područja kotara **Bosanska Krupa**. Uhićenja su najprije započela u Bosanskoj Krupi gdje su uhićeni lokalni srpski stanovnici, uključujući i njihove obitelji. Zatim su uhićenja nastavljena 25. srpnja u obližnjim selima, osobito u **Vranjskoj**. Tijekom 28. srpnja, kada je bio pazarni dan, u Krupi su **uhićeno oko 80 srpskih** seljaka iz okoline (Mali Radi, Hašani, Suvaja, Vojevac, Gudavac, Srednji Buševi, Gornji Buševi, Veliki Dubovik, Mali Dubovik, Jasenica). Zločin su provodili u selima, **na licu mjesta, u Bosanskoj Krupi**, kao i na **stratištu na Crnom jezeru**. Dio ubijenih **pobacano je u rijeku Unu**. [218] Objavljeni su poimenični podaci o stradanju srpskog stanovništva u selima na lijevoj obali Une u kotaru **Bosanska Krupa: Perna (46), Podgomila (81), Pištaline (15)**. Osim stanovništva s lijeve obale Une, stradalo je i stanovništvo kotara **Bosanska Krupa s desne obale** ove rijeke. Također, publicirani su poimenični podaci o **302 stradala** lica srpske nacionalnosti, koji su bili stanovnici grada Bosanska Krupa, a koji su život izgubili 1941. Većina njih stradala je krajem srpnja i početkom kolovoza 1941. [219] Ustaše su 28. srpnja 1941. pohvatili **oko 120 srpskih** muškaraca s područja sela u istom dijelu kotara **Bosanska Krupa: Jasenica, Velika Jasenica, Gorinja, Benakovac**. Ovi ljudi su potom odvedeni u Bosansku Krupu gdje su mučeni u improviziranim ustaškim zatvorima i potom **pobijeni u gradu**, a dijelom i na **Crnom jezeru**. [220] Zločin na stratištu Crno jezero preživio je Rade Brkić iz Jelašinovaca, kasnije proglašen za narodnog heroja kao partizanski borac, koji je poslije rata svjedočio o svom iskustvu. [221] Najodgovorniji za organiziranje ovih zločina bili su ustaški veliki župan Ljubomir Kvaternik i ustaški logornik u Bosanskoj Krupi Husejin Muratbegović, a za provođenje zločina najodgovorniji su bili ustaški poručnik Enver Kapetanović i ustaški natporučnik Nikola Orešković. [222]

31. srpnja - 1. kolovoza 1941: (267), (268), (269), (270)

Ubojstvo većeg broja srpskih stanovnika na području Prijedora i okolnih sela. Publicirani su poimenični podaci o **220 ubijenih** osoba koji su stradali **u Prijedoru**, među kojima je bio velik broj željeznih radnika, uključujući i stanovnike okolnih naselja. Ustaše su blokirale grad i pohapsile odrasle srpske muškarce. Ubojstva su vršena na nekoliko lokacija **u gradu** i u neposrednoj okolici grada. Prema dostupnim podacima ustaše su posljednjih dana srpnja 1941. uhitili **oko 60 rudara** srpskih porijekla u **rudniku Ljubija**, koji su kasnije deportirani u logor Jasenovac. Ovo nisu jedini zločini ustaša na području kotara Prijedor krajem srpnja i početkom kolovoza 1941. Prema podacima Državne komisije za utvrđivanje zločina okupatora i njihovih pomagača, na području kotara Prijedor u ovih nekoliko dana **ubijeno je oko 700 ljudi**. Zločini su nastavljani u okolici **Kozarca i Omarske** u prvim danima kolovoza 1941. [223]

31. srpnja - 2. kolovoza 1941: (271), (272)

Ubojstvo 168 stanovnika s područja **Omarske** i okolnih sela. "Samo u Niševu ima **ubijeno je 44** stanovnika kao odmazda zbog rušenja željeznice pruge između Piskavice i Omarske." [224]

31. srpnja - 2. kolovoza 1941: (273), (274), (275), (276), (277), (278), (279), (280), (281), (282), (283), (284), (285)
Ustaška jedinica stacionirana u Kozarcu pokraj Prijedora **a izvršila pokolj** nad većim brojem stanovnika iz 13 sela kotara Prijedor na **lokaciji Zajednice pokraj Kozarca** (ukupno: **173 muškarca**). Publikovani su podaci o stradanju stanovništva po seoskim naseljima: **Babići (17), Balte (5), Bistrica (4), Dera (17), Donji Garevci (22), Gornji Garevci (13), Donji Orlovci (7), Jaruge (14), Kamićani (5), Kozarac (3), Lamovita (32), Petrov Gaj (3), Trnopolje (30)**. Prema podacima iz literature, ovo nije konačan broj ubijenih osoba na lokaciji Zajednice pokraj Kozarca, u ova tri dana. Navodi se pretpostavka da je na ovoj lokaciji ubijeno 487 ljudi. [225]

31. srpnja - 2. kolovoza 1941: (286), (287), (288)

Stradanje srpskog seoskog stanovništva na području kotareva Kostajnica i Petrinja. Sa područja seoskih općina Majur i Staza, pokraj Kostajnice, odvedena su **72 muškarca i ubijena** na mjestu Bajića jame pokraj **Kostajnice**. Ustaše iz Sunje vrše uhićenja na području općina Sunja i Mala Gradusa i strijeljaju uhićenike na lokaciji **Mrcinište u Sunju**. Ustaše iz Kostajnice hvataju muškarce iz sela Šukur i odvođe ih na stratišta **Bajića jame i Stevanovo brdo**, gdje **ih strijeljaju**. Zbog ovih uhićenja masa srpskih stanovništva s područja kotareva Glina, Petrinja i Kostajnica potražila je utočište u zbjegu na gori Šamarici pod zaštitom ustaničkog odreda. [226]

Po etak kolovoza 1941: (289),

Osnovan logor u **Krušica** pokraj Viteza. Prvo je u logoru zatočeno **nekoliko desetina Srba** koji su ubrzo (5. avgusta 1941) **pobijeni**. Potom je u logoru zatočeno **oko 3.000 Židova**, pretežno iz Sarajeva.[227][228]

Po etak kolovoza 1941: (290)

Ustaše iz okoline Kostajnice izvršile hvatanje **oko 40 srpskih** stanovnika sela Kukuruzari. Kako se navodi u literaturi, u hvatanju lokalnih Srba sudjelovao je i župnik iz Kukuruzara, Antun Lizatovi, pripadnik ustaškog pokreta. Uhićene osobe potom su **pobijena** u na masovnom **stratištu Baji a jame** pokraj **Kostajnice**. [229]

Po etak kolovoza 1941: (291), (292), (293)

Ustaše predvođene Leonom Togonol izvršile napad na nekoliko sela u okolici Ljubinja. Spaljeni su **Bani i, Pocrnja i Pustipust, a ubijeno je 13 osoba**, mahom iz Bani i a. [230]

1. kolovoza 1941: (294)

Prvo masovno strijeljanje u **Sarajevu** ustaše su izvršile 1. kolovoza 1941. u znak odmazde zbog diverzije u željezničkoj radionici. Tada je strijeljano **20 talaca** (komunista i simpatizera KPJ; 12 srpskih i 8 židovske nacionalnosti) i odvedeno u logore oko 30 simpatizera KPJ, različitih nacionalnosti. Tijekom naredna dva mjeseca **strijeljano je dvadesetak** drugih komunista i simpatizera KPJ, uključujući i narodnog heroja Radojku Lakića. [231][232]

1. kolovoza 1941: (295)

Stradanje srpskih stanovnika etnički mješovitih sela **Cebar i Brišnik** pokraj **Duvna**. Nastradale su cijele obitelji. Žrtve su pobacane u **jamu Slipi**. Zločinom je rukovodio Marijan Pranjić, ustaša iz Brišnika. Dostupni izvori procjenjuju da je stradalo **oko 130 osoba**. [233]

1. kolovoza 1941: (296)

Ubojstvo **oko 80 srpskih** stanovnika mjesta **Dobrljin**, između Bosanskog Novog i Bosanske Kostajnice. [234]

1. kolovoza 1941: (297)

Ubojstvo **oko 50 srpskih** seljaka iz okoline **Ljubije** pokraj Prijedora. Ovaj broj stradalih spominju izvori NDH podrijetla. [235]

1. kolov.1941:(298), (299), (300), (301), (302), (303), (304), (305), (306), (307), (308), (309), (310), (311), (312), (313)

Ubojstvo **19 srpskih** muškaraca iz sela **Komi** i jednog muškarca iz sela **Kurjak** (kotar Udbina). Zločin su izvršile ustaše iz Lovinca. Publicirana su imena stradalih. Na području kotara Udbina ustaše su do izbijanja partizanskog ustanka, dakle, do početka kolovoza 1941, ubile **185 osobe: Visu (17), Jošan (18), Mekinjar (30), Toli (8), Krbava (12), Svra kovo Selo (13), Srednja Gora (6), Kurjak (8), ojluk (5), Rebi (2), Udbina (20), Mutili (21), Komi (19), Ondi i Krana (4)**. Među ovim osobama bilo je 165 muškaraca i 20 žena. Većina je ubijena u seoskim atarima, a 46 ih je stradalo u logorima u Lici (**Gospić, Jadovno**). [236][237]

1. kolovoza 1941: (314)

Uhićene **25 Židova** u **Križevcima**. Od ovog broja samo je 9 preživjelo rat. Ostali su stradali u logorima na teritoriju NDH. [238]

1. kolovoza 1941: (315)

Uhićene **oko 250 srpskih** žena i djece iz **Topuskog** i okolnih sela i njihovo zatvaranje u ustaškom zatvoru u Topuskom. Zatočnici su bili podvrgnuti torturi, a pojedine zatočnice su silovane. Nakon desetak dana jedan dio uhićenika je pušten. [239]

1. kolovoza 1941: (316), (317)

Uhi enje **30 srpskih** muškaraca u **Bijeljini** koji su istog dana izolirani u lokalnom ustaškom zatvoru. Istog dana u zatvor je dopremljeno i 15 srpskih muškaraca iz sela **Popovi**. Uhi enici su sutradan deportirani u ustaški logor u Gospi u. **Jedan dio** uhi enika iz Bijeljine **ubijen** je u logoru **Jadovno**, a ostali su sprovedeni u logor Jasenovac. etvorica gra ana Bijeljine, uhi enih 1. kolovoza 1941, pušteni su iz jasenova kog logora 30. ožujka 1942. Publicirana su imena 30 uhi enika iz Bijeljine. [240] Publikovani su podaci o **111** stanovnika kotara Bijeljina koji su ubijeni u **ustaškim logorima u Lici**, u ljeto 1941. [241]

1. kolovoza 1941: (318), (319)

"Prvog kolovoza 1941. pokupljeni su svi Židovi u srezu Žepa kom, gdje je živjelo oko **250 Židova**, i to u Zavidovi ima **oko 170**, u Begovom Hanu 20, a 60 u Žep u. Ostalo je svega 2 Židova jer su živjeli u mješovitom braku. Iz logora se vratilo 5, iz izbjeglištva 6. Židovi Žep a stradali su u logorima **Jasenovac** i **Stara Gradiška**, svi su završili svoj život 27. prosinca 1941." [242]

1. kolovoza 1941: (320), (321), (322)

Uhi enje **ve eg broja** muškaraca srpske i židovske nacionalnosti u gradu Visoko. Uhi enici su potom transportirani u ustaške logore u **Lici** gdje su ubijeni tijekom kolovoza 1941. Prema podacima povjesni ara ure Zatezala, u logoru **Jadovno** ubijena su **62 stanovnika** Visokog, pri emu se za 47 osobe navodi da su uhi ena 1. kolovoza 1941. Od **62** Viso ana ubijena u Jadovnom 0,16 su bili židovske, a **46 srpske** nacionalnosti. Publicirani su poimeni ni podaci o stradalima. [243] Preostali židovski muškarci iz Visokog odvedeni su u logor jasenovac, 30. listopada 1941, a njihove žene i djeca transportirani su u logor velja e 1942. **Od 199** predratnih Židova u **Visokom** rat je preživjelo samo 18 osoba. [244]

1.-2. kolovoza 1941: (323), (324), (325), (326), (327), (328), (329), (330), (331), (332), (333), (334), (335), (336)

Masovno stradanje srpskog stanovništva Cazinske krajine. Publicirani su poimeni ni podaci o stradalima po naseljima. Kotar **Bosanska Krupa: Perna (22), Pištaline (174), Podgomila (1)**. Kotar **Cazin: Osredak (69), Selište (2), Krndija (3), Vrelo (18), Gradina (15), Crnaja (26)**. U ovom naseljima zabilježana su masovna stradanja muškog stanovništva i krajem srpnja 1941. Ve ina osoba koje su stradala 1.-2. kolovoza 1941, **ubijeni su u Cazin** u i na stratištu **Mazini dolovi** na **Gnjilavcu**, nedaleko od Cazina, kao i na **stratištima na onguru, Cajin potoku i Pivnici**, tako er pokraj Cazina. Najodgovorniji za organiziranje ovih zlo ina bio je ustaški veliki župan Ljubomir Kvaternik, a najodgovorniji za izvršavanje zlo ina bili su Ale Osmanovi , ustaški logornik u Cazinu, Himzo Hadži , ustaški poru nik, Enver Kapetanovi , tako er ustaški poru nik. Po etkom rujna 1941, preživjelo stanovništvo Perne, Pištalina, Podgomile i ojluka (kotar Bosanska Krupa) prešlo je na desnu obali Une, na slobodnu teritoriju Podgrme a. Ova sela su oplja kana i spaljena. [245]

1. - 2. kolovoza 1941: (337)

Ubojstvo **petero** lanova obitelji Glavina u selu **Dubljeni** u Popovom polju u Hercegovini. Poznata su imena po initelja zlo ina. [246]

1. - 2. kolovoza 1941: (338), (339)

Stradanje stanovništva s podru ja Bosanske Dubice. Najprije je od strane ustaša izvršen napad n naselje Novoselci 1. kolovoza, kada je u selu **ubijeno 7** muškaraca i uhva eno 24 muškarca koje su **likvidirani** u **Bosanskoj Dubici**. Narednog dana ustaše su ponovo izvršili napad na selo i ubili 4 muškarca. U selu Špilja ubili su 6 stanovnika (**3 žene i 3 muškarca**), a u selu **Vrioci** tako er 6 osoba, me u kojima jednu ženu. Publicirani su poimeni ni podaci o stradalima. [247]

1. - 3. kolovoza 1941: (340)

Stradanje stanovnika Stoca. Ustaše su najprije 1. kolovoza **ubile 7 bolesnika** srpske nacionalnosti iz stola ke bolnice, da bi sutradan **ubili 18 stanovnika Stoca**, uglavnom muškaraca. Ova lica su ubijena tako što su živa ba ena u bezdan na **Bivoljem brdu** pokraj **Domanovi a**. Potom su 3. kolovoza stola ke ustaše pohvatale žene i djecu pobijenih stola kih Srba s namjerom da i njih likvidiraju. Me utim, ovaj

zločin su sprije ili domobrani pristigli iz Mostara. Nekoliko osoba je pušteno kućama, dok su ostali (ukupno 59 osoba) sprovedeni od strane domobrana u Mostar, a odatle internirani u logore. Od ove grupe rat je preživjelo samo tri osobe, dok su ostali stradali u logoru Jasenovac. [248]

1. - 3. kolovoza 1941: (341)

Uhićenja srpske stanovništva na području Doboja i okolnih sela i njihova internacija u logore. Prema svjedočenju preživjelog uhićenika, u Doboju je 1. kolovoza 1941. uhićeno 28 osoba koji su potom transportirani u ustaške logore u Lici (pretežno su ubijeni u logoru **Jadovno**). Zatim je 2. kolovoza uhićeno 20 stanovnika sela Kožuhe pokraj Doboja, koji su također deportirani u logore. Narednog dana, 3. kolovoza 0,39 srpska obitelj iz Doboja je deportirano u Slavonsku Požegu, a odatle, kako se ističe u izvornu, u Srbiju. [249] Prema podacima povjesničara Zatezala, u logoru **Jadovno** poimenice je **stradalo 50 osoba** s područja kotara Doboja (46 Srba 0,4 Židova i po 1 Hrvat i Bošnjak). [250]

1. - 3. kolovoza 1941: (342)

Ubojstvo **najmanje 46** srpskih stanovnika sela **Lipe** pokraj **Gospića**, bez obzira na spol i dob. Zločin se dogodio u selu Lipe. Selo je imalo ukupno 92 civilne žrtve rata (većina je ubijena od strane ustaša 1941). Publicirani su poimenični podaci o stradalima. [251]

2. kolovoza 1941: (343), (344)

Nastavak stradanja srpskog stanovništva u selima u okolici Cazina: **Osredak** i **Vrela**. Prethodno, krajem srpnja, pohvatani je i **ubijen veći broj muškaraca** iz ova dva sela. Potom je 2. kolovoza uslijedio novi napad na ova naselja. U Osredcima je ubijeno ili poginulo u pokušaju pružanja otpora ustašama 0, **34 stanovnika**, a u Vrelima **11**. Jedan broj kućana u selima je spaljen. [252]

2. kolovoza 1941: (345), (346), (347)

Masovno stradanje stanovnika sela **Kljevc** pokraj **Sanskog Mosta**. U literaturi se navodi da je tog dana uhićeno gotovo cjelokupno stanovništvo, **ukupno 1.700 ljudi**, svih dobi i oba spola. Uhićenici su potom sprovedeni u **Vrhopolje** gdje je **ubijen dio stanovnika**, dok je ostatak sproveden u ustaški zatvor u **Sanskom Mostu**, nakon čega je **ubijen dio uhićenika**. Prema podacima iz literature, u ovim okolnostima stradao je **361 stanovnik Kljevaca**. [253]

2. kolovoza 1941: (348), (349)

Masovno hapšenje srpskog stanovništva u Ljubinj. Procjenjuje se da je uhićeno oko **200 ljudi** oba spola i svih uzrasta. **Oko 110** stanovnika ovog mjesta potom su sprovedeni u **apljinu** odakle su vlakom deportirani u logor **Jasenovac**. Prema postojećim podacima, **nitko od njih nije preživio** rat. [254]

2. kolovoza 1941: (350)

Stradanje stanovnika **Žitomislića**, južno od **Mostara**. Publicirani su poimenični podaci za **42 stradala** lica. [255]

2. kolovoza 1941: (351)

Stradanje **48 stanovnika** sela **Blagaj** pokraj Kupresa. Stradali seljaci su bačeni u jamu na **Raijevoj kosi**. [256]

2. kolovoza 1941: (352), (353)

Ubojstvo 52 stanovnika zaseoka Rasoja pokraj **Lovinca u Lici**, bez obzira na spol i dob. Prethodno, 29. srpnja, **ubijeno je 16 stanovnika Rasoja**, koji su ubijeni uglavnom u **Svetom Roku**. Svi ubijeni (i 29. srpnja i 2. kolovoza) bili su članovi obitelji Gnjatovi. Publicirani su poimenični podaci o stradalima. [257]

2. kolovoza 1941: (354), (355), (356), (357)

Masovne likvidacije na stratištu pored željeznice postaje u selu Volinja, između Dvorani i Kostajnice. Na ovom stratištu **ubijeno je 91 stanovnik** sela **Donji Kuljani** i **26 stanovnika** sela **Volinja**, s područja

kotara Dvor i nepoznat broj stanovnika sela **Grdanovci, Dobrljin** i [[Vodi evo]] sa podru ja kotara Bosanski Novi. Zlo in su izvršile ustaše iz Zrinja, Divuša i Bosanske Kostajnice. [258]

2. kolovoza 1941: (358), (359), (360), (361)

ve eg broja lica srpske nacionalnosti, bez obzira na spol i dob, u selima u okolici **Bosanskog Novog**. Publikovani su podaci za **119 stradalih** osoba po naseljima: **Donje Vodi evo** i zaselak **Podgorica (65** poimeni njih stradali i **17** neimenovane stradale djece), **Gornje Vodi evo (34** poimeni no stradala i 3 neimenovana), **Ravnice (10)**. Pretpostavlja se da ovo nisu kona ni podaci.[259]

2. kolovoza 1941: (362)

Stradanje **14 žena i muškaraca** iz srpskih sela **Crni Potok** pokraj **Topuskog**. Ve ina stradalih ubijena je u selu. Publicirani su poimeni ni podaci o stradalima. Ustanici su istog dana **ubili 12 ustaša** u selu. [260]

2. kolovoza 1941: (363)

Ubojstvo **28 žena, muškaraca i djece** iz srpskih sela **Katinovac** pokraj **Topuskog**. Publicirani su poimeni ni podaci o stradalima. Ja anjem partizanskog pokreta u selima isto no od Petrove gore, uklju uju i Katinovac i Crni Potok, lokalno stanovništvo bilo je pošte eno ustaških upada i zlo ina sve do ustaško-domobranske ofanzive u prolje e 1942, kada je u ovim selima ubijen velik broj stanovnika. [261]

2. kolovoza 1941: (364)

Strijeljanje ve eg broja srpskih muškaraca iz sela **Pištanica** pokraj Klju a. Zlo in je izvršen u selu Vrhpolje od strane ustaša sa podru ja Klju a. U korištenoj literaturi ne navodi se broj stradalih. [262]

2. kolovoza 1941: (365), (366)

Stradanje Židova grada **Bugojna**. Ustaše iz Bugojna odveli su odrasle židovske muškarce iz grada u susjedno naselje **Gra anica** gdje su ih **pobili klanjem**, 2. kolovoza 1941. Židovske s djecom kasnije su stradale u ustaškom logoru. U korištenoj literaturi ne navodi se broj stradalih, osim napomene da je u Bugojnu živjelo **11 židovskih obitelji** koje su stradale u ratu. [263]

2. - 4. kolovoza 1941: (367), (368), (369), (370), (371), (372)

Stradanje srpskog stanovništva sela Smiljan pokraj Gospi a, pretežno žena i djece. Publicirani su poimeni ni podaci o stradalom stanovništvu po zaseocima. U zaseoku **Bogdani** 2-3. kolovoza **ubijeno je 96 stanovnika**, u zaseoku **Ljuta a** 2. kolovoza **ubijeno je 18 stanovnika**, u zaseoku **Smiljan** najmanje **53 stanovnika**, u zaseoku **Smiljansko Polje najmanje 107 stanovnika** pretežno 3. kolovoza, u zaseoku **Zablato** 2. kolovoza ubijeno je **najmanje 57 stanovnika**, u zaseoku **Selište ubijena su 3 stanovnika** (u Selištu je 10-15. kolovoza 1941. **ubijeno 36 stanovnika**). U navedenim zaseocima sela Smiljan, po etkom kolovoza 1941, **ubijeno je najmanje 370 stanovnika**. Prema publiciranim poimeni nim podacima, ustaše su **na podru ju seoske op ine Smiljan tijekom Drugog svjetskog rata ubile 583 stanovnika**. [264]

2. - 3. kolovoza 1941: (373), (374), (375), (376), (377), (378)

Pokolj na mostu **na rijeci Uni** izme u **Matjevi a i Bosanskog Novog**. Zlo in su izvršile ustaše iz Bosanskog Novog i pristigle ustaše iz Zagreba. Žrtve su bili srpski civili s podru ja kotareva **Bosanski Novi i Dvor**. Toga dana ubijena su **24 stanovnika** sela **Matijevi i** pokraj **Dvora**. [265] Najve i broj ubijenih poticao je iz **Bosanskog Novog** i okolnih seoskih naselja. Žrtve su ubijane i bacane u Unu. Tako er, narednog dana, ubojstva su vršena u **Bosanskom Novom**, a žrtve su bacane u **Sanu**. Procjenjuje se da je na ovaj na in 0,2-3 kolovoza 1941, ubijeno **više stotina ljudi**. [266]

2. - 3. kolovoza 1941: (379)

11 žena i djece u **Ljubovu** pokraj Korenice. Publikovani su podaci o stradalima. [267]

2. - 3. kolovoza 1941: (380)

Uhi enje **85 željezni ara srpske** nacionalnosti na željezni koj stanici **Srpske Moravice**. Uhi enici e kasnije biti ubijeni u logoru **Jadovno**. Poslijeratni poimeni ni podaci govore o **63 uhi ena** željezni ara.[268]

2. - 3. kolovoza 1941: (381), (382)

Stradanje srpskog stanovništva, bez obzira na spol i dob u **Bosanskom Novom**. U literaturi se isti e da je 2. kolovoza zaklano **oko 250 ljudi** u Novom, a sljede eg dana **zaklano i strijeljano oko 380**, pri emu je ve a grupa ubijenih ba ena u **rijeku Sanu**. Ove visoke brojke nisu poimeni no potkrijepljene u publikaciji iz koje se navode ovi podaci. [269]

2. - 4. kolovoza 1941: (383), (384), (385)

Masovno stradanje srpskog stanovništva iz sela u okolici **Velike Kladuše** na stratištu **Poljica** pokraj **Vrnogra a**. Publicirani su poimeni ni podaci o stradalima. Iz sela **Glinica ubijeno je 182**, a iz sela **Bosanska Bojna 50 odraslih** muškaraca. Sa stratišta je uspio da pobjegne Rade Beronja iz Glinice, koji je poslije rata svjedo io o svom iskustvu. Najodgovorniji za organiziranje ovih zlo ina bio je ustaški veliki župan Ljubomir Kvaternik. Zlo in su izvršile ustaše pristigle iz Zagreba i Slunja, kao i ustaše iz Cazinske krajine. Dalji tok zlo ina na ovom podru ju privremeno je osuje en izbijanjem narodnog ustanka pod rukovodstvom komunista. [270]

2. - 4. kolovoza 1941: (386), (387)

Pokolj nad **27 stanovnika Budimli Japre** i **64 stanovnika Marina** (uklju uju i **8 žena**) u kotaru **Sanski Most**. [271]

2. - 6. kolovoza 1941: (388), (389), (390)

Pokolj nad stanovništvom **Prebilovaca** pokraj apljine. Ustaše su organizirali prepad na selo 2. kolovoza, iz etiri pravca, tako što su okružile naselje, s namjerom da pohvataju cjelokupno stanovništvo. Od nešto više **od 1.000 stanovnika**, hvatanje je uspjelo **izbje i oko 200** Prebilov ana, uglavnom odraslih muškaraca. Žene i djeca uglavnom nisu bježali jer je vladalo uvjerenje da ustaše imaju namjeru da pohvataju samo muškarce. Nakon upada u selo silovan je ve i broj žena, djevojaka i djevoj ica. **Nekoliko desetaka stanovnika ubijeno je u samom selu**, a ostatak pohvatanih je 4. kolovoza proveden u **Tasov i ima**, gdje su nastavljena silovanja. Nakon toga 0,5-6. kolovoza, Prebilova ki žene i djeca likvidirani su pokraj jame **Golubinka** u blizini sela **Šurmanci**, nedaleko od **Me ugorja**, u zapadnoj Hercegovini. U pokolju su sudjelovale ustaše iz apljine i sela u okolici apljine (Gnjilišta, Viši i, eljevo, Klepci, Dra evo, Loznica, Hrasno, Hutovo), kao i ustaše iz Šurmanaca i nekih drugih sela u okolici itluka. Poznata su imena jednog dijela po initelja zlo ina. Ubojstva u okolici Prebilovaca nastavljena su i narednih dana hvatanjem pojedinih Prebilov ana koji su uspjeli izbje i hvatanje prilikom upada ustaša u naselje. Poznati su poimeni ni podaci za **601 osoba iz Prebilovaca** koje je stradalo tijekom kolovoza 1941. Ovaj broj nije kona an.[272]

2. - 8. kolovoza 1941: (391)

Masovno hapšenje srpskih stanovnika sela Šibuljina, izme u Karlobag a i Starigrada, u podnožju Velebita, dogodilo se 2. kolovoza 1941. Prema podacima povjesni ara ure Zatezala, u **logoru Slana** na **otoku Pag** u, 6. kolovoza 1941. ubijeno je **95 stanovnika Šibuljina**, bez obzira na spol i dob. Publicirani su poimeni ni podaci o stradalima.[273]

2. - 6. kolovoza 1941: (392)

Stradanje stanovništva sela Mlakva pokraj Peruši a u Lici. **Ubijeno je najmanje 283 stanovnika**, oba spola i svih doba starosti. Najprije su ustaše 2. kolovoza pobili i bacili u jamu **Sv. Ana** pokraj **Gornjeg Kosinja 20 stanovnika Mlakve**. Ve ina stradalih stanovnika ovog sela ubijena je 6. kolovoza 1941, **streljanjem, klanjem i kolektivnim spaljivanjem**. Publicirani su poimeni ni podaci o stradalima. Tijekom Drugog svjetskog rata naselje Mlakva imalo je **341 žrtvu** fašisti kog terora, pri emu su sve žrtve ubijene od strane ustaša.[274]

2. - 8. kolovoza 1941: (393), (394), (395)

Stradanje 38 srpskih stanovnika sela **Ostrvica** pokraj Gospića, bez obzira na spol i dob. Mještani su ubijani klanjem i strijeljanjem, pretežno u Ostrvici, a manjim dijelom u **Vreba koj planini** i **Ribniku**. Selo je 1941-1945. imalo ukupno 98 civilnih žrtava rata. Publicirani su poimeni ni podaci o stradalima. [275]

3. kolovoza 1941: (396)

Strijeljanje 45 stanovnika sela **Dabar** pokraj **Sanskog Mosta** na stratištu **Šušnjar**. Publicirani su poimeni ni podaci o stradalima. [276]

3. kolovoza 1941: (397)

Ubojstvo 58 srpskih stanovnika sela **Buha a** pokraj Cetingrada, kotar Slunj, bez obzira na spol i starost. Zločin nad lokalnim stanovništvom izvršen je na lokaciji **Mehino stanje**, nedaleko od sela **Maljevac**, izmeću **Cetingrada** i **Velike Kladuše**. Ubojstva stanovnika Buha e na Mehinom stanju započela su još 27. srpnja i trajala su do 5. kolovoza, ali je najveći broj stanovnika ubijen 3. kolovoza 1941. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima.[277]

3. kolovoza 1941: (398)

Ubojstvo 80 stanovnika sela **Miljevac** pokraj Slunja, bez obzira na spol i starost. Među ubijenima bilo je **51 dijete**. U naredna dva dana, 4-5. kolovoza, ubijeno je **još 10 stanovnika Miljevca**. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima.[278]

3. kolovoza 1941: (399), (400), (401)

Ubojstvo 56 stanovnika sela **Pecka**, smještenog izmeću **Vrginmosta** i **Velike Kladuše**, na **Kordunu**. Iako su se seljani, predvođeni ustanicima, krajem srpnja 1941. na vrijeme sklonili iz sela u šumu, ustaše su početkom kolovoza na prijevaru pohvatali 56 stanovnika koji su povjerovali da neće stradati ukoliko se odazovu pozivu ustaša da se vrate u selo. Ovi ljudi su potom ubijeni 3. kolovoza **na stratištu Mehino stanje**, pokraj **Velike Kladuše**. Ipak, većina stanovnika je poslušala apel seoskih ustanika i nije povjerovala ustašama i na taj način je sačuvala živote. **Naredni** zločin nad stanovništvom **Pecke** ustaše su počinili 13-17. rujna 1941. kada su **pobili 43** stanovnika. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima.[279]

3. - 4. kolovoza 1941: (402)

Ubojstvo 60 srpskih stanovnika sela **Donji Kremen** pokraj Slunja. Među ubijenima bilo je **37 djece**. Zločin je izvršen u samom selu. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima.[280]

3. - 4. kolovoza 1941: (403), (404), (405)

Ubojstvo **najmanje 101** lica sa područja **Bunića**, **Ljubova** i **Šalamunića** (kotar **Udbina**). Zločin se najvjerojatnije dogodio 4. kolovoza, ali se ponegdje navodi da se dogodio prethodnog dana. Zločin su izvršili ustaše sa područja Gospića, Perušića, Ličkog Osika, Otočca i Udbine. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima. Većina ubijenih bili su žene, djeca i starci.[281]

3. - 5. kolovoza 1941: (406), (407), (408)

Ubojstvo 61 srpskog stanovnika sela Maljevac pokraj Cetingrada, kotar Slunj, bez obzira na spol i starost. Zločin nad lokalnim stanovništvom izvršen je na lokaciji Mehino stanje. Ubojstva stanovnika Maljevca na **Mehinom stanju** započela su **još 30. srpnja kada je ubijeno 37 lokalnih muškaraca**. Selo **Maljevac** imalo je **ukupno 273 žrtve** fašističkog terora (najveći broj mještana pobili su ustaše). Tijekom 1942, 73 stanovnika Maljevca stradalo je u logoru **Stara Gradiška**. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima. Daljnji tijek ustaških zločina u kotaru Slunj spriječio je narodni ustanak i njegovo ubrzano prerastanje u partizanski ustanak, već u drugoj polovini kolovoza 1941.[282]

4. kolovoza 1941: (409), (410), (411)

Stradanje stanovnika sela Oplići i pokraj Stoca. Ustaše iz Stoca i okoline, na čelu sa rojnikom Stojanom Ragužom, pokupili su oko **350** stanovnika Oplićića, muškaraca, žena i djece i otjerali ih u Domanoviće. Uskoro su žene i djeca pušteni kućama, a muškarci su sprovedeni na **Bivolje brdo** gdje su živjeli bačeni u

jamu (prethodno su mu eni u **zatvoru u Domanovi ima**). Ukupno je na Bivoljem brdu **ubijeno 38** muškaraca (Marko Ija i je uspeo da pobjegne), a **10 opli i kih muškaraca** je sprovedeno preko Neretve i ubijeno u **blizini Širokog Brijega**. Istog dana grupa od **14 stanovnika Opli i a** pohvatana je u naknadnom pretresu sela. Oni su **pobijeni** u blizini **Aladini a**. Istog dana u Opli i ima su ubijeni svi članovi porodice Peša (9 lica). Poznata je struktura po initelja zlo ina.[283]

4. kolovoza 1941: (412)

Pokolj nad 29 stanovnika trebinjskih sela **Grebeš, Glavini i, Begovi Kula, Banjevci i Police**, izvršen na **željezni koj postaji u apljini**. Poznata su imena stradalih i po initelja zlo ina.[284][285]

4. kolovoza 1941: (413)

Strijeljanje 102 komunista i Židova u **Zagrebu** u znak odmazde za napad na ustašku patrolu u Zagrebu istog dana.[286] Oglas MUP-a NDH od 5. avgusta 1941. spominje **strijeljanje 87** "Židova i komunista". [287]

4. kolovoza 1941: (414)

Pokolj nad 104 stanovnika srpskog sela **Ze eva Varoš** pokraj Slunja, bez obzira na spol i uzrast. Me u ubijenima bilo je **48 djece**. Zlo in su izvršili ustaše klanjem i **bacanjem žrtava u jamu u blizini Slunja**. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima.[288]

4. kolovoza 1941: (415), (416)

Ubojstvo 49 srpskih stanovnika grada Slunja. Me u ubijenima bilo je **14 djece**. Zlo in se dogodio u **Rudinkama**. U Rudinkama je istog dana ubijeno **i 8 stanovnika** sela **Slušnica**. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima.[289]

4. kolovoza 1941: (417), (418)

Ubojstvo 29 srpskih žena i djece iz **Mrzlog Polja** pokraj **Slunja**. Prethodno su ustaše 30. srpnja ubili u **La evcu 8** muškaraca iz Mrzlog Polja. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima.[290]

4. kolovoza 1941: (419), (420), (421), (422)

Slunjski ustaše **ubili 8 muškaraca** iz **Vrelo Mrežnice** (kotar Slunj), **23** iz **Veljuna** i **3** muškarca iz **Srpski Blagaj** (kotar Veljun), kao i odre eni broj muškaraca iz drugih sela, u **Rastokama**. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima.[291]

4. - 5. kolovoza 1941:

(423), (424), (425), (426), (427), (428), (429), (430), (431), (432), (433), (434), (435), (436), (437), (438), (439)

Drugi pokolj u glinskoj crkvi. Ustaške vlasti su 2. kolovoza 1941. na podru ju kotara Vrginmost razglasile da se nare uje da se svi odrasli srpski muškarci (stariji od 16 godina) sutradan moraju sakupiti u Vrginmostu radi prekrštavanja u katoli ku vjeru. Pozivu se odazvao znatan broj muškaraca uplašen prijetnjama o sankcioniranju onih koji se ne odazovu pozivu i, tako er, zastrašen prethodnim doga ajima (hapšenja i nestanaka mnogih Srba na podru ju Topuskog i Gline). Iz Gline i Topuskog je 3. kolovoza pristigla grupa ustaša koja je zarobila prispjele Srbe. Sutradan, 4. kolovoza , uhi eni muškarci su deportirani kamionima za **Glinu** gdje su **ve im dijelom poklani u pravoslavnoj crkvi**, u no i 4-5. kolovoza, dok je jedan dio pobijen na lokaciji **Latinovo** izme u **Marinbroda i Novog Sela Glinskog**. U ubijanju su sudjelovali ustaše iz Gline i okolnih sela (Prekopa, Marinbrod, Novo Selo Glinsko, Kihalac, Graberje), na elu sa ustaškim tabornikom iz Gline, Nikolom Vidakovi em. Na osnovu dosadašnjih istraživanja objavljena su **imena 1.038 osoba pobijenih** 4-5. kolovoza u glinskoj crkvi i, manjim dijelom, na **stratištu Latinovo. Brnjavac - 46** žrtava; **Vrginmost - 3; Gornji Sjeni ak - 3; Mala Trep a - 5; Ostrožin - 1; Pješ anica - 108; Podgorje - 49; Slavsko Polje - 136; Crevarska Strana - 70; Poljani - 5; Batinova Kosa - 94; Blatuša - 135; Bukovica - 89; emernica - 294**. Daljnji tijek ustaških zlo ina na podru ju Vrginmosta umnogome je osujetio partizanski ustanak.[292][293] Broj ubijenih bio bi ve i da pripadnici partizanske ete iz sela Stipan, na elu sa Nikolom Vidovi em, nisu zabranili seljacima Stipana i Ostrožina da se odazivaju na pokrst i da krenu u pravcu Vrginmosta.[294]

4. - 13. kolovoza 1941: (440), (441)

Ubojstvo 101 stanovnika sela **Krš** pokraj Perušića, bez obzira na spol i uzrast. Ubojstva su izvršena u selu **Krš**, u šumi **Obljaj** i u **Gornjem Kosinju**. Najveći broj žrtava ubijen je 7-9. kolovoza. Prema objavljenim poimeničnim podacima selo **Krš**, 1941-1945, imalo je **262 žrtve** fašističkog terora. [295]

5. kolovoza 1941: (442), (443)

Stradanje 184 stanovnika **Donjeg i Gornjeg Malovana** pokraj Kupresa. Ubijeni su bačeni u jamu na **Borovoj glavi**. [296]

5. kolovoza 1941: (444)

Ubojstvo 13 stanovnika sela **Mali Ka** pokraj Vrginmosta. Zločin se dogodio u selu i počinili su ga ustaše iz okoline Topuskog. Veći broj žrtava izbjegnuto je činjenicom da je selo već krajem srpnja 1941. imalo organiziranu ustaniku. Objavljeni su podaci o stradalima. [297]

5. - 6. kolovoza 1941: (445)

Pripadnici Hrvatskog domobranstva pod zapovjedništvom potpukovnika Neubergera nastupaju i protiv ustanika na području između Bosanskog Novog i Bosanske Krupe i u selima istočno od Krupe, pohvatali su "mnoge seljake i povelili ih u Krupu kao taoce. U **Krupi** su ih ustaše preoteli od domobrana, **poklali i bacili u rijeku Unu**." U korištenoj literaturi se ne navodi broj stradalih. [298]

5. - 7. kolovoza 1941: (446), (447), (448), (449), (450)

Stradanje stanovništva srpskih sela **Divoselo** i **Itluk** pokraj Gospića. Gospićke ustaše (Lički zdrug) pod zapovjedništvom Ivana Devića i Pivca, 5. kolovoza 1941. izvršili su prepad na zbjeg stanovnika ova dva sela na lokaciji Kruškovača, iznad Divosela. Tijekom prepada jedan dio civila uspio se spasiti bijegom. Međutim, ustaše su u Kruškovaču ubili najmanje **295 lica** (**265** iz **Divosela**, **25** iz **Itluka** i **5** iz **Ornica**). Istovremeno, 5. avgusta, u **Divoselu spaljeno je 17 stanovnika**, prilikom pljačke i paljenja sela. Objavljeni su poimenični podaci o stradalima. Većina stradalih bili su žene, djeca i starci. Sutradan, 6. kolovoza, ustaše su uhvatili 53 stanovnika Divosela, koji su uspjeli pobjeći iz ustaškog okupiranja Kruškovače. **Ustaše su ove ljude zaklale**, ali i žive, pobacali u **Jarju jamu na Velebitu**. Iz jame se uspješno izvuklo 5 lica. Objavljena su imena 48 ubijenih Divoseljana, uključujući i 25 djece. Jedan dio zbjega (57 izbjeglica iz Divosela i 9 iz **Itluka**) uputili su se preko Velebita u selo Šibuljina na obali mora, nastanjeno srpskim stanovništvom. Međutim, tamo su ih 7. kolovoza pohvatali ustaše. U literaturi se navodi **da su ova lica potom umorena glau i želu u improviziranom zatvoru u crkvi u Šibuljini**. Objavljena su imena stradalih. Ovo nisu jedina stradanja stanovništva navedena dva sela tijekom Drugog svjetskog rata. Prema poimeničnom registru **Divoselo** je imalo **997** žrtve fašističkog terora (ŽFT), 122 pala borca NOVJ (PB) i 6 umrlih od tifusa (UT), **Itluk** 133 ŽFT, 22 PB i 7 UT. [299][300]

6. kolovoza 1941: (451)

Stradanje 70 logoraša logora **Krušica** pokraj Viteza. NDH izvori spominju navodnu pobunu logoraša u kojoj je **ubijeno 29 zatočenika, dok je 41 zatvorenik potom osuđen na smrt** od strane prijedorskog suda. [301][302] Drugi izvori spominju ubojstvo **98** srpskih zatočenika u logoru **Krušica**. Prema dostupnim podacima **74 ubijena** lica su bila podrijetlom sa **Pala**, a **24** iz **Zenice**. [303]

6. kolovoza 1941: (452)

Ubojstvo 8 seljaka iz sela **Niševići** pokraj Prijedora, prema izvorima NDH. [304]

6. kolovoza 1941: (453), (454), (455), (456)

Prilikom prodora ustaša, pripadnika Hrvatskog domobranstva i oružništva NDH ka ustanikim uporištima u Podgrmeču, prema dostupnim podacima, uhvaćeno i ubijeno oko **100 stanovnika** sela **Slatina**, **Antonića Brdo** i **Halilovci**, nedaleko od **Budimlić Japre**.

6. - 9. kolovoza 1941: (457), (458), (459), (460)

Paljenje i pljačka naselja **Lušci Palanka**, **Miljevci**, **Praštale**, **Predojevi** i **Glavica**, u Podgrmeču. Tada je iz ovih naselja odveden nepoznat broj stanovnika i **pobijen** od strane ustaša. Najveći dio stanovnika

uspio se zajedno sa ustanicima povući i prema Grmeču. Ustanici su prije ili upad ustaša u selo Jelašinovci, nanose i neprijatelju gubitke. Nedugo potom ustanici su se vratili na ovo područje koje je dugo vremena ostalo van domašaja fašističkih formacija.[305]

6. - 12. kolovoza 1941: (461), (462), (463)

Stradanje 28 lica srpske nacionalnosti, stanovnika sela Poljan pokraj Perušića. Jedan dio žrtava ubijen je u šumi **Obljaj** pokraj **Gornjeg Kosinja**, drugi dio **ubijen** je u susjednom selu **Mlakva**, a ostatak u **Poljanu**. Žrtve su ubijane bez obzira na spol i starost.[306]

7. kolovoza 1941: (464)

Ustaše iz Josipdola ubile **24 seljaka** iz Josipdola i okoline, pohapšene prethodnog dana. Zločin je izvršen u **Podveljuni**. Ubijeno je **7 stanovnika Josipdola**, **6 stanovnika Vojnovca** i **11 stanovnika Vajina Vrh**. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalim licima.[307]

7. kolovoza 1941: (465), (466)

stanovnika **Trojvrh** pokraj Josipdola u kotaru Ogulin. Poslije zločina u **Podveljuni**, josipdolski ustaše upali su u selo **Trojvrh**. NDH izvori spominju oko **80 stradalih**. [308] Objavljeni poimeni ni podaci (koji su pouzdaniji od gore navedenih podataka) govore o **51** ubijenom srpskom muškarcu u Trojvrhu, među kojima je bilo i 6 stanovnika sela Kunić. [309]

7. kolovoza 1941: (467), (468)

Usporedno sa vršenjem zločina nad stanovnicima Trojvrha, druga grupacija ustaša izvršila je novi upad u **Vojnovac** i **Vajin Vrh**, a nova uhićenja su sprovedena i u Josipdolu. Ukupno je uhićeno **76 lica**, od kojih su dvojica ubijeni batinama. Među njima, planirano ubojstvo ovih lica prije čina je intervencija talijanskih vojsnika. Daljnji tijek ustaških zločina na području Plaškog prije čina je partizanski ustanak.[310]

<http://www.jadovno.com/arhiva/eng-lat-493/articles/masovna-grobnica-mehino-stanje-9189.html>

7. kolovoza 1941: (469), (470)

Ubojstvo 40 žena i djece srpske nacionalnosti iz **Cetingrada** (kotar Slunj) na stratištu **Mehino stanje**. Među ubijenima bilo je **20 djece**. **Prethodno**, 30. srpnja 1941, na **Mehinom stanju** ubijeno je **18 srpskih** muškaraca iz Cetingrada. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima.[311]

8. kolovoza 1941: (471)

Ubojstvo **41 srpskog** stanovnika Cetingrada, bez obzira na spol i starost, i **10** srpskih muškaraca iz sela Gnojnice pokraj Cetingrada (kotar Slunj) na lokalitetu **Baki glavica** u blizini Cetingrada. Jedan od organizatora zločina bio je cetingradski rimokatolički župnik Pero Medvjed. Zločin su počinili ustaše iz Cetingrada. Žrtve ženskog spola su silovane prije ubojstva. Objavljeni su podaci o stradalima.[312][313]

9. kolovoza 1941: (472), (473)

Stradanje srpskog stanovništva u selu Miostrah, između Bosanske Krupe i Cazina. Ustaše iz Miostraha **ubili su oko 200 stanovnika** sela na stratištu **Durdži gaj**. Među ubijenima bio je velik broj žena i djece. Inspirator zločina bio je lokalni hodža Bećir Borić. Poznata je djelomična struktura počinitelja zločina. Tijekom 1941. pobijeno je **230 srpskih stanovnika** sela **Miostrah**. Troje žitelja Miostraha je preživjelo pokolj uspjevši da pobjegnu sa stratišta. Objavljena su njihova svjedočenja. Objavljeni su i poimeni ni podaci o mještanima stradalima 1941.[314]

9. kolovoza 1941: (474)

Stradanje **oko 90 muškaraca** iz Konjica i okoline. Početkom kolovoza lokalni ustaše i ustaše pristigli iz Ljubuškog, izvršili su uhićenja muškaraca srpskog podrijetla u Konjicu i selima: Borci, Bijela, Vrdolje, Blaca i Zagorice. Uhićeni su **likvidirani na Ivan planini**. Poznata su imena sudionika u zločinu, kao i imena jednog dijela stradalih. Daljnji tijek ustaških zločina na području od Konjica prema Nevesinju, prije čina je izbijanje partizanskog ustanka.[315]

9. kolovoza 1941: (xxx)

Masovna uhi enja srpskih muškaraca u selima istočno od Iloka. Prema NDH izvorima, u Svilošu je uhi eno **58** osoba, u Suseku **20**, u Čerevi u **20**, a u Neštinu oko **20**. Od ovog broja izvori NDH potvrđuju **ubojstvo 43** osobe.[316]

9. kolovoza 1941: (475)

Ustaše iz Plaškog **ubili 20 srpskih** muškaraca iz ovog mjesta i okolnih sela: Janja Gora, Kuni, Međeak, Vera, Lička Jasenica, Blata. Zločin je izvršen nedaleko od **Saborskog**, a leševi žrtava baceni su u **jamu Lopača**. Objavljeni su poimenični podaci o ubijenim licima.[317]

10. kolovoza 1941: (476), (477)

Ubojstvo **većeg broja srpskih civila**, uključujući i žene i djecu, u selima **Rakovica** i **Blažuj** pokraj Sarajeva. Prema objavljenim podacima, u Rakovici je **ubijeno 125**, a u **Blažuju 25** stanovnika.[318]

11. kolovoza 1941: (478), (479)

Stradanje stanovništva sela Tasovići, Klepci, Loznica i Višići i pokraj Čapljinje. Pohvatano stanovništvo sprovedeno je u Tasoviće, u privremeni logor ("Silos"). Procjenjuje se da je više stotina osoba pohvatano u ovim selima. Ustaše su ubrzo pustili većinu žena i djece iz logora (pojedine žene i djevojke su silovane), tako da je u "Silosu" ostalo zatočeno **oko 200** muškaraca, od kojih je 107 bilo iz Klepaca. Oni su u noć između 11. i 12. kolovoza otjerani na **Bivolje** brdo pokraj **Domanovića** gdje su **baceni u jamu**. Poznati su podaci o dijelu počinitelja zločina.[319]

11. kolovoza 1941: (480)

Stradanje stanovnika sela **Čavaš u Popovom polju** u Hercegovini. Ustaše iz Stolca i lokalni ustaše iz Čavaša na čelu sa Markom Katićem i Vidom Skaramucom, **ubili su 102 lica** iz ovog sela. Većina srpskih stanovnika iz Čavaša nije našla utočište na **obližnjim planinama** jer je vjerovala da će biti pošteđena stradanja zbog prelaska na katoličku vjeru. Većina ubijenih bili su žene i djeca.[320][321]

11. kolovoza 1941: (481)

Ustaše **ubili 11 Srba** iz Šida i njihove leševe bacili u **Dunav** pokraj **Iloka**. [322]

11. kolovoza 1941: (482), (483), (484)

ubili **oko 30 seljaka** iz sela u okolini Banje Luke: **Prijakovac, Ramići i Turjak**. [323]

11. - 13. kolovoza 1941: (xxx)

Uhi enje **oko 120 lica srpske** nacionalnosti u Novoj Gradiški i neposrednoj okolini, 11. kolovoza 1941. Od ovog broja desetak lica je oslobođeno, tako da je 13. kolovoza 109 uhi enih transportirano u logor u Sisku, odakle su uhi enici nakon nekoliko dana sprovedeni u Srbiju.[324][325]

15. - 16. kolovoza 1941: (485)

Uhi enje Židova u **Vukovaru** i njihova izolacija u lokalnoj židovskoj sinagogi. Vukovarski Židovi su 8. studenog 1941. deportirani u logor **Jasenovac** gdje su **pobijeni**. U dostupnoj literaturi ne navode se brojke pohapšenih i stradalih.[326]

sredina kolovoza 1941: (486), (487), (488), (489)

Stradanje stanovništva u okolini Jajca i Šipova. U dostupnim izvorima spominje se da su ustaše **ubili 30 stanovnika** sela **Ljuša**, **30** iz sela **Pribelci**, **18** u selu **Čukići**. Također se spominje stradanje stanovništva **Janja** pokraj Šipova (**oko 140 lica iz nekoliko sela koje čine mikroregiju Janj**), koji su ubijeni u **Podosoju**. [327]

16. kolovoza 1941: (xxx)

Transport 73 Židova i "grkoistojnjaka-komunista" u logor Gospić iz Dervente.[328]

19. kolovoza 1941: (490), (491), (492), (493), (494)

Ubojstvo **42 stanovnika** sela Gojkovac pokraj Cetingrada (kotar Slunj). Većina ubijenih bili su žene i djeca. Među stradalima bilo je 14 djece. Jedan dio stradalih ubijen je u selu Gojkovac, dok je većina ubijena u selu **Begovo Brdo**. Zločin su izvršili ustaše iz susjednih sela **Ruševica, Glinice, Batnoga i Cetingrad**. Nekoliko stanovnika sela je preživjelo pokolj o čemu su svjedočili ili nakon rata. Ovoga dana ukupno su ustaše pobile i poklale **146 srpskih** seljaka, mahom žena, djece i staraca iz sljedećih sela u okolini Cetingrada: Gojkovac - **42**, Glinice - **17**, Begovo Brdo - **1**, Donja Žrnica - **1**, Gornja Žrnica - **5**, Ruševica - **10**, Dunjak - **2**, Klokoč - **9**, Krstinja - **2**, Donja Brusovica - **21**, Kusaja - **5**, Lipovac Krstinjski - **7**, Prisjeka - **2**, Johovo - **8**, Rajičko Brdo - **1**, Gejkovac - **2**, Mracelj - **3**, Široka Rijeka - **3** i Jagrovac - **1**. Poznata su imena pojedinih počinitelja zločina. Objavljeni su poimenični podaci o stradalima. [329][330]

21. kolovoza 1941: (495)

Ubojstvo **24 srpska** stanovnika sela **Pavić** i pokraj **Vojnića**. Većina ubijenih bili su žene i djeca.[331]

21. - 22. kolovoza 1941: (496)

U logor Jasenovac I, u **Broćicama**, internirani prvi zatočnici. Sistem logora Jasenovac obuhvaćao je nekoliko logora i veći broj stratišta na odvojenim lokacijama od kojih su najpoznatiji logor u ciglani u mjestu Jasenovac i logor u tvrđavi Stara Gradiška, kao i stratište u Donjoj Gradini. Prema posljednjim podacima Muzeja žrtava genocida (**11. ožujka 2013.**), muzej raspolaže sa poimeničnim podacima o preko **88.000 žrtava logora**. [332] **Znanstveno zasnovana pretpostavka podrazumijeva da je potencijalni broj žrtava KL Jasenovac iznosio između 122.300 i 130.100.** [333]

22. kolovoza 1941: (497), (498), (499), (500), (501), (502), (503)

Masovno stradanje srpskog stanovništva u mikroregiji **Suvameđa**. U pitanju su srpska i etnički mješovita naselja u općinama **Velika Kladuša (Stabandža, Zborište, Crvarevac, Čaglica)**, i **Bosanska Krupa (Varoška Rijeka, Mrazovac, Dobro Selo)**. Zločin su izvršili ustaše i pripadnici Muslimanske milicije iz Otoke, Bužima, Varoške Rijeke, Ravnica, Podvizda i ustaše iz Bosanske Krupe i Cazina. Tijekom 1941. ubijeno je **261 stanovnika Dobrog Sela, 124 stanovnika Mrazovca, 74 Varoške Rijeke, 208 Crvarovca, 65 Čaglice, 470 Zborišta, 537 iz Stabandže**. Većina, prije svega, žene i djeca, ubijeni su 22. kolovoza. Objavljeni su poimenični podaci o stradalima kao i svjedočenja preživjelih. [334]

22. kolovoza 1941: (504), (505)

Ustaše i domobrani, pristigli sa područja van Bosanske Dubice, 18.-22. kolovoza su izvršili napad na knešpoljska sela, između Dubice i Kozare. Tada su, kako isti u domobranski izvori, zapaljane mnoge kuće u selima: Aginci, Parnice, Hadžibair, Vlačkovci. U selu **Itluk** 22. kolovoza ustaško-domobranske snage su ubile i spalile **19 lica**, među kojima **13 djece** do 14 godina starosti. Istog dana u selu **Strigova** ubijeno je **7 lica**, među kojima dvoje male djece.[335]

24. kolovoza 1941: (506)

Ubojstvo 31 stanovnika Bosanskog Kobaša. Prema podacima NDH oružništva (žandarmerije), ustaše iz Dervente na čelu sa Vilkom Vuletom **strijeljali su 31** srpskog stanovnika Bosanskog Kobaša, sela **istočno od Srpca** i njihove leševe pobacali u **Savu**. [336]

25. kolovoza 1941: (507)

U selu **Vrela** pokraj **Bosanskog Broda**, prema podacima oružništva NDH, broćanski ustaše **ubili su 6** lokalnih seljaka. Poznata su imena stradalih.[337]

25. kolovoza 1941: (xxx)

Uhićenje 4 monaha manastira Šišatovac na Fruškoj gori. Uhićenici su sprovedeni u ustaški logor u Slavonskoj Požezi gdje su bili izloženi mučenju. Od posljedica prebijanja iguman manastira Šišatovac, Rafailo Momčilović, umro je 3. rujna 1941. u bolnici u Slavonskoj Požezi.[338]

25.-26. kolovoza 1941: (508)

Strijeljanie 5 komunista, različitih nacionalnosti, u **Zagrebu**. Objavljeni su podaci o stradalima.[339]

26. kolovoza 1941: (509a)

Prema podacima oružništva NDH, u **Bosanskom Brodu**, pokraj mosta **na Savi**, ubijeno "**oko 42 osobe**" srpske nacionalnosti sa područja Dervente i okolnih sela, prilikom transporta u Sabirni logor u Slavonskoj Požegi. [340]

26. kolovoza 1941: (xxx)

Sa područja kotara Visoko u logor Gospi otpremljeno je "57 Židova i Srba naklonjenih komunizmu". Ova lica su uhićena tijekom kolovoza 1941, a podaci o njihovom interniranju u logore u Lici potječu od 26. kolovoza, što znači da su ranije internirani.[341]

26.-27. kolovoza 1941: (509b), (510), (511), (512), (513), (514), (515), (516), (517)

Ubojstvo većeg broja logoraša u ustaškom logoru u **Slavonskoj Požegi**. Izvori NDH potvrđuju ubojstvo **oko 400 ljudi**. [342][343] Prema objavljenim poimennim podacima, u logoru je 26.-27. kolovoza 1941. ubijeno **najmanje 438** srpskih muškaraca sa područja Bosanskog Broda i Dervente. Ubijeni muškarci potječu iz sljedećih sela: **Bosanski Lužani, Novi Lužani, Kostreš, Donje Barice, Kulina, Gornji Višnjik, Zborište, Mala Bukovica, Žeravac**. Najveći broj stradalih bio je iz Bosanskih Lužana, Kostreša i Novih Lužana. [344] Najodgovorniji za ovaj zločin bili su: Milivoj Ašner, predstojnik redarstva u Slavonskoj Požegi, kotarski predstojnik Ivan Bartolović, logornik Krešimir Kišpati, zapovjednik grada pukovnik Alfred Šimek, zamjenik sabirnog logora Emil Klaić i zapovjednik oružništva Martin Bašić. [345]

28. kolovoza 1941: (xxx)

U logor Krušica preseljene Židovke sa djecom - zatočenicima ustaškog logora Metajna na Pagu. U ovoj grupi zatočenika bilo je **1.100** lica. Mnogi od njih bili su bosanski i sarajevski Židovi.[346]

30. kolovoza 1941: (518), (519), (520)

Pokolj nad stanovništvom etnički mješovitog sela Podgredina, između Bosanske Krupe i Cazina. Prethodno, krajem srpnja 1941. stradalo je muško stanovništvo ovog sela (**oko 60 lica**). Tijekom ljeta 1941. **stradalo je 230** stanovnika **Podgredine**. Većina ubijenih 30. kolovoza bili su žene, djeca i starci (**oko 170 lica**). Nakon masakra, koji je izvršen u selu, leševi žrtava su bačeni u pećinu u šumi **Kasapovac**. Glavni organizator pokolja bio je hodža iz Miostraha, Bećir Borić. U zločinu su sudjelovali ustaše iz Podgredine, Miostraha i okolnih cazinskih sela. Tijekom ovog masakra silovan je veći broj žena i djevojaka, a nekoliko mladih djevojaka je primorano na prisilan brak. Prema dostupnim podacima, u Podgredini je u potpunosti istrijebljeno 19 srpskih obitelji, a 1941. je preživjelo samo 28 srpskih stanovnika. Dvojicu odbjeglih srpskih dječaka spasio je neimenovani hodža iz obližnjeg sela Stijena. Objavljeni su poimennim podaci o stradalima i svjedočenje jednog preživjelog stanovnika. [347] kraj kolovoza 1941: **Stradanje stanovnika** sela **Ljubljenica** pokraj **Stoca**. Stradale su **24 osobe** srpske nacionalnosti koje su lokalne **ustaše kolektivno zapalili u jednoj štali**. Objavljena su imena stradalih i imena izvršitelja zločina.[348]

30. - 31. kolovoza 1941: (521), (522)

11 stanovnika sela **Poplat** pokraj Stoca. Tijekom kolovoza 1941, u vrijeme masovnih ustaških zločina u okolini Stolca i u Dubravama, većina stanovnika sela Poplat (oko **700** žitelja) uspjela se skloniti u planinu. Međutim, u selu je ostao manji broj žitelja koji su u noć između 30. i 31. kolovoza pobijeni tako što su **živi bačeni u jamu**. Broj stradalih bi bio veći da jedan **broj od 20 uhićenika** nije uspio pobjeći, a troje djece je iz jame izvučeno živo od strane susjeda hrvatske i bošnjačke nacionalnosti. [349]

31. kolovoza 1941: **Uhićenje 5 srpskih** muškaraca u selu Ponorac, između Slunja i Duge Rese. Uhićenici su odvedeni u ustaški **zatvor u Karlovcu** gdje **su ubijeni**. [350]

Rujan [uredi VE | uredi]

početak rujna 1941: (523), (524), (525), (526)

Masovno stradanje srpskog stanovništva u selima Pištaline, Podgomila, Perna i Podvran, nedaleko od Bosanske Krupe, na lijevoj obali Une. Većina stradalih bili su žene, djeca i starci. Prethodno, krajem srpnja 1941., ustaše su izvršili ubojstva nad jednim dijelom muškog stanovništva ovih naselja. Iz

Pištalina je **ubijeno 14**, iz **Perne 45**, a iz **Podgomile 81** muškarac. **Pištaline su imale ukupno 1.369 žrtava** fašisti kog terora, **Podgomila 317**, **Perna 266**, a **Podvran 48**. Većina ŽFT u ovim selima ubijena je upravo krajem kolovoza 1941. kada su istrijebljene i desetkovane mnoge obitelji. Žrtve su ubijane klanjem i kolektivnim spaljivanjem. Izvršitelji zločina bili su ustaše iz Pištalina i ustaških uporišta u okolini Bosanske Krupe i Cazina. Jedan dio stanovnika ovih sela, prije svega sela Perna, uspio je izbjeći na slobodni partizanski teritorij na desnoj obali Une. Objavljeni su poimenični podaci o stradalim stanovnicima ovih naselja.[351]

2. rujna 1941: (527), (528), (529)

U selu **Drozgometva** pokraj Hadžića ubijeno od strane ustaša **84 srpskih** stanovnika, od kojih su 10 strijeljani na **Vracama** u Sarajevu.[352] Podaci oružništva NDH poimenice **navode 55 ubijenih** lica u Drozgometvi, od čega **34 iz ovog sela, 4 iz sela Vranjica, a 17 iz sela Bare**. Među imenovanih 55 lica većina su bili odrasli muškarci, a navode se i podaci za 5 djece.[353]

2. rujna 1941: (530)

Stradanje 31 srpskog stanovnika Novog Sela (kotar Korenica) u Lici, na **stratištu Garavice** pokraj **Bihaća**. Na ovom stratištu prethodno, 27. srpnja 1941., **ubijeno je 10** stanovnika Novog Sela. Objavljeni su poimenični podaci o stradalima.[354]

2. rujna 1941: (xxx)

Strijeljanje komunista Ivana Mažara u Petrinji.[355]

2.-3. rujna 1941: (xxx)

Pokušaj ustaško-domobranskih snaga da potisnu ustanike iz sela na desnoj obali Une u blizini Bosanske Krupe: Veliki Radi, Mali Radi, Vranjska, Vučijak. Ustaško-domobranske snage su 3. rujna prodrli u Veliki Radi, zapalili selo, ali su se morali povući uslijed akcije ustanika. Pri napadu su pretrpjeli gubitke. Lokalno stanovništvo je na vrijeme evakuirano. [356]

3. rujna 1941: (xxx)

U logor Krušica internirano oko 500 sarajevskih Židova, muškaraca, žena i djece. Sljedeća grupa sarajevskih Židova upućena je u logor Krušica 9. rujna 1941. U ovoj grupi je također bilo oko 500 lica. Položaj zatočenika logora Krušica bio je vrlo težak. Zatočenici su bili izloženi namjernom izgladnjivanju, očajnim higijenskim i zdravstvenim prilikama i teškom fizičkom radu, uz zlostavljanja i mučenja od strane uprave logora i straže. Logor u Krušici rasformiran je početkom listopada 1941, nakon čega je došlo do masovnog odvođenja zatočenika ovog logora u druge ustaške logore. Prvi transport logoraša iz Krušice, u kojem su bili muškarci, krenuo je 5. listopada za Jasenovac, a drugi transport, u kojem su bile žene i djeca, krenuo je narednog dana za logor u Loborgradu.[357]

5. - 6. rujna 1941: (531)

Stradanje stanovnika sela **Srčevići** pokraj Gacka. Ustaše iz Fazlagića Kule i ustaško-domobranske snage iz Gacka napali su selo Srčevići. Većina stanovnika uspjela se skloniti na sigurno, ali je u proboju **stradalo 20** osoba. Objavljeni su poimenični podaci o stradalima.[358]

7. rujna 1941: (532), (533), (534), (535), (536), (537)

U selima **Alipašin Most** i **Reljevo** u neposrednoj blizini Sarajeva, 7. rujna 1941. **ubijeno je oko 300 srpskih civila** uključujući i žene i djecu. Sutradan su ustaše **ubili 6** stanovnika sela **Kopito** i spalili selo **Sjeme**, ali je njihovo daljnje nastupanje spriječila akcija partizana, zbog koje su se ustaše povukli iz Sjemeća. [359] U izvještaju oružništva NDH navode se imena za **oko 60** stradalih iz Alipašinog Mosta i manjih okolnih sela, koji su ubijeni kolektivnim spaljivanjem u **Reljevu**. U istom izvještaju navodi se da su ustaše u selu **Jošanica** zapalili **7 članova** obitelji Koprivica. [360]

7. rujna 1941: (538)

Prema podacima NDH oružništva (žandarmerije) u selu **Krivoglavci** pokraj **Vogošće** **ubijeno 36 stanovnika** kolektivnim spaljivanjem i zapaljeno je 29 kuća. Zločin su počinili ustaše iz Sarajeva na čelu

sa logornikom Be irom Lokmi em. U izvještaju se navode imena žrtava. Među ubijenima **bilo je 13 djece**. [361]

7. rujna 1941: (539)

Ustaše iz Gornjeg Bora, na selu sa Marijanom Banovcem, **ubili 7** stanovnika sela **Jaži i** pokraj **Kalinovika**. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima.[362]

8. - 23. rujna 1941: (540), (541), (542), (543), (544), (545), (546), (547), (548), (549), (550), (551)

Masovno stradanje srpskog stanovništva u okolini Cazina. U ovom razdoblju stradali su stanovnici sljede ih sela: Krndija, Mutnik, orali i, Selište, Trža ka Raštela, Rujnica, Bukovica. Ve ina žrtava je ubijena klanjem. Ogromna ve ina žrtava bili su žene i djeca. U **Krndiji** su **zaklana 74** stanovnika od ega 34 djece; u **Mutniku 53 od ega 29 djece**; u **orali ima 51 od ega 32 djece**; u **Selištu 39 od ega 12 djece**; u **Trža kim Raštelama 20 od ega 10 djece**; u **Rujnici 13 od ega 8 djece**; u **Bukovici 25 od ega 15 djece**. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima. Preostalo stanovništvo pobjeglo je na slobodni partizanski teritorij Like, Korduna i Bosanske krajine i priključilo se antifašističkoj borbi. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima. Stanovnici srpskih sela u Cazinskoj Krajini: Crnaja i Bugar, izbjegli su masovne pokolje krajem kolovoza i tijekom rujna 1941., zahvaljujući činjenici da je u ovim selima tijekom kolovoza došlo do organiziranja naoružanih seoskih grupa koje su se povezale sa ustanicima u Kordunskom Ljeskovcu i Koranskom Lugu. Tijekom rujna 1941. ove grupe su inkorporirane u partizanski pokret. [363] Prema podacima oružništva NDH, zločin nad stanovništvom sela Pištalina, Stijena i Memi Brdo dogodio se 4.-5. rujna 1941., kada je u ovim selima "**uništeno oko 200 osoba**", a istog dana je u selu orali i ubijeno "**oko 150 osoba**".[364] Prema podacima oružništva NDH, 22.-23. rujna 1941, **stradalo je oko 460 lica svih uzrasta i oba spola**, u selima **Rujnica, Mutnik, Marin Most, Bukovica i Trža ka Raštela**. [365]

12. rujna 1941: (xxx)

Uhi eno 8 komunista na području Jastrebarskog. Do 6. listopada 1941. uhi eno je **još 22 komunista** i simpatizera KPH/KPJ u Jastrebarskom i okolini.[366]

13.-17. rujna 1941: (552), (553)

Ubojstvo 43 žena, djece i muškaraca iz sela Pecka, smještenog između Vrginmosta i Velike Kladuše, na **Kordunu**. Prethodno, 3. kolovoza, **ustaše su ubili 56 mještana**. Ve ina stanovnika koji su stradali 13.-17. rujna, ubijeni su kolektivnim spaljivanjem ili **klanjem**. Tada su spaljene skoro sve kuće u selu. U proljeće 1942. ustaše su **ubili 111 stanovnika Pecke**. Selo je imalo **ukupno 333 stradalih tijekom rata**, od ega **289 žrtava fašističkog terora**. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima.[367]

14. rujna 1941: (554), (555)

Ubojstvo 115 žena, djece i staraca u selu **Perna**, smještenog između Vrginmosta i Velike Kladuše, na Kordunu. Ve ina žrtava ubijena je **klanjem** i kolektivnim **spaljivanjem**. Selo je u potpunosti spaljeno. U proljeće 1942. ustaše su **ubili 215** stanovnika **Pecke**. Selo je imalo ukupno **572 stradalih tijekom rata**, od ega **388 žrtava fašističkog terora, od ega 170 djece**. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima.[368]

16.-18. rujna 1941: (556), (557), (558)

Ubojstvo velikog broja lica srpske nacionalnosti u **Jajcu**. Prema podacima oružništva NDH zločin se dogodio 16. rujna 1941. u pravoslavnoj **u crkvi** u gradu gdje je **zaklano 158 osoba**. Zločin su počinili ustaše iz Mostara i Gacka.[369] Prema jednom drugom izvoru NDH provenijencije zločin se dogodio u selu **Podmila je** gdje su sprovedeni i pobijeni konfinirani Srbi iz Jajca (izvor navodi **broj od 185 ubijenih**). Ovaj izvor također potvrđuje da su zločin počinili hercegovački ustaše i navodi da su isti počinitelji prethodno, nepoznatog datuma u prvoj polovini rujna, izvršili pokolj nad "**oko 165**" srpskih stanovnika sela **Jezero** pokraj **Jajca**. [370] Treći izvor, koji je najpouzdaniji, govori da se zločin odigrao 18. rujna, ali ne u pravoslavnoj crkvi, već na nepoznatom mjestu, i da su ustaše na selu sa vodnikom Ivanom Srdanovićem **preuzeli 151 srpskog zatočenika** koji su bili zatočeni u pravoslavnoj crkvi i potom ih odveli u nepoznatom pravcu.[371]

16.-18. rujna 1941: (559), (560)

Stradanje 135 stanovnika sela **Blatuša** pokraj Topuskog. Ustaše su u dva bliska navrata, 16. i 18. rujna, izvršili upade u ovo selo, zapalivši skoro sve kuće i **pobivši u samom selu i obližnjoj šumi** velik broj stanovnika, pretežno žena i djece. Prethodno, početkom kolovoza 1941., u drugom pokolju u **glinskoj crkvi ubijen je 131** muškarac iz Blatuše (prema drugim podacima **riječ je o 135 muškaraca**). Naredna stradanja dogodila su se u proljeće 1942. kada je narod Blatuše izbjegao na Petrovu goru, zajedno sa drugim stanovništvom Korduna. Istrijebljenje ukupnog stanovništva spriječeno je zahvaljujući partizanskom otporu. Selo je tijekom rata ukupno **imalo 440 žrtava** fašističkog terora, dok ukupan broj stradalih **iznosi 485, odnosno 1/3 predratnog stanovništva**. Objavljena su imena stradalih.[372]

18. rujna 1941: (561)

Ubojstvo 12 stanovnika sela **Slušnica** pokraj Slunja. Zločin se dogodio u samom selu. Prethodno, 30. srpnja i 4. kolovoza 1941., ustaše su **ubili 21** stanovnika ovog sela. Selo je imalo **ukupno 54 žrtve** fašističkog terora. Objavljeni su poimenični podaci o stradalima.[373]

19. rujna 1941: (562)

Prva zabilježena masovna uhićenja Židova u Novoj Gradiški. Uhićeni 31 Židov. Prethodno su Židovi bili diskriminirani, izloženi pljačkama i prisiljeni da napuste svoje domove u centralnim ulicama u gradu. Naredno masovno uhićenje uslijedilo je 25.-27. prosinca 1941. kada su uhićeni svi preostali Židovi u gradu (**ukupno 133 lica**), koji su potom deportirani u logor **Jasenovac** gdje su **likvidirani**. [374]

19. - 20. rujna 1941: (563)

Ubojstvo 15, pretežno starijih, lica na području Dabra (mikroregija pokraj Sanskog Mosta), prilikom napada ustaško-domobranskih snaga na ustanika uporišta. Ustaše i domobranci su u **Dabru zapalili 104 kuće**. Objavljena su imena stradalih. [375]

19. - 21. rujna 1941: (564), (565), (566)

Pokolj na području **Bravskog**, između Ključa i Bosanskog Petrovca. Prema izvještaju oružništva (žandarmerije) NDH ustaše su **ubili 189 stanovnika** sela **Bunara, Jasenovac, Donje Polje**. Većina žrtava je **spaljena**. Spomenuta naselja su također spaljena. [376]

20. rujna 1941: (567)

Transport odraslih židovskih muškaraca iz **Zenice** u logor **Jasenovac**. U grupi transportiranih nalazila su se **44 lica**, od kojih je samo troje preživjelo rat. [377]

22. rujna 1941: (568)

Strijeljanje 50 Židova i komunista u **Zagrebu**. [378]

22. rujna 1941: (569), (570), (571)

Uhićenje 21 suradnika i simpatizera NOP-a iz **Bobote i Vere** pokraj Vukovara i **42** iz **Bijelog Brda** pokraj Osijeka. Od ovog broja uhićenih, Prijekni sud u **Osijeku** je nakon nekoliko dana **na smrt osudio 25 lica**. [379]

22. rujna 1941: (572)

Prema podacima oružništva NDH u **Doboju strijeljano 43 lica** "radi komunističke akcijske". [380]

Listopad [uredi VE | uredi]

početak listopada 1941: (xxx)

Osnatak logora **Lobor/Loborgrad** u **Hrvatskom Zagorju**. Logor je bio pod kontrolom Nijemaca, ali su brojne zatočeničke logora (uglavnom žene sa djecom) prethodno uhitili organi NDH. Prvi logoraši stigli su u logor Lobor početkom listopada 1941. Riječ je o **oko 1.300 žena sa djecom** pristiglih iz ustaškog logora Krušica pokraj Viteza. U literaturi se spominje da je u prvom transportu pristiglo oko **370** Srпкиnja sa

djecom, a da su svi ostali logoraši pristigli iz Kruš ice bile Židovke sa djecom. Židovski i srpski muškarci iz logora Kruš ica transportirani su u logor Jasenovac. [381]

4. listopada 1941: (573)

Jedna od masovnih likvidacija u logoru **Jasenovac** koju je mogu e kronološki locirati i strukturirati. Toga dana je **ubijeno 26** logoraša iz desetak mjesta širom Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Objavljeni su poimeni ni podaci za najve i broj ovih lica.[382]

26.-27. listopada 1941: (574)

Transport dvije željezni ke kompozicije Židova iz Sarajeva u logor **Jasenovac**. U dostupnoj literaturi navodi se broj **od 1.400** transportiranih lica.[383]

27. listopada 1941: (575), (576)

Strijeljanje 33 komunista i aktivista NOP-a iz Petrovaradina i manjim dijelom iz Sremske Mitrovice, na **Dudiku** u Vukovaru. Me u strijeljanima bilo je **16 Hrvata, 12 Srba, 2 Nijemca**, po **1 Ma ar, Slovak i Rus**. **Strijeljana lica** uhi ena su 29.-30. rujna u **Petrovaradinu**, kada je **uhi eno 43 lica**, me u kojima i 3 asnika i 3 pod asnika Hrvatskog domobranstva koji su bili aktivni suradnici NOP-a. Najodgovorniji za ovaj zlo in bili su predstavnici represivnog aparata iz Vukovara: Josip Rukavina, Otmar Šild i Stjepan Blažekovi . Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalima.[384]

30. listopada 1941: (577)

Transport preostalih židovskih muškaraca iz Visokog u logor Jasenovac. U korištenoj literaturi ne navodi se broj uhi enih i transportiranih lica. Prethodno, 1. kolovoza 1941., uhi eno je **najmanje 16** židovskih muškaraca u gradu (oni su ubrzo postali žrtve logora u **Jadovnom**). Židovske žene i djeca iz Visokog internirani su u logore u velja i 1942. Od predratnih **199 visokih Židova**, rat je preživjelo samo 18 osoba[385].

Studeni[uredi VE | uredi]

4. studenog 1941: (xxx)

Sa podru ja kotara Bosanska Gradiška (mjesta: Romanovci, Turjak, Rogolji, Maši i, Maglajani, Laminci, Bosanska Gradiška i druga) u logor Jasenovac **upu eno 41** lice razli itih nacionalnosti, kao simpatizeri Narodnooslobodila kog pokreta. Objavljena su imena ovih osoba.[386]

4. studenog 1941: (xxx)

Sa podru ja kotara Žep e u logor Jasenovac **upu eno 26** Židova.[387]

10.-12. studenog 1941: (578, (579), (580)

Prema podacima oružništva NDH, prilikom ustaško-domobranskog upada u sela **Maleši i, Donja Bio a, Gornja Bio a**, pokraj **Ilijaša**, **ubijeno je oko 100** muškaraca, žena i djece i zapaljeno oko 30 ku a, dok su sela oplja kana.[388]

11. studenog 1941: (581)

Uhi eno 26 aktivista i saradnika NOP-a u **Zagrebu**. U izvoru se ne govori o njihovoj daljnjoj sudbini.[389]

14. studenog 1941: (582)

Jedan od masovnih zlo ina u logoru **Jasenovac**, koji je mogu e hronološki locirati. Prema sje anju preživjelih logoraša, 14. novembra 1941. **ubijeno** je, uz prethodnu torturu, **77 zato enika**. [390]

16. studenog 1941: (xxx)

Iz Sarajeva upu eno u logor Jasenovac **116** lica razli itih nacionalnosti (Srbi, Hrvati, Židovi, Bošnjaci, Nijemci). Od ovog broja 108 je uhi eno "radi komunizma". [391]

16.-17. studenog 1941: (xxx)

Transport ve e grupe Židova iz Sarajeva u logor **Jasenovac**. U dostupnoj literaturi spominje se broj od **3.000 transportiranih lica**.^{[392][393]}

18.-19. studenog 1941: (583), (584), (585), (586), (587), (588), (589), (900), (591), (592)

Stradanje srpskog stanovništva u kotaru **Glina**. Prema izvještaju 1. oružni ke pukovnije, ustaše iz sela Maja su u Dragotini 18. studenog **ubili 20 stanovnika** i spalili 5 ku a. Sutradan, ustaše pristigli iz Zagreba, Petrinje i Gline, u okviru napada na teritorij pod kontrolom lokalnih partizana izvršili su napad na ve i broj sela isto no i jugoisto no od Gline. U **Dragotini "poubijan je sav narod"** na en kod ku a, ali se broj pobijenih ne zna", pri emu je u selu **zupaljeno oko 100 ku a**, a selo je prethodno oplja kano. Ustaše su tako er zupalili 20 ku a u **Donjem Klasni u**, 4 ku e u **Gornjem Klasni u**, 13 ku a u **Bijelim Vodama**, 20 ku a u **Banskom Grabovcu**, 53 ku e u **Šušnjaru** i nekoliko ku a u **Velikom Gradcu** i **Malom Gradcu**. Prema ovom izvoru, ustaše su u ovim selima **ubili oko 150 osoba**, "me u kojima ima i mnogo djece". Izvor navodi konkretne podatke samo za selo **Šušnjar: ubijeno 69** stanovnika svih uzrasta i oba spola, od ega je **57 zaklano**, a **12 spaljeno**. jm^[394]

19. studenog 1941: (593)

Strijeljanje 7 partizana u **Zagrebu**, zarobljenih na podru ju Jastrebarskog, me u kojima su 3 bili hrvatskog, 3 židovskog i 1 srpskog podrijetla.^[395]

studenog 1941: (594)

Prema podacima oružništva NDH, ustaše su u selu **Njemanica** pokraj **Sarajeva ubili oko 35** muškaraca, žena, djece i staraca.^[396]

25. - 26. studenog 1941: (595), (596)

Prema podacima oružništva NDH, ustaše su u selu **Jablanica** pokraj Bosanske Gradiške **ubili oko 170** Srba iz sela Miloševo Brdo, Sovjak i Jablanica. Ve ina ubijenih bili su iz sela Miloševo Brdo i Sovjak. ^[397]

Prema drugom izvoru oružništva NDH, ustaše su 25. rujna pokupili oko **57 osoba** iz Sovjaka i **50 osoba** iz Miloševa Brda ("**ve inom dje aka od 12 do 15 godina**") i 26. rujna ih strijeljali i poklali u **Jablanici**. U ovom izvještaju se spominje da su ustaše prethodnog dana, 25. rujna, u Miloševom Brdu pohvatali **još 20 stanovnika** i da su **i njih ubili** u **Jablanici**, bez navo enja datuma stradanja. U **Jablanici** je u ovim okolnostima **ubijeno i 7** stanovnika susjednih sela Orahova, Bistrica i Trebovljani. ^[398]

kraj studenog 1941: (597)

Transport ve e grupe Židovki sa djecom iz Sarajeva u logor Loborgrad. U dostupnoj literaturi spominje se **broj od 1.200** transportiranih žena i djece. S obzirom da je logor u Loborgradu bio prenatrpan odlu eno je da transport iz Sarajeva bude vra en natrag. Po dolasku u Sarajevo zato enice i djeca boravili su 8 dana u zatvorenim vagonima, bez hrane i mogu nosti da se ogriju, da bi zatim bili smješteni u sarajevskoj sinagogi, tako er u vrlo neprikladnom prostoru. U sije nju 1942., ovaj transport bio je otpremljen za logor **Stara Gradiška**, gdje su zato enici iz Sarajeva **ubijeni**.^[399]

Prosinac[uredi VE | uredi]

5. prosinca: (598)

Prema podacima oružništva NDH, ustaše iz Slavonske Požege **ubile su 12** stanovnika sela, **Šeovica Kamenska**, pokraj Slavonske **Požege**. Zlo in se dogodio nešto prije ovog datuma.^[400]

8. prosinca: (599)

Dogodio se jedan od masovnih zlo ina u logoru **Jasenovac** koji je mogu e kronološki locirati. Prema sje anju preživjelih toga dana je u logoru ubijeno **oko 85-95** srpskih zato enika.^[401]

10. - 17. prosinca: (600), (601), (602)

Pokolj nad Židovima u Br kom. 10. prosinca, ustaše su izvršile ubojstva **oko 150** domicilnih br anskih Židova, uklju uju i istrjebljenje itavih obitelji, bez obzira na starost i spol. Zlo in je izvršen na **mostu na Savi**, izme u **Br kog** i **Gunje**, gdje su **žrtve ubijane klanjem i tupim predmetima**. U **Br kom** je

boravilo **oko 147 židovskih izbjeglica iz središnje Europe**. Njih su ustaše ubile 16. prosinca na lokalnom **pravoslavnom groblju**. Najodgovorniji za sprovođenje zločina bio je ustaški kotarski predstojnik Vjeslav Montani. [402][403]

12. prosinca: (603)

Masovan zločin u logoru **Jasenovac**. Prema sjećanju preživjelih toga dana je u logoru ubijeno **oko 86 srpskih** zatočenika. [404]

15. prosinca: (604)

Masovan zločin u logoru **Jasenovac**. Prema sjećanju preživjelih toga dana je u logoru ubijeno **oko 80 srpskih zatočenika**, seljaka iz okolice Sarajeva, koji su istog dana internirani u logoru. [405]

20. prosinca: (605)

Ustaški bojničar, Ljubo Miloš, u logoru **Jasenovac ubio je 26 zatočenika** (21 srpske i 5 židovske nacionalnosti). [406]

20. prosinca: (606)

Uhićenje sestara, **Zdenke i Rajke Bakovi**, komunistkinja, u **Zagrebu**. Obje su brutalno mučene u ustaškom zatvoru. Zdenka Bakovi je izvršila samoubojstvo 25. prosinca 1941., a Rajka Bakovi podlegla je ubijena 29. prosinca iste godine. [407]

21. prosinca: (607)

Strijeljanje 15 članova i simpatizera KPH/KPJ u **Bjelovaru**, različitih nacionalnosti (**6** Hrvata, **6** Srba, **2** Židova i **1** Bošnjak). [408]

21. prosinca: (608), (609), (610)

Ubojstvo 471 stanovnika **Dugog Sela** (naselje Vrginmost) u vrijeme ustaško-domobranske ofanzive na slobodnu teritoriju Korduna. **Ogromna većina ubijenih bili su žene i djeca**. Među ubijenima bilo je **180 djece** (mlađaa od 16 godina). Većina žrtava ubijena je u **šumi Brezija** pokraj **Lasinje**. Selo je u potpunosti spaljeno. U selu je tijekom rata **stradalo 516 žrtava** fašističkog terora, pri čemu su svi pobijeni od strane ustaša. Objavljeni su podaci o stradalima. [409][410]

Prosinca: (611), (612)

Ubojstvo 18 stanovnika **Ostrožina** u vrijeme ustaško-domobranskog napada na slobodni teritorij Korduna. Jedan dio stradalih ubijen je u selu, dok su ostali ubijeni u šumi **Brezija**. Selo je u potpunosti spaljeno. Većina stradanja stanovništva osjetili su partizanski otpor i evakuacija stanovnika prema Petrovoj gori. Objavljen je popis stradalih. [411][412]

21. - 31. prosinca: (613), (614)

Ubojstvo 68 stanovnika sela **Stipan** (kotar Vrginmost) u vrijeme ustaško-domobranskog napada. Većina ubijenih bili su žene i djeca (**19** maloljetnika). Oko polovine žrtava ubijeno je 21. prosinca u samom selu, ali i u šumi **Brezija**, dok su drugi ubijeni 31. prosinca u **Rakovom Potoku**. Selo je u potpunosti spaljeno. Objavljen je popis stradalih. [413]

22. prosinca: (615a), (615b)

Ubojstvo 100 stanovnika sela **Trepča** (kotar Vrginmost) u vrijeme ustaško-domobranske ofanzive na slobodnu teritoriju Korduna. Većina ubijenih bili su žene i djeca. Među ubijenima bilo je **33 djece**. Većina žrtava ubijena je u selu koje je spaljeno. Objavljen je popis stradalih. [414]

Ubojstvo 13 stanovnika sela **Šljivovac** (naselje Vrginmost) za vrijeme ustaško-domobranskog napada. Objavljen je popis stradalih. [415][416]

22. - 23. prosinca: (616), (617), (618)

Zločin ustaške Crne legije nad srpskim stanovništvom u okolici Konjica. U literaturi se spominju podaci o **ubojstvu 12 žena i djece** iz **Donjeg Sela** i **Viništa**, koji su masakrirani 22. prosinca, ali se ovi podaci ne

ine kona nim. Tako er, u literaturi se navodi da su ustaše koje su po inile zlo in pristigle iz Sarajeva te da su bili pod komandom Jure Franceti a, Rafaela Bobana i Franje Sudara. Za Sudara se navodi da je osobno ubio trojicu željezni ara u Donjem Selu. Sutradan, 23. prosinca, pripadnici Crne legije izvršili su **pokolj nad 15 stanovnika** sela **elebi**. Ve ina ubijenih u **elebi** u **bili su djeca**. Broj stradalih bio bi ve i da se stanovništvo **elebi** a nije sklonilo u selo Ibdor.[417]

23. - 25. prosinca: (619), (620)

Deportacija 14 zato enika ustaškog zatvora u Zagrebu u Logor Jasenovac. U izvoru nisu navedeni podaci o strukturi deportiraca.[418]

Uhi enje 74 srpska muškaraca u Pakracu, Lipiku i okolnim selima izvršeno je u no i 23. prosinca.

Uhi enici su deportirani u logor **Jasenovac** 24. prosinca. Ve 25. prosinca **ubijeno je izme u 27 i 32** novopristigla zato enika iz Pakraca i okolnih sela. Objavljena su imena dijela ubijenih. Zlo in je izvršio Ljubo Miloš zajedno sa drugim ustašama iz logora. Ostali su ve ino bili ubijeni tijekom 1942.[419]

Ubojstvo 31 srpskog stanovnika sela **Banski Moravci** pokraj Lasinje (naselje Vrginmost) u vrijeme napada na slobodni teritorij Korduna. Me u ubijenima **bilo je 15 djece**. Objavljen je poimeni ni popis stradalih.[420]

27. prosinca: (621), (622)

Ubojstvo 11 stanovnika sela **Gornja Trstenica** kod Vrginmosta, od strane ustaša, za vrijeme napada na slobodni teritorij Korduna. Objavljen je poimeni ni popis stradalih.[421][422]

Ubojstvo 17 stanovnika sela **Golinja** kod Vrginmosta, od strane ustaša, u vrijeme napada na slobodni teritorij Korduna. Zlo in je izvršen u selu. Objavljen je poimeni ni popis stradalih.[423]

28. prosinca: (623), (624)

Ubojstvo 11 stanovnika sela **Bovi** (kotar Vrginmost) u vrijeme ustaško-domobranskog napada na slobodni teritorij Korduna. Me u ubijenima bilo je **šestero djece**. Selo je oplja kano i spaljeno. Objavljen je poimeni ni popis stradalih.[424][425]

Ubojstvo 17 stanovnika sela **Kozarac** (kotar Vrginmost) u vrijeme ustaško-domobranske ofanzive na slobodnu teritoriju Korduna. Me u ubijenima **bilo je 5 djece**. Selo je oplja kano i spaljeno. Objavljen je poimeni ni popis stradalih.[426]

28. - 29. prosinca: (625), (626), (627), (628), (629), (630), (631)

Stradanje srpskog stanovništva u selima Gornji Vrhovci, Kantrovci i Gr evica, pokraj Slavonske Požege. Zlo in je izvršen u selu **Gornji Vrhovci**. **Pobijeno je oko 99** stanovnika, od ega 29 stanovnika Gornjih Vrhovaca. Ve ina ku a u ovim selima je spaljena.[427][428]

Stradanje srpskog stanovništva u selima izme u Fo e i Sutjeske: **Suha, Tjentište, Mrkalji, Popov Most,**

urevo, Ljubina. Ustaški izvori spominju **ubojstvo "113 etnika i komunista"** na ovom podru ju, ali ve ina stradalih bili su civili, uklju uju i žene i djecu. Zlo in su po inile ustaše iz Gornjeg Bor a.[429]

Iz zatvora u Banjoj Luci u logor Jasenovac zarobljeno 55 talaca iz neimenovanog mjesta (vjerojatno Banja Luka) i nepoznat broj uhi enih stanovnika sela, **Sitnica**, pokraj Klju a, i sela Maglajani.[430]

Iz Travnika su u logor Jasenovac zarobljena 44 Židova.[431]

30. prosinca: (632), (633)

Stradanje stanovnika sela Prkos pokraj Lasinje na Kordunu u ustaško-domobranskom napadu, iako se selo nije nalazilo u okviru slobodnog partizanskog teritorija. U napadu na slobodan teritorij Korduna, ustaše su **ubile najmanje 428** stanovnika **Prkosa**, srpske nacionalnosti. Od ovog broja bilo je **244 maloljetnika (192 mla ih od 14 godina)**. Odrasli muški stanovnici Prkosa, njih oko 130, uspjeli su pobje i. Njihove žene, djeca i roditelji ostali su u selu jer su vjerovali da e biti pošte eni. Seljani su pohvatani 21. prosinca, a likvidirani su deset dana kasnije. Partizanski otpor je omogu io ve em dijelu stanovnika Stipana, Bovi a, remušnice, Trstenice, Slavskog Polja i Kozarca da izbjegne privo enje i ubijanje od strane ustaško-domobranskih snaga. Objavljeni su poimeni ni podaci o stradalim stanovnicima Prkosa.[432][433][434][435]

Jump up Zatezalo (2005), 37.
 Jump up Zatezalo (2005), 39.
 Jump up Zatezalo (2005)14-28.
 Jump up ŽFT Slunj - Veljun (1988), 1129.
 Jump up Bai (1980),868-877.
 Jump up Bai (1980),907-916.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 54-56.
 Jump up Kora (1986), 107.
 Jump up Bulaji (1988), 473-474.
 Jump up Zatezalo (2005)14-28.
 Jump up ŽFT Slunj - Veljun,1117-1139.
 Jump up ŽFT Duga Resa (1986),1111-1112.
 Jump up Bokan 0,47-49.
 Jump up SZ Hrvatska, I, (1981) 0,36-37.
 Jump up #. Us_JvdJDu - k Jadovno
 Jump up Lazi , Majski (1977), 45.
 Jump up Zatezalo (2005), 42.
 Jump up Zatezalo (2007), I/45.
 Jump up # top_res Jadovno
 Jump up Zlo ini NDH (1993) 0,54-56.
 Jump up Bjeli (2008) 0,91-92.
 Jump up #. UtaIr_tOqpo Jadovno
 Jump up Škiljan (2009), 38.
 Jump up ZFR Gospi - Peruši (1989),1159-1163.
 Jump up Sedlar (1976a), 112.
 Jump up Škiljkan (2011), 353.
 Jump up Škiljkan (2011), 353-354.
 Jump up Sobolevski (1998)
 Jump up SZ Hrvatska, I, (1981), 44.
 Jump up Skoko (1991) 0,79-80.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 1003.
 Jump up Zlo ini NDH (1993) 0,87-90,295-296.
 Jump up Skoko (1991) 0,31-37.
 Jump up Skoko (1991) 0,40-41.
 Jump up Sedlar (1976a),112-113.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 144.
 Jump up Skoko (1961), 101.
 Jump up Skoko (1991) 0,44-57.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 597.
 Jump up Skoko (1991) 0,62-72.
 Jump up ŽFT Gra ac (1986),1002-1003.
 Jump up Banda (1986), 892.
 Jump up Skoko (1961), 101.
 Jump up Skoko (1991) 0,44-57.
 Jump up Lazi ; Majski (1977) 0,45-46.
 Jump up Lazi ; Majski (1977) 0,45-46.
 Jump up ŽFT Gra ac (1984),995-997.
 Jump up Zlo ini NDH (1993),112-114.
 Jump up Sunajko (1979), 263.
 Jump up /489.htm ŽFT Korenica - Udbina (1979),1112-1115.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 141.
 Jump up Skoko (1991) 0,73-76.
 Jump up Škiljan (2010), 351.
 Jump up Škiljkan (2011), 356.
 Jump up ZFR Gospi - Peruši (1989),1159-1163.
 Jump up Jeli - Buti (1977),166-167.
 Jump up Zlo ini NDH (1993),140-141.
 Jump up Papak (1978),244-246.
 Jump up Bokan 0,50-54.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 141.
 Jump up Škiljan (2010), 351.
 Jump up Skoko (1991), 81.
 Jump up Škiljan (2010) 0,350-351.
 Jump up Zlo ini NDH (1993),140-141.
 Jump up Zlo ini NDH (1993),137-138.

Jump up Sedlar (1976) 0,83 - 85.
 Jump up ŽFT Gra ac (1986), 993.
 Jump up Lazi ; Majski (1977), 48.
 Jump up Obradovi (1984),832-841.
 Jump up Zlo ini NDH (1993),218-219.
 Jump up Skoko (1991) 0,31-37.
 Jump up Bjeli (2008), 92.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 625.
 Jump up Skoko (1991), 81.
 Jump up Skoko (1991),147-159.
 Jump up Skoko (1991), 94.
 Jump up Skoko (1991), 96.
 Jump up Skoko (1991) 0,105-114.
 Jump up Zlo ini NDH (1993),130-131.
 Jump up Skoko (1991),105-114.
 Jump up Skoko (1991),99-100.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 129.
 Jump up Skoko (1991), 95.
 Jump up Konjhodži (1974),289-290.
 Jump up Skoko (1991), 163.
 Jump up Bokan, 53,453-454.
 Jump up Skoko (1991),101-104.
 Jump up Skoko (1991),165-167.
 Jump up ŽFT Korenica - Udbina (1979),1093-1095.
 Jump up Bokan, 50.
 Jump up Zlo ini NDH (1993),205-206.
 Jump up [<http://www.znaci.net/00003/532.htm> Jeli - Buti (1977), 166.]
 Jump up Škiljan (2010), 351.
 Jump up Skoko (1991),134-135.
 Jump up Lazi ; Majski (1977), 45.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 601.
 Jump up / 559.htm Skoko (1991),132-134.
 Jump up Skoko (1991),168-170.
 Jump up Skoko (1991),116-123.
 Jump up SZ Hrvatska, I, (1981), 74.
 Jump up (1986b),163-165.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 236.
 Jump up Zlo ini NDH (1993) 0,193-194.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 342.
 Jump up Bokan 0,53-54.
 Jump up Obradovi (1984),832-841.
 Jump up Zatezalo (2005)355.
 Jump up Obradovi (1984),832-841.
 Jump up Obradovi (1984),832-841.
 Jump up Škiljan (2010), 351.
 Jump up Nidžovi - Džakula, Smoljenovi (2002), 61.
 Jump up SZ Hrvatska, I, (1981) 97.
 Jump up 119.htm Jeli (1986) 0,95-96.
 Jump up SZ Hrvatska, I, (1981) 0,97-98.
 Jump up Bijeli (2008) 0,27-47.
 Jump up ŽFT Gospi - Peruši (1989) 0,1034, 1151.
 Jump up htm Jeli - Buti (1977),166-167.
 Jump up Nidžovi - Džakula, Smoljenovi (2002), 59.
 Jump up htm Jeli (1986) 0,95-96.
 Jump up hr / index.php ? show = clanak & id_clanak_jezik = 113503 Škiljkan (2011),353-354.
 Jump up Miljkovi (2011) 0,28 - 29.
 Jump up persen (1990), 62.
 Jump up Skoko (1991),241-253.
 Jump up Sedlar (1976), 86.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 989.
 Jump up SZ Hrvatska (1981),139-140.
 Jump up Škiljan (2010a), 95.
 Jump up Škiljan (2010a), 95.
 Jump up SZ Hrvatska (1981),142-145.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 1017.

Jump up Bokan (1988), 57.
 Jump up Miletic (1986), 57.
 Jump up Miletic (1986), 57.
 Jump up SZ Hrvatska (1981), 145.
 Jump up uri (1988) 0,40-42.
 Jump up Bokan (1988), 70.
 Jump up Miletic (1986), 57.
 Jump up Zatezalo (2005), 355.
 Jump up Bai (1980) 744-745.
 Jump up SZ Hrvatska (1981), 146.
 Jump up # top_res Jadovno
 Jump up Bai (1981),259-907.
 Jump up Aralica (2010), 55.
 Jump up Škiljan (2010),351-352.
 Jump up Vezmar (1979),965-990.
 Jump up Bokan (1988), 67.
 Jump up Bokan (1988), 67.
 Jump up Bokan (1988), 68.
 Jump up Zlo ini NDH (1993) 0,428 - 429
 Jump up [http://znaci.net/zb/4_25_1.htm Zlo ini NDH (1993) 0,535 - 540]
 Jump up Bokan (1988), 68.
 Jump up Obradovi (1985),824-832.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 1012.
 Jump up ŽFT Korenica - Udbina (1979),1079-1083.
 Jump up Bai (1980) 752-760.
 Jump up Bai (1980) 868-875.
 Jump up Jeli - Buti (1977), 167.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 973.
 Jump up Zlo ini NDH (1993),1004-1005.
 Jump up Bai (1980) 814-849.
 Jump up Zatezalo (2005), 131.
 Jump up Zatezalo (2005) 0,59-70.
 Jump up Kneževi (1979),277-285.
 Jump up Bai (1980) 300-344,583-591.
 Jump up Masli (2010) 0,295-297,313-315,369-371,375-377.
 Jump up Zatezalo (2005) 0,57-58.
 Jump up Aralica (2010), 56,243-245.
 Jump up Aralica (2010), 54.
 Jump up Škiljkan (2011), 361.
 Jump up Zatezalo (2005),150-156.
 Jump up Zatezalo (2005), 142.
 Jump up ŽFT Slunj - Veljun,1073-1076.
 Jump up ŽFT Slunj - Veljun,1055-1117.
 Jump up /index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=11347 Živakovi - Kerze (2006), 502.
 Jump up Sedlar (1976), 87.
 Jump up Aralica (2010), 54.
 Jump up uri (1988), 42.
 Jump up [<http://znaci.net/00003/549.htm> uri (1988), 42.]
 Jump up Miletic (1987), 72.
 Jump up Bai (1980) 491-501.
 Jump up Masli (2010),369-371.
 Jump up Zatezalo (2005), 142.
 Jump up Lazi , Majski (1977) 0,53-58.
 Jump up ŽFT Gra ac (1986) 0,992 do 1004.
 Jump up Miljkovi (2011) 0,42-44.
 Jump up Miljkovi (2011) 0,47-49.
 Jump up /00003/508.htm Bokan (1988) 0,68-74.
 Jump up Bosansko-krupska op ina u ratu i revoluciji (1969) 0,61-62.]
 Jump up Miljkovi (2011) 0,53-56,325-330.
 Jump up Bokan (1988), 55-60.
 Jump up Brki (1977),316-319.
 Jump up Miljkovi (2011) 0,53-56,325-330.
 Jump up urguz, Vignjevi (1982),189-194.
 Jump up urguz, Vignjevi (1982), 194.
 Jump up urguz, Vignjevi (1982),194-197.

Jump up uri (1988) 0,40-42.
 Jump up Jakovljevi (1977), II/157-167.
 Jump up Romano (1980),
 Jump up uri (1988) 0,45-46.
 Jump up 00003/559.htm Skoko (1991), 237.
 Jump up Madžar (1977), IV/649-670.
 Jump up Romano (1980), 128.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 1007.
 Jump up urguz, Vignjevi (1982), 197.
 Jump up Zlo ini NDH (1993),487-490.
 Jump up Sunajko (1979),265-266.
 Jump up ŽFT Korenica-Udbina (1979), 1106.
 Jump up Škiljan (2010a), 95.
 Jump up Zatezalo (2005),115-116.
 Jump up Mileti (1987), 239.
 Jump up # top_res Jadovno
 Jump up Pinto (1987), 180.
 Jump up # top_res Jadovno
 Jump up Pinto (1987), 172.
 Jump up Miljkovi (2011) 0,58-65.
 Jump up Skoko (1991),235-236.
 Jump up urguz, Vignjevi (1982), 197.
 Jump up Skoko (1991) 0,227-229.
 Jump up Mileti (1987) 0,365-366.
 Jump up # top_res Jadovno
 Jump up ŽFT Gospi -Peruši (1989),1085-1087.
 Jump up Miljkovi (2011) 0,80-83.
 Jump up Bokan (1988), 62.
 Jump up Skoko (1991), 236.
 Jump up Skoko (1991), 250.
 Jump up Skoko (1991), 255.
 Jump up ŽFT Gra ac (1986),995-997.
 Jump up uri (1988),42-46.
 Jump up urguz, Vignjevi (1982),197-199.
 Jump up Bai (1980),381-402.
 Jump up Bai (1980),540-541.
 Jump up Bokan (1988), 67.
 Jump up Pinto (1987), 181.
 Jump up ŽFT Gospi -Peruši (1989),1132-1151.
 Jump up Nidžovi -Džakula, Smoljenovi (2002), 59.
 Jump up uri (1988) 0,42-46.
 Jump up Kneževi (1979),277-285.
 Jump up Škiljkan (2011),362-363.
 Jump up urguz, Vignjevi (1982), 199.
 Jump up Miljkovi (2011) 0,66-68.
 Jump up Bokan (1988), 136.
 Jump up Skoko (1991),187-222.
 Jump up # top_res Jadovno
 Jump up ŽFT Gospi -Peruši (1989),1163-1173.
 Jump up ŽFT Gospi -Peruši (1989),1090-1093.
 Jump up Crnomarkovi (1988), 40.
 Jump up ŽFT Slunj-Veljun (1988), 985-989.
 Jump up ŽFT Slunj-Veljun (1988), 1111-1113.
 Jump up Bai (1980), 557-579.
 Jump up ŽFT Slunj-Veljun (1988), 1105-1107.
 Jump up ŽFT Korenica-Udbina (1979), 1043-1055.
 Jump up ŽFT Slunj-Veljun (1988), 1003-1010.
 Jump up Skoko (1991), 187-222.
 Jump up Skoko (1991), 237-238.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 447.
 Jump up SZ Hrvatska (1981), 164-165.
 Jump up SZ Hrvatska (1981), 168-169.
 Jump up ŽFT Slunj-Veljun, 1067-1070.
 Jump up ŽFT Slunj-Veljun, 1114-1116.
 Jump up ŽFT Slunj-Veljun, 1053-1055.

Jump up ŽFT Slunj-Veljun, 1065-1137.
 Jump up Aralica (2010), 247-259.
 Jump up Bai (1980), 259-907.
 Jump up Masli (2010), 71.
 Jump up ŽFT Gospi -Peruši (1989), 1152-1159.
 Jump up Skoko (1991), 255.
 Jump up Bai (1980), 623-633.
 Jump up Bokan (1988), 129-130.
 Jump up Raj evi (1989), 209-230.
 Jump up ŽFT Gospi -Peruši (1989), 1046-1188.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 471.
 Jump up Peršen (1990), 102.
 Jump up Jakovljevi (1977), II/157-167.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 564-566.
 Jump up Bokan (1988), 131-132.
 Jump up ŽFT Gospi -Peruši (1989), 1173-1174.
 Jump up Sedlar (1976a), 114-115.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 484, 487-490.
 Jump up Sedlar (1976a), 115-116.
 Jump up Sedlar (1976a), 116.
 Jump up ŽFT Slunj-Veljun, 989-992.
 Jump up ŽFT Slunj-Veljun, 989-994.
 Jump up Zatezalo (2005), 137.
 Jump up Miljkovi (2011), 100-105, 375-377.
 Jump up Skoko (1991), 253-254.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 484, 487-490.
 Jump up Sedlar (1976), 88-89.
 Jump up Jakovljevi (1977), II/157-167.
 Jump up Skoko (1991), 222-225.
 Jump up Skoko (1991), 238-240.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 529-531, 533-535.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 529-531, 551-554.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 557-558.
 Jump up Škiljan (2009), 37-38.
 Jump up Mirkovi (2002), 116-119.
 Jump up Romano (1980), 111.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 999.
 Jump up Mileti (1986a), 40.
 Jump up ŽFT Slunj-Veljun, 993-994.
 Jump up Zatezalo (2005), 72-75.
 Jump up Zatezalo (2005), 70-72.
 Jump up Jovanovi (2013)
 Jump up Cvetkovi (2007), 162.
 Jump up Miljkovi (2011), 106-114, 305-454.
 Jump up Samardžija (1984), 102-103.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 789.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 653.
 Jump up Bijeli (2008), 115-117.
 Jump up SZ Hrvatska (1981), 192-193.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 650-651.
 Jump up Mileti (1987), I/76.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 571.
 Jump up Zbornik NOR-a V/1 (1952), 359.
 Jump up Bijeli (2008), 77-88.
 Jump up Bijeli (2008), 59-60.
 Jump up Romano (1980),
 Jump up Miljkovi (2011), 115-117, 381-384.
 Jump up Skoko (1991), 235.
 Jump up Skoko (1991), 233-234.
 Jump up ŽFT Duga Resa (1986), 1114.
 Jump up Miljkovi (2011), 117-134.
 Jump up Jakovljevi (1977), II/157-167.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 697-700.
 Jump up ŽFT Korenica-Udbina (1979), 1077-1079.
 Jump up SZ Hrvatska (1981), 177.

Jump up Bokan (1988), 180.
 Jump up Romano (1980), 130-132.
 Jump up Skoko (1991), 301.
 Jump up Jakovljevi (1977), II/157-167.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 674-676.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 686-687.
 Jump up Skoko (1991), 325.
 Jump up Miljkovi (2011), 117-143.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 679-683.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 740-742, 776-777
 Jump up SZ Hrvatska (1981), 224-226.
 Jump up Bai (1980), 557-579.
 Jump up Bai (1980), 679-715.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 718.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 767-773.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 784-789.
 Jump up Bai (1980), 307-329.
 Jump up ŽFT Slunj-Veljun (1988), 1116-1117.
 Jump up Škiljan (2009), 36-37.
 Jump up Crnomarkovi (1988), 51.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 721.
 Jump up Pinto (1987), 166.
 Jump up SZ Hrvatska (1981), 243.
 Jump up Lazi , Majski (1977), 63.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 740.
 Jump up Lengel-Krizman (1977), 884-890.
 Jump up Milet (1987), 218, 224.
 Jump up Romano (1980), 131.
 Jump up Lazi . Majski (1977), 77-98.
 Jump up Pinto (1987), 172.
 Jump up Milet (1987), I/87.
 Jump up Milet (1987), I/89.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 856-857.
 Jump up SZ Hrvatska (1981), 332-334.
 Jump up Milet (1987), I/370.
 Jump up Milet (1987), I/95.
 Jump up Romano (1980), 131.
 Jump up Pinto (1987), 187.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 920-926.
 Jump up SZ Hrvatska (1981), 336-337.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 849-850.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 861-863.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 864-867.
 Jump up Romano (1980), 131.
 Jump up Zlo ini NDH (1993), 894.
 Jump up Milet (1987), I/371.
 Jump up Romano (1980), 132-133.
 Jump up Pinto (1987), 168-169.
 Jump up Milet (1987), I/371-372.
 Jump up Milet (1987), I/371-372.
 Jump up Milet (1987), I/372.
 Jump up SZ Hrvatska (1981), 391-396.
 Jump up SZ Hrvatska (1981), 370-379.
 Jump up Bai (1980), 466-491.
 Jump up Zatezalo (2005), 126-130.
 Jump up Bai (1980), 644-657.
 Jump up Masli (2010), 316-317.
 Jump up Bai (1980), 849-861.
 Jump up Bai (1980), 877-884.
 Jump up Bai (1980), 861-869.
 Jump up Masli (2010), 372-373.
 Jump up Skoko (1991), 355-364.
 Jump up Milet (1987), I/247, 271-273, 350-351.
 Jump up Milet (1987), I/247, 271-273, 383.
 Jump up Bai (1980), 284-291.

Jump up Bai (1980), 105.
 Jump up Masli (2010), 267-270.
 Jump up Masli (2010), 369-371.
 Jump up Bai (1980), 330-344.
 Jump up Masli (2010), 313-315.
 Jump up Bai (1980), 330-344.
 Jump up SABH (2002), 163.
 Jump up Kokot (1987), 206.
 Jump up Skoko (1991), 325.
 Jump up Mileti (1987), I/114.
 Jump up Mileti (1987), I/115.
 Jump up Kora (1981), 101-105.
 Jump up Bai (1980), 104-105, 760-789.
 Jump up Masli (2010), 340-351.
 Jump up Zatezalo (2005), 126-131.
 Jump up Bai (1980), 643-644.
 Jump up Masli (2010), 360-362.
 Jump up Bai (1980), 591-601.
 Jump up Masli (2010), 363-365.
 Jump up Bai (1980), 444-447.
 Literatura [uredi VE | uredi]

1. Arbanas, Ivan: "Peruši ki kotar u prvim danima okupacije i ustanka 1941." Kotar Gospi i kotar Peruši u Narodnooslobodila kom ratu 1941-1945, Karlovac, 1989.
2. Aralica, uro: Ustaški pokolji Srba u glinskoj crkvi, Beograd, 2010.
3. Babac, Pavle: Velebitsko Podgorje 1941-1945, Beograd, 2003.
4. Bai , Dušan: Kotar Vrginmost u NO borbi 1941-1945, Vrginmost 1980.
5. Banda, Milica: "Ljudski gubici na podru ju kotara Gra ac u NOR-u", Kotar Gra ac u NOR-u 1941-1945, I, Karlovac, 1986.
6. Bjeli , Miodrag: Sabirni ustaški logor u Slavonskoj Požegi 1941. godine, Beograd, 2008.
7. Bokan, Branko: Prvi krajiški NOP odred, Beograd, 1988.
8. Brki Rade: "Za ostalom bra om", Podgrme u NOB, I, Beograd, 1977.
9. Bulaji , Milan: Ustaški zlo in genocida i su enje Andriji Artukovi u 1986, II, Beograd, 1988.
10. Bosansko-krupska opština u ratu i revoluciji, (ur. Rajko Jov i), Bosanska Krupa, 1969. Centralna baza žrtava Jadovna (skra eno: Jadovno)
11. Crnomarkovi , Milan: Dabar u Narodnooslobodila koj borbi, Sanski Most, 1988.
12. Cvetkovi , Dragan: "Stradanje civila Nezavisne države Hrvatske u logoru Jasenovac", Tokovi istorije, 4/2007, Beograd, 2007.
13. urguz, Dragutin; Vignjevi , Milorad: Drugi krajiški NOP (Kozarski) odred "Mladen Stojanovi ", Prijedor, 1982.
14. Dizdar, Zdravko: "Odnos ustaša prema HSS-u na koprivni kom podru ju i u ustaškom logoru Danica kraj Koprivnice, 1941-1942.", Podravina, 9, Koprivnica, 2006.
15. uri , Ljuban: Banijski partizanski odredi 1941-1945, Beograd, 1988.
16. Horvati , Franjo: "Koncentracioni logor 'Danica'", Sjeverozapadna Hrvatska u NOB, Varaždin, 1976.
17. Jakovljevi , Danilo: "O prvim zlo inima nad stanovništvom u okolini Sarajeva", Sarajevo u revoluciji, II, Sarajevo, 1977.
18. Jeli , Ivan: Tragedija u Kerestincu (Zagreba ko ljeto 1941.), Zagreb, 1986.
19. Jeli -Buti , Fikreta: Ustaše i NDH, Zagreb, 1977.
20. Jovanovi , Nenad, "Dragan Cvetkovi : Jasenovac je paradigma stradanja", Novosti, 699, Zagreb, 11.5.2013.
21. Kneževi , Dušan: "Genocid u Ljubovu", Kotar Korenica i kotar Udbina u NOR i socijalisti koj izgradnji, Karlovac, 1979.
22. Kokot, Jovan: Dvanaesta proleterska slavonska brigada, Beograd, 1987.
23. Kora , Dušan: "Prkos u plamenu: Masovno uništenje sela Prkosa kod Lasinje 21. prosinca 1941.", Deca - rat - revolucija, (ur. Luka Todorovi), Beograd, 1981.
24. Kora , Dušan: Kordun i Banija u narodnooslobodila koj borbi i socijalisti koj revoluciji, Zagreb, 1986.
25. Konjhodži , Mehmed: Kronika ljubušskog kraja, Ljubuški, 1974.
26. Lazi , Dušan; Majski, Brana: Dudik, Vukovar, 1977.
27. Lengel-Krizman, Narcisa: "Sabirni logori i dje ja sabirališta na podru ju sjeverozapadne Hrvatske 1941-1942.", Sjeverozapadna Hrvatska u NOB-u, Varaždin, 1977.
28. Lengel-Krizman, Narcisa, Sobolevski, Mihael: "Hapšenje 165 židovskih omladinaca u Zagrebu u svibnju 1941-godine", Novi Omanut, Zagreb, 1998.
29. Masli , Miljkan: Po etak i razvoj ustanka naroda IV. rajona Korduna, Zagreb, 2010.
30. Mati , Gojko: "Prve ustani ke puške i pokolj u Divoselu", Kotar Gospi i kotar Peruši u NOR-u, Karlovac, 1989.
31. Mileti , Antun: Koncentracioni logor Jasenovac, 1941-1945. Dokumenta, knjiga I, Beograd, 1987.
32. Miljkovi , Dušan: Stradanja u Cazinskoj krajini i antifašisti ka borba (1941-1945), Beograd, 2011.

33. Mirkovi , Jovan: "Zlo ini genocida: Eterovi Mirko", Me unarodna konferencija o Jasenovcu, Jasenovac - sistem hrvatskih ustaških logora genocida, 8-10. maja 2000, Banja Luka-Donja Gradina, 2002.
34. Mirkovi , Jovan: "Hronologija zlo ina (april-avgust 1941. godine) - prilog dokazima o genocidnom karakteru NDH", Prilozi istraživanju zlo ina genocida i ratnih zlo ina, Beograd, 2009.
35. Nidžovi -Džakula, Stana; Smoljenovi , Dušan: Banija i njene žrtve u NOR-u 1941-1945, Beograd, 2002.
36. Obradovi , Milan: "Zlo ini u kotaru Donji Lapac od 1941. do 1945.", Kotar Donji Lapac u NOR-u 1941-1945, Karlovac, 1985.
37. Madžar, Božo: "Ljudske i materijalne žrtve Sarajeva u toku Drugog svjetskog rata", Sarajevo u revoluciji, IV, Sarajevo, 1977.
38. Papak, Simo: "Prve žrtve fašisti kog terora", Drvar 1941-1945: sje anja u esnika, Drvar, 1978.
39. Peršen, Mirko: Ustaški logori (prošireno i dopunjeno izdanje), Zagreb, 1990.
40. Pinto, Avram: Jevreji Sarajeva i Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 1987.
41. Prva godina Narodnooslobodila kog rata na podru ju Karlovca, Korduna, Gline, Like, Gorskog Kotara, Pokuplja i Žumberka, Karlovac, 1971.
42. Raj evi , Dane: "Zlo ini ustaša nad stanovnicima Divosela, itluka i Ornica u prvoj polovini avgusta 1941.", Kotar Gospi i kotar Peruši u NOR-u, Karlovac, 1989.
43. Romano, Jaša: Jevreji Jugoslavije 1941-1945: žrtve genocida i u esnici NOR-a, Beograd, 1980.
44. Tomasevich, Jozo, Rat i revolucija u Jugoslaviji, 1941-1945. Okupacija i kolaboracija, Zagreb, 2010.
45. Samardžija, Dušan: Bosanskodubi ko podru je u NOR-u i socijalisti koj revoluciji 1941-1945, Bosanska Dubica, 1984.
46. Savez antifašisti kih boraca Hrvatske, Rušenje antifašisti kih spomenika u Hrvatskoj 1990-2000, Zagreb, 2002. (skra eno: SABH)
47. Sedlar, Branko: "Ustaški teror u op ini Plaški 1941. godine", Plaš anska dolina i okolica u NOR-u 1941-1945, Karlovac, 1976.
48. Sedlar, Branko: "Ustaški teror u op ini Josipdol 1941. godine", Plaš anska dolina i okolica u NOR-u 1941-1945, Karlovac, 1976.
49. Sjeverozapadna Hrvatska u NOB i socijalisti koj revoluciji, I, Zagreb, 1981. (skra eno: SZ Hrvatska)
50. Skoko, Savo: "Ustani ke borbe i zlo ini ustaša u gata kom kraju", Hercegovina u NOB, Beograd, 1961.
51. Skoko, Savo: Pokolji hercegova kih Srba 1941, Beograd, 1991.
52. Sunajko, Stevo: "Kotar Udbina od Aprilskog rata do ustanka", Kotar Korenica i kotar Udbina u NOR i socijalisti koj izgradnji, Karlovac, 1979.
53. Škiljan, Filip: "Genocid nad Srbima, Romima i Židovima u kotaru Nova Gradiška tijekom Drugog svjetskog rata", Tokovi istorije, 3/2009, Beograd, 2009.
54. Škiljan, Filip: "Stradanje Srba, Židova i Roma u viroviti kom i slatinskom kraju tijekom 1941. i po etkom 1942. godine", Scrinia Slavonica, X, 1, 2010.
55. Škiljan, Filip: "Odnos ustaške vlasti na Kalniku i u potkalni kom kraju prema Srbima, Židovima i Romima 1941. godine", Cris: asopis Povijesnog društva Križevci, Vol.XI No.1, 2010a.
56. Škiljan, Filip: "Teror ustaškog režima nad srpskim stanovništvom na podru ju kotareva Vrbovsko, Delnice i Ogulin u prolje e i ljeto 1941. godine", Radovi Zavoda za hrvatsku povijest, Vol.43 No.1, 2011.
57. Vezmar, Gojko: "Uz popis palih boraca, žrtava fašisti kog terora i umrlih od tifusa na podru ju op ine Titova Korenica", Kotar Korenica i kotar Udbina u NOR-u i socijalisti koj izgradnji, Karlovac, 1979.
58. Zatezalo, uro: Radio sam svoj selja ki kova ki posao: Svjedo anstva o genocidu, Zagreb, 2005.
59. Zatezalo, uro: Jadovno, I, Kompleks ustaških logora 1941. godine, Beograd, 2007.
60. Zbornik NOR-a, Beograd, 1952.
61. Zduni , Franjo: "Ustaški zlo ini na Jadovnom i nekim drugim logorima smrti uz osvrt na njihove korijene", Kotar Gospi i kotar Peruši u NOR-u, Karlovac, 1989.
62. Zlo ini na jugoslovenskim prostorima u Prvom i Drugom svetskom ratu, Zbornik dokumenata, tom 1, knj. 1, Zlo ini Nezavisne Države Hrvatske 1941, Beograd, 1993. (skra eno: Zlo ini NDH)
63. Živakovi -Kerže, Zlata: "Od židovskog naselja u Tenji do sabirnog logora", Scrinia Slavonica, Vol.6 No.1, Listopad 2006.
64. "Žrtve fašisti kog terora i rata s podru ja kotara Slunj i kotara Veljun 1941-1945", Kotar Slunj i kotar Veljun u NOR-u i socijalisti koj izgradnji, II, Karlovac, 1988. (skra eno: ŽFT Slunj-Veljun)
65. "Žrtve fašisti kog terora i rata s podru ja kotara Korenica i kotara Udbina 1941-1945", Kotar Korenica i kotar Udbina u NOR-u i socijalisti koj izgradnji, Karlovac, 1979. (skra eno: ŽFT Korenica-Udbina)
66. "Žrtve fašisti kog terora i rata s podru ja kotara Gospi i kotara Peruši 1941-1945", Kotar Gospi i kotar Peruši u NOR-u 1941-1945, Karlovac, 1989.] (skra eno: ŽFT Gospi -Peruši)
67. "Žrtve fašisti kog terora sa podru ja sadašnje op ine Duga Resa 1941-1945.", Duga Resa: radovi iz dalje prošlosti, NOB-e i socijalisti ke izgradnje, Karlovac, 1986. (skra eno: ŽFT Duga Resa, 1986)
68. "Žrtve fašisti kog terora i rata s podru ja kotara Gra ac 1941-1945.", Kotar Gra ac u NOR-u 1941-1945, I, Karlovac, 1986.